

# ספר הצירוף

מיוחס לרבי אברהם אבולפיה

## מחשבת חושב

אמנון גרוס



זה השער לה' צדיקים יבואו בו  
ספר

# העירור

המיוחס להחכם השלם והכולל המאור  
הגאון הגדול המפורסם החסיד והענין  
המקובלי האלהי כמוהר"ר אברהם  
אבולעפיה זצלה"ה. שהיה נקרא בפי כל  
"אברהם חרואה"

\*

נדפס פעיה"ק ירושלים תובב"א  
תשס"ד לפ"ק

תודתנו נתונה לאוצר בית הספרים של האוניברסיטה  
העברית בירושלים ולמחלקת כתבי יד  
שסייעו בידנו

©

כל הזכויות שמורות

לעורך

אמנון גרוס

066-227199

נדפס בישראל

PRINTED IN ISRAEL 2003

## ספרי המחבר שהוצאו על ידנו לפי סדר הוצאתם.

1	חיי העולם הבא,	וזאת ליהודה
2	אמרי שפר	
3	גן נעול,	שבע נתיבות התורה
4	אוצר עדן גנוז	
5	מפתח החכמות,	מפתח השמות
6	מפתח הספירות,	מפתח התוכחות
7	חיי הנפש,	מצרף לכסף וכור לזהב
8	אור השכל,	שומר מצוה
9	מצרף השכל,	ספר האות
10	סתרי תורה	
11	נר אלהים,	גט השמות
12	ספר החשק,	מפתח הרעיון, המלמד
13	ספר הצירוף,	מחשבת חושב



בשם השם ואדוני האדונים אתחיל ואסיים ספר הציורוף

ולקוט שושנת העמקים	בין אחי חכמת ממתקים
מבור אשר מימיו נמתקים	קום לדלות מים חיים
אך שמרה מצות עם חוקים	הכנס חי לגן עדן
כחותיו במאד נחלקים	כי בגן עץ דעת אכן
להטעותיך בדברים רקים	השמר פן יבא נחש
וברח ממנו למרחקים	ומשול בו טרם ימשול בך
תרקיע עמו עד שחקים	אך אם לשכל תתחבר
לדרוש חכמות אל לפרקים	ושמור רגלך עת תלך
עץ חיים היא למחזיקים	כי חכמה זו קשה היא אך

**הורייני** יהוה דרכך אהלך באמיתך יחד לבבי ליראה שמך (תהלים

פ' יא'). ידרך ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו (תהלים כה' ט').

ואני ביהוה אעלוזה אגילה באלהי ישעי (חבקוק ג' יח'). סוד יהוה ליראיו

ובריתו להודיעם (תהלים כה' יד'). פנה אלי וחנני כמשפט לאהבי שמך (תהלים

קט' קלב'). פתחו לי שערי צדק אבא במ אודה יה (תהלים קיח' יט').

**תחילת** דברינו וראשית אמרינו צריכים אננו לתת  
תושבחות לבעל הרצון הנותן כח בשפלים לדעת

ולהבין סודות עליונים ואמנם כי מרוב חמלתו ואהבתו אותנו דרך חכמתו ומעשיו הנוראים הראנו כדי לזכך שכלינו ולהעביר חרפת הרגש מעלינו כדי לדמותינו לדרכיו הקדושים ולטהרנו מטומאת הנפשות לפשוט בגדים הצואים שהם בגדי החמר המכוער ולשום על ראשינו צניף טהור להיותנו נמשלים לשכלים הפשוטים הקיימים. ולהיותינו מלכותו מעידים ולתת לנו מהלכים בין העומדים הם העומדים ממעל להמליכו ולהעריך ולסדר תהילותיו תמיד יומם ולילה כי כולם נעמדים ברוב חכמתו אבל בנים הנקראים סגולה עליהם עולה באהבתו ובחמלתו ונתן בנו כח לעלות למעלה מאותם הקדושים ולדמותינו במדותיו לאלהים. ועל כן עלינו להתעורר ולתת תהלה לבעל התהילות ושבח לבעל התושבחות והרצון ישתבח שמו אמן.

קום אחי ופשוט כסות ההרגש	ולבוש כסות שכל בנקיים
ה ש מ ר מ צ ד ה ח מ ר	אך הטה אל צד השכלים
הזהר מלהט החרב	שומרה דרך עץ החיים.

**דע** אחי ישמרך האל שאני פותח לך שען הפרדס כדי להודיעך עניינים נפלאים וסודות נוראים ולהם יסודי סודות בפשט ובתוך מיוסדים בחידות ואולם המה מצד הקבלה מקובלים ומצד השכל מושכלים וכולם סודי ההיות והנמצאות. ואמנם כי בהם



דרכים להכנס לידיעת עילת העילות וסבה לכל הסבות. וקודם התחילי בעניינים האלה אני רוצה להדריךך בדרך טובה כדי להורות לך את הדרך אשר תלך בה והערים אשר תבא אליהן. וכדי להתנצל אקדים הקדמה קודם התחילי לדבר בעניינים אשר דעתי נמשכת אחר ביאורם. וסיבת זה מפני ראותי רוב החושבים שכבר השיגו תכלית החפץ הורסים גבול ההשגה ומדלגים ומקפצים כדי להשיג המשוכלות העליונות במושכל ראשון. ואולם מפני שאינם חושבים בדעתם כי בין אותם המעלות שהם רוצים להשיג בעפופה אחת יש כמה בקעות והררים גבוהים וכמה מחיצות ומסכים מונעים להם מכמה צדדים שאינם מרגישים בהם. ולפיכך אפיל תחינתי לפני כל מעיין בחבורינו זה לבל יחרפנו ביד רמה לא מצד קנאה ולא מצד תחרות. ואם יראה בו דברים שמועילים לו ישמח ויודה להשם ית' על מה שהשיג ואם יראה בהם דברים שהם נוטים מצד אמונתו יבלום פיהו מלדבר ולא ידין לכף חובה לאיש המחבר. כי אולי מה שהוא מבין הוא הפך ממה שמגמת המחבר לבארו. לכן אני מפיל תחינתי לפני כל הקורא בו שיתקן המעוות ולדין אותי לכף זכות כי אין כוונתי זולתי להועיל דעת לבעל דעת ולהסיר מכשול מדרך אותם ההולכים בלי סדר ולהיות מעריך נרות לפקוח עינים עיוורות ולהדליקם במבואות האפלים ולבקר דעות החולים אותם שחלו חולי הנפש ואינם מרגישים. ואולי כי מתוך

התעוררותי יתעוררו ישיני עפר ויתקע בשופר השכל לחירות סכלותם.  
ואחר שכוונתי להועיל ראוי הוא שלא להזיקני תחת רדפי טוב.  
ורחמנא לבא בעי והוא בחסדו ימשכני בעבותות אהבתו ובנועם  
חבלים יוסיף חבלים וממנו אשאל העזר והרצון להורות אותי בדרך  
שהתחיל להדריכני בה בתורתו הקדושה. וקודם שאתחיל בביאור מה  
שאני רוצה לבאר רצוני להקדים לך הקדמה בעניין הערה ואזהרה  
והיא זאת. הט ושמע דברי חכמים ולבך תשית לדעתי.

**דע** אחי ישמרך האל כי זאת החכמה האלהית היא ימין והיא  
שמאל מפני שהיא תכלית המדרגות וסוף ההשגות. ומפני  
שהיא חכמה חמורה להשיג וכבדה ללומדה והכוסף גדול וההשגה  
מועטת יש רוב מהנכנסים בה שדעתם לקפוץ ולדלג ולהשיג מה שאי  
אפשר להשיג זולתי על דרך כמה הצעות והקדמות שהם מוכרחות  
להציעם קודם הגיעם אל החכמה הזאת. כי כבר ידעת כי בה נכשלו  
ונפלו ונוקשו ונלכדו כמה גדולים כאשר הרסו גבול ידיעתם ומפני  
שחכמה זו היא הפנימית והעליונה שבכולן נקראת כתר תורה.

**ואחר** שבא לידינו לשון כתר נבאר בו קצת הקדמה כי מלת  
כתר נחלקה בצרופה לו' חלקים כמו שאומר בעל ספר

יצירה ג' אבנים בונות ו' בתים. ואמנם דע כי הם כתר כרת תוך תוך  
 רכת רתך. ודע כי אלו השמות הם המורים דרך החכמה והרחקתה  
 וקורבתה כמו שרמזנו למעלה שהיא ימין והיא שמאל. והוא רמז למה  
 שאמר בעל ספר יצירה אין בטובה למעלה מעלג ואין ברעה למטה  
 מנלג אז תתענג על יי' והרכבתיך על במתי ארץ (ושעיה נח' ג'). ולפיכך  
 התחיל והזכיר בכאן לשון כתר כנגד ימין וכנגד עלג, וכנגדו כרת כנגד  
 שמאל וכנגד נלג. הא לך ימין הא לך שמאל הא לך עלג הא לך נלג  
 הא לך כתר והא לך כרת. שא עיניך וראה מה אתה בוחר לך וראה  
 לפני מי אתה עומד ומי הוא בעל התביעה. ואחר שאמר כתר וכרת  
 סמך לו לשון תוך שהוא לשון הוראה, ואחריו לשון הכרה והוא תוך  
 כלומר תכיר הבורא ית'. ואחריו לשון רכת כלומר לרכך הדעת אחר  
 שיכיר את בוראו ולהסיר לב האבן מבשרו. והשלמת הכל רתך שהוא  
 לשון מרכבה והרי לשון רכב תרגומו רתיבין כלומר כי במעשה  
 המרכבה ישלמו המדות הנפשיות והשכליות. והבן כמה נאה זה  
 העניין שבתחילה אמר כתר ובתכלית רתך כלומר כתר המרכבה.

ואחר שדברנו במהות אלו השמות נחזור ונפרש קצת ממה שהם  
 מורים על זאת החכמה כל אחד בפני עצמו. דע כי לשון כתר שאמר  
 הנה כבר ידעת כי כתר הוא דבר עליון מעולה ראוי למעלת הראש

ותשמישו הנכבד הוא בראש לעולם ולא בדבר אחר כלומר בראש בגובה המעלות העליונות. וכמה נאה מאמר חכמינו ז"ל בסדר התפילות, כתר יתנו לך, וכל הנמשך אחריו מורה רוב התעלותו ית' בתפילות עמו ישראל בכלל מלאכיו הקדושים. ומה מאד נפלא סודו למי שיבין סוד הדרשות שסובל, ודי לנו ברמז זה. ועיין יפה סוד אומרים ועטרת תגא בראשו וכתר שם המפורש על מצחו חציו אש וחציו ברד. וכשתבין סוד שר הפנים תבין זה הפשט הנראה והסוד שבתוכו ולמה אמר בראשו ובמצחו ולמה אמר עטרת ותגא וכתר ולמה הזכיר אש וברד. ודע אחי כי אלה העניינים מציור שכלינו הם מאד רחוקים להיותם מושגים באותה השגה שנחשוב שכבר הגענו אל תכליתה, כי כל אלו העניינים דבקים זה לזה ומסייעים הם זה לזה. אפילו באותו העניין שתחשוב שהוא בתכלית הרוחק מעניין שכנגדו שהוא בתכלית הקירוב לו לסייע לאותה הדעת. ובתוך אלו יש כמה הררים תלויים בשערה וכמה בניינים מיוסדים על אבן ספיר דקה ובהירה. ואמנם כי אלו הם דברים שאין הפה יכולה לדבר אע"פ שיבינם המשכיל בתכלית ההבנה. ואין האוזן יכולה לשמוע אפילו יהיה השומע בתכלית השכל מפני שאלו העניינים צריכים הם שיתאמתו בתכלית האמת למי שיבינם. ולפיכך צריכים הם שיבאו כסדר בשעת לימודם בעניין שיובנו לו מוכרחים שעל כל פנים אין

להם דרך לנטות ימין ושמאל. וזאת תהיה תשלום החכמה והבינה כי  
אחר שאין הפה יכולה לדבר כיצד יוכל להבין מי שמעולם לא שמע  
כזאת ולא ראה כאלה שאין הדברים האלה מובחנים בצורת הרגש  
וולתי בצורת השכל. לפיכך צריכים הם שיבאו למי שיבינם מוכרחים  
ומיוסדים על אדני פז, לא שיפלו לו במקרה כי המקרה כבר ידעת  
שפתאום יאבד בהסרת הדבר שהקרהו. ואם עכשיו בא אחד ואמר לך  
תכלית התכליות דרך מקרה ופתאום הלך לו הלא תשאר מחשבותיך  
נבוכות ורעיוניך משובשים ולא תמצא תחבולה להמלט מזאת  
המחשבה עד שיתגבר עליך הכח הדמיוני וידמה לך דברים שאין לך  
צורך אליהם. ובהתגבר המחשבות הדמיוניות ויחלשו השכליות עד  
שיטילוך זממך בים הגדול שאין לך תחבולה לצאת ממנו לעולם עד  
שתצלול. ולפיכך ראוי לך אחי שתשיג דברי הקבלה מצד השכל ואחר  
ההשגה קול דממה דקה. ועיין עד מאד הסוד המופלג הנאמר באלו  
העניינים בעניין מעשה מרכבה אמרו והחיות רצו ושוב. ובין אם אתה  
בעל שכל זך. וכבר נעתקנו מעט מעניין כתר אבל הכל הוא דרך אחד  
ועניין אחד. ונחזור על עניין הכתר ונאמר דע כי כתר כמו שהעמדתיו  
הוא סוד הפנים שאתה יודע והוא הנקרא עילה וכמה פנים לפנים  
מפנימיותם והיכל היחוד שאין אחריה יחוד לפנים מההיכל וחקר  
השגת עלת העלות נסתר בתוך חקר ההשגה שמשיג אצלה מי שעלה

ברעתו שכבר הגיע לתכלית התכליות. והבן זה למה אמרו החקר אלוה תמצא אם עד תכלית שדי תמצא (איוב יא' ז'). למה אמר חקר נגד אלוה ותכלית נגד שדי. ומה מאד נאה הוא זה הסוד למי שהוא מבין וחוקר להכנס לפני ולפנים להקטיר קטרת. ובו רמז מה יש ביכולת בעל שכל בחמר להשיג אחר כל ההשגות ותכלית כל החקירות בהיותו במשכן החומר. ועיין יפה אמרו כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקר דבר (משלי כה' ב') והנה זה הרמז יפה אף נעים ליודעו. ואחרי אשר רמזנו מעט מזער בעניין כתר נרמז מעט בהפך שכנגדו שהוא לשון כרת.

**דע** אחי ישמרך האל כי זאת החכמה האלהית שאנחנו מדברים בה היא כתר היא כרת היא אש היא ברד היא ענן היא נלע והיא להט חרב המתהפכת. וכבר ידעת מאמר רז"ל על זה העניין שמהפכים פעמים אנשים פעמים נשים פעמים רוחות פעמים מלאכים. והבן לשון אנשים ולשון נשים ולשון רוחות ולשון מלאכים. ודע כי לשון אשה הוא השמאל שאמרנו שהוא סוד אשה ולשון איש הוא הימין שהוא סוד אדם. והתבונן כי זה דבר נפלא. ומאחר שכן הוא הנה לך כי מה שאמר אנשים ונשים הוא ימין ושמאל שאמרנו ומה שאמר רוחות ומלאכים הרי לך מדת הדין ומדת הרחמים. והבן עד

מאד אמרם ז"ל בעניין אדם בשעה שהיה נוזף שהיה מוליד רוחות ר"ל שדים ואחר שנתרצה הוליד ברמות ובצלם כלומר שכלים ר"ל צורת מלאך שהשכל הוא הצורה ולא אמר בצורת חומר ח"ו. וזה כמו שאמר נעשה אדם בצלמינו כדמותינו. ובעזר השם ית' לפנינו נפרש העניין. ונחזור לעניין שאנחנו בו ונאמר על מלת כ"ת. ואמנם דע כי זאת החכמה מזקת בתכלית ההיוק למי שאין דעתו סובלת להפליג בסוד ההפלגות ולהזדכך להתעלות במדרגות להשיג תוכן ההשגות. כי אמנם אם יש בו דעת לסבול עכ"פ הולך ומתעלה עד הגיע לכ"ת ואם איין, מתוך כ"ת בא כ"ת לפי שאין בו כח לעמוד בהיכלי מלך. ואחר שהתחיל לעלות ולהשתלשל בסולמות להשיג תעלומות החכמות שפעמים הם נראות ופעמים הם נסתרות כדמות הברק שפעם מציץ ופעם נסתר ועיין יפה אומרו כמראה הבזק. ואם בזה התחיל להכנס ועדיין הוא ראוי להיות מיושבי חוץ ולא מרואי פני המלך עכ"פ אי אפשר מבלתי שתתהפך לו להט החרב וישרפהו הלהט המבעיר מאש היסודית דקה מן הדקה ואז יתחייב כליה וכתר שאינו לא בעליונים ולא בתחתונים ונמצא קרח מכאן ומכאן שכיוון שהתחיל לחקור ולדרוש באלו העניינים הנסתרים ויצא מקו השוה לכל בני אדם ונכנס במה שאינו ראוי לו ואינו ממין מלאכתו אחר שנכנס אין רשות בידו לצאת ממנו זולתי באחד מב' דרכים שאמרנו שהם כ"ת למי שהוא

שלם וכח"ל למי שהוא חסר. כי אחר שנכנס לפרדס וחוזר בגלגל חלילה. עכ"פ אם יש בו דעת לסבול אי אפשר מבלתי שיעלה בסוג הגלגל ויגיע למה שביכולת בעל חומר להשיג. ובהגיעו לזאת המעלה אין לו יכולת בחייו להשיג יותר בסוד עלת העלות. אבל משיג בסוד העלול שהוא סוד מטטרון הידוע הנקרא שכל הפועל ושר הפנים. ועיין מאד אמרו שכל הפועל שר הפנים והבן מאמר מי שאמר שכל הפועל הוא שרו של עולם. והבן עד מאד איך כלל עולם במקום פנים. ואחר שאנחנו בו נאמר בו מעט דבר.

**דע** כי תנועת גלגל השכל נמסר ביד מטטרון וכבר ידעת כי האותיות חקוקות באותו גלגל ומהם רואה ועושה ומנהיג בכח עלת העלות ית' שמו. ואתה יש לך לדעת קודם לכן כי היכל הקדש מכוון באמצע ומשם השפע יוצא לו ולכל מה שהוא משיג או מנהיג. ובעזרת השם ית' לפנים אודיעך בסוד השם המיוחד והמפורש כיצד ההיכל מכוון באמצע וכיצד השפע יוצא משם להנהיג את מטטרון שהוא השכל הפועל וכיצד השכל הפועל מנהיג כל העולם חלקיו וכלליו הכל בהשגחה העליונה מאת המעיין הראשון והמקור שאין לו הפסק והסבה שאין לו סבה והשכל שאין שכל שיכילנו. ונחזור למה שאנו מבארים. דע כי בהתנועע גלגל השכל על ידי השכל הפועל



והתחיל אדם ליכנס בו ומתעלה בגלגל החזור חלילה בדמות סולם ובשעת העלייה באמת יתהפכו לו הרעיונות וישתנו לפניו כל המראות ולא ישאר בידו מכל מה שהיה לו קודם לכן זולתי שישתנה טבעו ותולדתו כמו שנעתק מכח הרגשה לכח השכל וכמו שנעתק ממהלך האדמה למהלך אש לזהט. סוף דבר כל המראות ישתנו והרעיונות יתבלבלו והמחשבות ישתבשו. ובאמת כי זה הגלגל הוא מצרף ומבחן כמו שאמר מצרף לכסף וכור הזהב ובוחן לבות י"י (משלי י"ז ג). ואחר שכן הוא אם הוא נקי ומנוער ממדות שאין להם צורך ויש בו כח לסבול יעלה עד תכלית מה שאפשר להשיגו ואם לאו יורד לשאול תחתית. והבן מה יפה ומה נעים מאמרם ז"ל ראיתי בני עליה והם מועטים. והבן איך הפליגו לדבר כדרכם תמיד באלו העניינים והנני מודיעך אחי סוד מופלג סתום ומכוסה בעניין מטטרון. דע שהוא למעלה ממעלות הנבראים והוא מנהיגם בכח רבו ית'. ואמנם נקרא בשמותיו ית' מפני שהוא שליח לכל רצון בוראו ית' ומפני שנמסרו בידו כחות השמות נקרא בהן כיון שהיכולת בידו להניע העולם בכח בוראו ית'. ולפיכך כל מקום שתמצאני קורא למטטרון שמות העילה הראשונה ית', אל יטעוך מחשבותיך לומר שאנו מעתיקים מלכות הרב לעבד ולא כשאנו אומרים שהוא שכל הפועל שאנו מעתיקים השגחת הרב לעבד. ולא

כשאנו אומרים שהוא השר המניע הגלגל שאנו מעתיקין מניעת הנעת הרב לעבד שאין לעבד יכולת זולתי משפע הרב המניעו. כי הרב ית' סבה שאין לה סבה ומתנועע שאין לו מניע והרב ית' בורא והעבד נברא. כי אין הדבר כמו שעולה בדעת אותם שחשבו עצמם משכילים ובוזה טעו ויטעו. וזאת אחת ממה שאין יכולת בהם להנצל ממנה הן למות הן לחיים. כי לא יוכלו הכל לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן.

**ודע** אחי כי מעלת הגלגל כמו שהודענוך הוא בצורת צרוף האותיות והתהפכו והצטרפו מאלף לאלף. ודע כי כמו שהודעתך בעניין הגלגל שישתנו הרעיונים ויתהפכו הדמיונים ובשעה שתעלה לסוג הגלגל לא ישאר בידך דבר זולתי הדבר המכוון מקודם לכן כך בהצטרף מא' לא' לא ישאר בידך זולתי הא' שהתחלת בה. אבל יתאמת לך כל ענייניה ועסקיה ומעלתה על השאר ותדע שהיא המניעה כל האותיות והיא סבה ראשונה. אע"פ שבאמצע הצירוף תדמה שכבר יצאת מתנועת הא' והעתקת כחה לשאר האותיות אין הדבר כן. כי בראש ובסוף היא הראשית והתכלית, היא הראשית שאין שום בניין נבנה זולתה כי היא עיקר הבניין ויסוד המניין ומקור המעיין. וכמו כן אחר שנשאת ונתת בדבר זה אחר כל הצירוף לא

ישאר בידך זולת הא' שכל האותיות האמצעיות הלכו להם ולא שבו. והדבר הגדול הזה אין לך יכולת להשיגו בתחלת המחשבה זולתי בעיקרים גדולים ובשורשים שקולים ונטועים על פלגי מים. ובחפשך העניין וכשתצרף אותה עם כל האותיות והאותיות עמה תדע אמתתה ויעלו בידך העניינים בנויים על שרש האמת ותבין בשכלך מהותה ואיכותה ותשכיל שהיא הראש והסוף. כן י"י יתב' ויתע' נתן לנו את תורתו הקדושה והזורה לנו דרך הצירוף ומדרגות הסולם בסוד האותיות בראותו שאין ביכולת השגתנו להגיע לידיעתו ית' בלתי זאת ההודאה וזאת ההצעה הגדולה הנכונה.

**ודע** כי כשהאדם בתחילת הגלגל, כל המפסיקים עדיין הם בינתיים וכשמתחיל להתעלות בגלגל השכל כל מה שמוסיף להתקרב, המונעים והמפסיקים הולכים ומתמעטים והוא הולך ומתדבק, והמחיצות נקרעות והולכות וכלות עד הגיעו לתכלית המעלה שביכולתו להשיג בחומר. והבן בדברים האלה כי בהם יותרו לך כמה קשרי ספיקות ויתגלו אליך תעלומות בכל מקום שתשים לנגד עיניך. והם יהיו לך לפה ולמליץ ויודיעוך כמה סודות שהם סתומים וחתומים. ואז יפתחו עיניך להבין תעלומות סתרי תורה וסדריה וסודותיה ויעלו בידך העניינים כסדר ויתקיימו בידך מוכרחים ולא

יפול לך האמת במקרה ודע זה. ואחר שדברנו לך מעט בעניין המפסיקים ונחזור למה שאנחנו בו ונאמר.

**דע** כי עניין עלותו בגלגל השכל בעניין צירופו באותיות כדרך שהודענוך. ודע כי עכ"פ אי אפשר לו בהיותו בסולם מבלי שיעתק העניין להפך מכל מה שעומד ולא מפני שהוא הפך זולתו מפני שהם עניינים שנדמין לו הפך העניין. ולפיכך אין בכל בני עלייה כח לסבול ואם זכה העולה ועלה עד למקום הנזכר אז יצאו מביניהם כל המונעים והמעכבים והמפסיקים ונעשה כולו כאילו הוא שכל ולא נשאר בידו מכל אותם העניינים שראה בעלותו עד אותו מקום זולתי העילה. וכל זה מפני שעלייתו הראשונה עדיין אינה בתכלית הזכות עד שעלה והגיע לתכלית המעלה. וכיון שזכה לעלות שוב אינו יורד ממעלתו לעולם. ואז מוסר בידו שר הפנים מפתחות ההיכל לפנים לחזות בנועם יי' ולבקר בהיכלו ואז יתגלו לו כל התעלומות. ונמצא רוכב בחכמתו על אותם שהיו למעלה ממנו קודם לכן וכאילו הם תחתיו במעלה והוא מבין תכלית ענייניהם וסדרן בכוחותיהם ואז יתנו לו מהלכים בין העומדים. וזהו הנכנס בגן התעודות ועדן התושיות ונעשה כולו רוחני לבד ואז יהיה מנושאי המרכבה ר"ל שלעולם לא תבדל דעתו וכוונתו מבוראו ית' וכאילו הוא לפניו תמיד. ועיין אומרם ז"ל האבות הם הם המרכבה. והאמת כי כן הוא כי הם היו בתכלית

המעלה הזאת והקירוב וההתדבקות בתכלית התכליות עד שכל כך הגיע למעלת האהבה והקירוב עד שקראו **זרע אברהם אוהבי** (ישעיה מ"ד): וזו היא תכלית מעלת האהבה וכל זה מצד הקורבה לו ית' ובין במראה והבן בדבר.

ומכל זה תבין שלפי זה נקרא שר הפנים כי בהשגת זאת המעלה אז הוא מוסר בידו המפתחות אשר זולתו אין רשות להכנס לפני ולפנים כי בידו המפתחות. ונקרא כמו כן שכל הפועל כי אי אפשר לו לאדם לעלות לזאת המעלה מבלי שיפעול הוא הדבר כמו שהודענוך שהוא 'שר צבאות' 'בתנועת הגלגל' והוא הנותן כח לעשות חיל או הפכו כמו שהודענוך. וכשתסתכל בצורת האותיות שציירנו בגלגל אזי יתגלו לך תעלומות חכמה ותבין דבר מתוך דבר. ואל יטעך אומרי שהוא הנקרא שם כ"ו ס"ה פ"ו כי כבר הודענוך שהכל נמסר בידו וכשתגיע לזאת המדרגה תדע כי כל אלה השמות שהוא נקרא בהם אינם דברים שהם מיוחדים לו זולתי שכוחם מסור בידו ואז תשיג לידע הסבה הראשונה ולא יהיה בינך לבינה אמצעי לא גלגל ולא מלאך ולא מעכב ולא מונע. ואז תתברר לך האמונה האמיתית ביוצר הכל שהוא יחיד מבלי שיתוף ושאין אמצעי בינו לבינינו זולתי על צד שאומר לך שאין בנו כח להגיע למעלת ידיעתו מבלי שיפעל השכל הפועל ואז יצא מה שבכח השכל אל הפועל ואז תוכל להיות מאותם שיש להם

מעלה רמה ותרוב על כרוב ודע זה. ואחר שדברנו במהות שני שמות שהם כתר כרת נחזור ונדבר בשם השלישי שהוא תרך.

**דע** כי מלת תרך תורה ותעיד על זאת החכמה האלהית כי בהגיע המשכיל לכתר יסיר וישליח מבינו לבין עילת העילות כל המונעים והמפסיקים והמסכים שהם חשך ענן וערפל ככתוב ענן וערפל סביביו (תהלים צו' ב') ואמר ישת חשך סתרו וגו' (תהלים יח' יב'). וארמוז לך בהם מעט. דע כי עילת העילות ית' הוא האור הבהיר אשר ממנו שואבים כל מיני מאורות שבעולם והוא האור שאין בכל הנמצאים כח להציץ בו ואמת כי אין זכות אחר זכותו ואין בהירות אחר בהירותו ואין זוהר אחר זהירותו והכתוב אומר ונהורא עמיא שריא (דניאל ב' יב') וחלילה וחס לומר עליו ית' שיש עמו שיהא סובב ולא מקיף מכמה עניינים שזה הדבר הוא מן הנמנעות מכמה צדדים. ואם תדע מהות החושך יי' אור לי (מיכה ד' ח') אז תכיר כיצד אפשר שיהיה לשם חושך זולתי על צד שאומר לך. ודע כי מה שאומר ענן וערפל סביביו (תהלים צו' ב') לא אמר מפני שהם מקיפים אותו חלילה וחס שאין דבר שיכילהו והנה הוא ית' מקומו של עולם ואיך יכילהו מקום מוגבל ואילו נאמר שיש שם דבר שיקיפהו הרי המקיף גדול מן המוקף וזה מן הנמנע בחוקו ית' שיהיה בעולם דבר נערך אצלו כל שכן גדול מערכו ודי לנו

בזה הנה. אך הענן והערפל שסובב אינו זולתי מצד עכירות החומר האנושי ומחשך ההרגשות מפני שהשכל האנושי בחומר אינו יכול להשיג עילת העילות ית'. ואמנם באמת כי הענן והערפל הוא מצד האנושי בהתעלותו בגלגל שכלו שכל בלבד והם הם המונעים והמפסיקים שאמרנו בעת אשר הוא מסבב בגלגל להתעלות. ובאמת כי יש ענן וערפל סביב ידיעתו מצדדינו על כל פנים. ואפילו נעלה לסוג הגלגל אין בנו כח מצד אותו הענן והערפל שהוא בסיבתנו מפני ששכלינו בחומר להשיג דבר בעילת העילות זולתי על צד הדמיון וההשאלה וההשתתפות וההסתפקות אבל יש בנו כח להשיג מענייני פעולותיו ית'. אמנם בהזדכך השכל כשהוא בחומר בעודו באותו משכן יהא לו זה מדריגה גדולה להדבק בעילת העילות אחר הפרד הנפש מאותו החומר שהיא בו ותשאר המרכבה התחתונה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה (קהלת יב' ז'). כי חומר הגוף הוא בדמות הגלגל בידיעת העילה ית' בחזרתה מא' לא' כמו שאמרנו, שלא ישאר ביד האדם זולת הא' שהתחיל שהיא ראשית ותכלית הכל. ולזה היתה הכוונה. וכן הגוף בעוד בו השכל הוא סובב בגלגל ולא ישיג התכלית וכשתפרד הנפש מהגוף אז השיגה תכלית התכליות ונדבקה באור העליון ונשתתפה עם החיים שהם צרור כל החיים ומקור כל חי ונעשה כנושק דבר בתכלית האהבה ולעולם לא היה בו יכולת

להתדבק עד זמן זה. וזהו סוד נשיקה האמורה גבי האבות הקדושים כמו שאמרו ז"ל שמתו בנשיקה כלומר באותה שעה שנפטרו השיגו תכלית כל ההשגות ולמעלה מכל המעלות מפני שכבר יצאו מבינותם כל המפסיקים וכל המעכבין שבעולם וחזר השכל להתדבק באור שהוא שכל ובשעה שמתדבק באמת הוא נשיקה ממש שהיא תכלית כל המעלות הנמצאים מגלגל וחומר וצורה והוא העולם הבא. ובעזרת השם בסוד נקוד השם אעוררך על זה כיצד הוא. ותן לב למה שאמרו רז"ל העולם הבא נקודה אחת. והבן ודע כי בנקודה אחת תלוי הכל ובידיעת נקודה זו בשעת פטירתו אז ימות בנשיקה. וזהו ישקני מנשיקות פיהו (שה"ש א' ב'). והבן ודע אם יש לך שכל וצורה ובינה שמעה זאת כי אלו העניינים הם בתכלית העומק ואין בכל בעל כח להכיל כי הלב המבין והמשכיל נעשה קטן מהכיל. ובין עד מאד כי על נקודה אחת קטנה ודקה שבתכלית הדקות אתה עומד וראה היאך תישען עליה שהיא העולם הזה ודי בזה הרמז בסוד המופלג ופתח לבך לראות בעין השכל כי אין לי רשות לפרש לך עוד בזה העניין עכשיו. אבל כל זה הקדמה גדולה למה שאני עתיד לבארו בעזרת השם. גם דע לך למה הייתה הכוונה לקרוא האדם עולם קטן ודי לך אם אתה בעל שכל. ונחזור לכוונתנו לעניין ישת חושך סתרו (תהילים ח"י ב') כלומר אותו החומר החשוך שהוא יסוד הרכבתנו מסתיר ידיעתו



ית' מהגיע אליה ומה שאמר סביבותיו סכתו אם יש בכך דעת תבין  
היאך הפליג בתת דרך להתקרב אליו כלומר אף על פי שהשכל  
בחומר והוא המונע בסבבך בגלגל השכל שם תמצא סדר סכתו, והבן  
מזה והקש על השאר. ונחזור לענין תוך ונאמר כי אחר שעלית למרום  
שבית שבי ולקחת מתנות באד"ם הידוע כלומר שנמסרו בידך מפתחות  
השכל אזי תורך מעניין הוראה כלומר תורך החכמה הדרך אשר תלך  
בה ואת המעשה אשר תעשה ואז תבין יראת יי' ודעת קדושים תמצא.

**והנה** אחר שדברנו באלו השלש שמות שהם כתר כלה תוך  
ונפרש השם הרביעי הוא תכר והוא מלשון הכרה כלומר  
לאחר שתעלה לכל אלו המעלות שדברנו והצענו ותורך החכמה  
דרכה אזי תכיר למי שאמר והיה העולם. ותהיה יודע ומכיר את קונך  
ולא ישתבשו רעיונך ולא יתבלבלו מחשבותיך בידיעתו ותהיה  
מהאוהבי השם ית'. ובאותה המעלה שאמר ית' לאברהם אבינו ע"ה  
על מעלת הכרתו אותו כמו שאתה יודע אומ' ז"ל בן ג' שנים הכיר  
אברהם את בוראו. ואם תהיה מאותם היודעים מה היתה הכרה זו אז  
תדע ערך החכמה הזאת. ומתוך אותם החקירות שחקר החוקר ודרש  
נתבררה לו ידיעת קונו בתכלית מה שאפשר להשיגו שכל נפרד וכל  
שכן שכל בחומר כמו שאמרו עליו הוא הוא המרכבה. באומרם

במקומות ידועים ויעל מעליו אלהים, ויעל אלהים מעל אברהם, וסמכו בזאת ההסכמה מה שסמכו. ואם אתה יודע סוד אלו העניינים משם יתפרשו לך סודות נעלמות ועניינים נוראים. והבן באברהם אבינו ע"ה למה אמרו הכיר יותר משאר הלשונות ואז יתגלה לך תכלית תכ"ר ודע זה.

**ומאחר** שכללנו סוד אלו ד' שמות שהם כתר כ"ת ת"ך תכ"ר נחזור ונפרש שם החמישי שהוא לשון רכ"ת כלומר לאחר שיסיעוך מן השמים ותגיע לתכלית אלו המדרגות שזכרנו אזי יודככו מחשבותיך בתכלית הזכות ויתרככו לך כל הקושיות בחכמה האלהית וזהו מה שאמרנו בחרוזים שבתחילת הספר, סוד החרוז האחרון שמורה על קשורה ורכותה וזהו לשונו. כי חכמה זו קשה היא אך עץ החיים היא למחזיקים ואם יש לך עיניים הבן בהפלגות אלו העניינים שאני מדבר בהם כי הם הקשים בתכלית הקושי והם הרכים שבתכלית הרכות כמו שהודענוך מזה העניין שגילינו לך. ונחזור לעניין שאנו בו ונאמר כי אחר שנתרככו לך כל קושיותיך ויתרצו לך כל הפכיותיך כמו שאמרתי למעלה אזי תזדכך ולא יהיה לך פקפוק בדעת ולא ספק ואז יתרככו כמו כן ויתמעטו כחות הקשות שבשמאל והוא הנקרא הצפוני ויצר הרע ושמאל וסמאל ושטן ומלאך המות

ונחש. וכולם יושלכו מעליך ויתרכבו כחותיהם האבניות כמו שאמר והסירותי את לב האבן מבשרכם וישובו כוחותם נכנעות לפני כחות השכליות האלוהיות כמו שאמר ונתתי לכם לב בשר (יחזקאל ל' כ'). ותהיינה עינייך פקוחות לעיין באלו העניינים האלוהיים התוכיים והאמצעיים וכשתגיע לזאת המעלה אז תטהר מכל החלאות הגופניות והמחשבות ההרגשיות. ולא יתערב כח השכל עם ההרגש לא מעט ולא הרבה זולתי שיהיה ההרגש ככלי לקבל מה שבתוכו ולהעמידו בהכנתו לא שיתערב הכלי עם מה שבתוכו כמו כלי חרס שישימו בו זהב וכסף ואבנים טובות ומרגליות לא שהחרס מעורב עם הזהב ואבנים זולתי שכל אחד במעלתו הם יושבים לא שגוף החרס מבזה גוף הזהב, והאבנים מכבדים גוף החרס זולתי שכל מעלה ומעלה בפני עצמה היא ואולם יש חרס מעולה מחרס וגוף מעולה מגוף. אף על פי שחומר כלם אחד שאינו שווה החרס שמשתמשים בו דברים מזוהמים עם אותו החרס שמשתמשין בו בבשרים ובמינים המעולים כגון האבנים טובות והמרגליות שאין הכנת זה כהכנת זה במעלה לא מפני שלא היה כל אחד מהם ראוי להפך מה שבתוכו זולתי במה שהרגילוהו תמיד והכינהו. ומזה הקש לאבן יקרה שקבעה באיזה מין ממיני המתכות שיהיה כזהב וכסף וכנחשת וכברזל וכעופרת. וכמו שאמרנו באלו ההכנות כך אנו אומרים בהכנות הטבעיות כי כל גשם

מורכב מחומר וצורה ממין האדם בהולידו שהוא מוכן הכרחי. אבל הוא כלי להשתמש בו במה שנרגילהו אם בשכל אם בהפכו. ואני אומר כי כל ההכנות שוות לקבל אבל אני אומר שיש הכנה מוכנת לקבל יותר מהכנה אחרת. אבל על כל פנים אי אפשר לכל הכנה טבעית אנושית שלא תקבל מה שירגילהו לקבל אם מושכלות מושכלות ואם מורגשות מורגשות. ויש לך להבין שיותר הוא נכבד הכלי הממולא חכמה ודעת וכל מיני שכל מאותו הכלי הממולא טפשות ובהמות וכל מידה רעה. וכל זה אתה יודע שאינו זולתי על צד מה שהורגל לא מפני שזה הכלי נולד מוכרח לזה וזה מוכרח לזה זולתי למה שהורגל והשימו בו.

ואחר שכן הוא הנה לך כי אין הכנה גשמית נולדת הכרחית לעולם לקבל דבר זולתי מה שתרצה ואם כן איפה הוא לך ראייה שאין לנו מכריח וכופה מלמעלה זולתי הכל מסור בידינו. ואין לנו להאריך בזה לבארו עכשיו שאין זה מקומו אבל בעזרת השם לפנים יתבאר. ונחזור למה שאנחנו בו ונאמר כי מכל זאת ההקדמה הכלל העולה בידינו שיתכוון האדם למה שנברא שיהיה הגוף כלי לקבל ויהיה השכל מיוחד לעצמו ושמור בתוכו לא שיתערב הכלי עם מה שבתוכו ויעשה כלי חמר אחד. כי אז תפסד צורת השכל לגמרי וישאר הכל רפש וטיט.

כמו שאבן יקרה בתכלית היוקר אם תשחקנה הדק לעפר ותערבנה בחומר כי על כל פנים תפסד צורתה ותשוב להתערב עם מה שאינו מינה לא מפני שהיה טבע שניהם אחד זולתי מפני שהכריחו האחד מהם וכמו כן בהכרח השכל להיות מוכרח תחת החומר כי על כל פנים הפסיד צורתו כדמות האבן שאמרנו לא מפני שהיה טבעו כך זולתי שהכריחוהו. אבל האפשרות היה ביניהם כלומר שאפשר להשתנות צורתו אם ישנוה בהכרח תשתנה כי כבר ידעת כי האפשרות אמצעי בין המחויב והנמנע. ולפיכך אינך רשאי להכזיב האפשרות לעולם מפני שהוא העין הסובב את הבריאה. ואין להאריך עכשיו בזה אבל אשוב לכוונתי ואומר כי מכל אלו העניינים נלמוד שהנפש אינה מעורבת עם חומר הגוף. אבל כוחותיה נמשכים בו להנהיגו כמו שתראה מאור השמש שהוא פשוט בעולם לא שהוא מעורב בחלקי העולם. ואין אנו עכשיו בביאור זה אבל כוונתי לאמת כי המשכת הנפש אפשר למה שימשיכוה אם לצורה אם להפך אם בעליונים אם בתחתונים. סוף דבר כי הגוף כלי לקבל כחות הנפש.

ועדיין נדבר מעט בכחות הנפש וענייניה וצורתה ומאיזה מקום היא שואבת. אמנם כוונתינו לבאר לך עכשיו השגת הנפש. ואחר שדברנו בזה נחזור ונדבר מעט מזער בכלל פשטי התורה ותוכותיה אע"פ

שידעתי שסכלים הרבה מאותם שאין הצורה מגעת לנפשותם יחלקו עלי וכל זה הוא מפני שאין להם כל כך שכל להבין הדברים הדקים מפני שאינם רואים בעין השכל שהוא עין ימין. אבל רואים בעין ההרגש שהוא עין שמאל על זה אמר הנביא בראותו הכת הרעה הזאת הוי רעי האליל (זכריה י"א י"ז) ולבסוף אמר ועין ימינו כהה תכהה כלומר עין השכל וזהו סוד מימינו אשדת למו. ונחזור ונדבר במה שאנחנו בו ונאמר שאותם הפתאים שעין ימינם כהה ידעתי כי יחלוקו. אבל איני חושש מהם. ועם כל זה לא אפרש מבואר תכלית מה שהייתי מבאר בפירוש אבל ארמזנו בתוך דברי והרואה בשתי עיניו יראה תכליתו. והרואה בעינו אחת יראה מה שיספיק לו.

**דע** כי פשטי התורה האמיתית ובכללם מדרשות התלמוד מדרך אחת לקחו ובאמת כי חכמי התורה נמשכו בזה בהגדותם אחר דרך התורה בראותם כי זה הדרך היא תכלית הערמה והחכמה האלהית. ורמזו החכם בראש ספרו משלי שלמה וגו' לדעת חכמה ומוסר וכו' להבין משל ומליצה דברי חכמים ויחידותם. והבן מאד כי העניין יאה למי שיש לו [עיניים] רואות בארובות והוא רמז לכלל התורה שבכתב והנמשכים אחריה בתורה שבעל פה ר"ל החכמים ופירוש זה הפסוק להבין משל ר"ל פשטי התורה והקבלה והם הם שרובם משלים

ועל כיוצא בזה אמר הנביא הלא ממשיל משלים הוא (יחזקאל כא' ה') חור  
חידה ומשל משל (יחזקאל י"ז ב'). משל ומליצה ר"ל דבר האמצעי כמו  
שאמר כי המליץ בינותם כלומר שהיא מתהפכת לדבר שיהפכוה. אם  
להרגש אם לשכל. והוא הוא המליץ בין השכל וההרגש ר"ל משלי  
התורה כלומר אם יבוא חכם בתכלית החכמה ויראה בשתי עיניו על  
כל פנים אי אפשר לו מבלתי שיבין שני העניינים הנכללים בדבר  
כלומר שתי עינים לשני עניינים עין השמאלי כנגד הפשט ועין הימיני  
כנגד התוך שבתוכו והיא המרגלית. ואם יבוא טפש וסכל בתכלית  
הסכלות שאינו רואה זולתי בעין אחת שהיא עין השמאל לא יראה כי  
אם הפשט שהוא משמאלו וישאר המושכל להבין שהוא נראה בעין  
השכל והוא אין לו עין השכל שהוא עין ימין להבין הדבר הימיני  
שהוא המושכל. והבן עד מאד עומק אלו הדברים ודקותם אם יש לך  
עין ימין ואם לאו איני מאשימך אם לא תבין. ולפיכך טוב שתשב אם  
אין הראות שלך שלם. ואם אין כך כח לראות האור שאין אחריו אור.  
ודי לך בזה הרמז. ואשוב אל כוונתי ואומר כי המליץ כבר ידעת שהוא  
האמצעי ולפיכך אמר לשון מליצה. ואחר כך אמר דברי חכמים כלומר  
כנגד משלי התורה ופשטיה. וכל מה שפירשתי במלת משל אפרש  
במלת דברי חכמים מפני שהם נמשכו אחריה כמו שאמר משכני  
אחריך נרוצה. ומה שאמר דברי חכמים וחידותם כענין מליץ שהוא

כנגד חוד חידה. ואחר שכך הוא, ראה כיצד כלל זה החכם כלל התורה בכלל התלמוד כלומר דרכם אחת היא ודרך אחד לשניהם. ואחר שפירשנו זה העניין והקדמנו זאת ההקדמה נחזור למה שאנחנו בו ונאמר שכוונתנו לבאר כוונת פשטי התורה ותוכותיה ונאמר דע כי פשטי התורה רובם לא כולם אינו מדבר בענייני המצוות ובעיקרם ובמה שנכללו בהם כי כולם הם הפשט והם הם התוך והם הם העיקר. ואין לאדם להוציאם מפשטם ולומר שכוונת המאמר לא כך היה זולתי לעניין נעלם שיש בו אבל אני אומר כי כולן בהוייתן יהיו. אבל על כל פנים אפשר להבין הכוונה האלהית באותו הפשט זולת כי על כל פנים כפשטו הוא ופשטו מורה למי שיבין עניינים אלהיים ותכלית הכוונה במציאות. וזהו השלימות שצריך להיות שלם בתורה השלימה וכמו כן אני אומר כי יש בתורה עניינים כי על כל פנים תכלית כוונתם למה שיובן מתוכם היתה ולא למה שיובן מתוך פשטם. ופשטי התורה באמת הם כחומר הגלגל. ועל כל פנים צורה ומניע יש להם. ובאמת כי הצורה להם הוא המושכל מתוכם והשכל מניע הצורה והצורה מניעה את החומר. ובאמת כי זולת השכל לא תמצא צורה וזולת צורה לא תמצא חומר. והבן זה מאד כי כמו שהגלגל מתנועע ופועל בכח מניעו כך הצורה מניעה את החומר ופועלים שניהם בכח השכל המניעם. וזהו רמז להבינך אלו העניינים



אלהיים כי המושכל מהפשט מניע את הפשט וזו היא צורתו. ואם  
 ין לו מושכל אין לו צורה וכל דבר שאין לו צורה אין אתה יודע  
 זו. ולפיכך אמרתי לך שלא אגלה תכלית כוונתי לכל סכל זולתי מה  
 וכל אם חכם חכם ואם סכל סכל. וזהו סוד הפועל והחומר והצורה  
 תכלית כי השכל הוא הפועל, והחומר צורת האותיות ופשוטי  
 גלות, והצורה הוא המושכל מהם, והתכלית הוא תכלית התכליות  
 אין אנו משיגים התכלית זולתי היחיד שאין לו תכלית הוא משיג  
 בליתם והוא סוד אלהים הבין דרכה והוא ידע את מקומה (איוב כח' כ').  
 בן מאד דרך ומקום אם יש לך עיניים לראות ואזנים לשמוע וראה  
 שכלות פשוטות כמורגשות ועשה לחומר צורה בשכל והשתלשל  
 זולם החכמות ותראה עינינים נפלאים את הגדולות ואת הנוראות  
 וים לב.

**דע** כי פשטי התורה יש בהם שמקשים זה על זה וגם בפשטי  
 התלמוד. ואם תבא לתרץ אי אפשר מבלי שתבחר אחת  
 שתי דרכים, אם באת לתרץ האחד וישאר השני פשוט או לתרץ  
 ניהם. ואם תתרץ האחד אי אפשר שעל צורת פשטו תעמידהו זולתי  
 זשכילך בו עניין ומהמושכל ממנו תוכל לתרצו וישאר האחד כמו  
 הוא או תתרץ שניהם כעניין שאני אומר לך והרי לך הפשט הוא

החומר והצורה הוא המושכל והשכל הוא הפועל והתכלית הנח אותו למי שאין לו תכלית. וזה הכוונה כך, והבן כי אני אומר לפרש ולא אוכל. ואני אומר לסתור ולא אוכל להתאפק ולפיכך אפסיק בזה.

**ואשוב** אל כוונתי בפשטי תורה ואומר כי פשטי התורה תמצא מהם הכרחיים מורים כפשטם. ומהם שפשטם

מורה מידות מעולות ותכונות ישרות מהם תועלת ודרך הנהגות אמתיות בזה המציאות שאנחנו בו עכשו והוא מורגש. והמורגש מורה המורגש ובכלל כל התורה אני אומר לך כי תוכותיה כולם ועיקריה וסודותיה והמושכל מהם כולם אלהיים רוחניים שכליים מועילים למדות השכל האלהי שאנו חייבים להדבק בהם כמו שאמר והלכת בדרכיו. והם הם הדרכים העליונים בתכלית העילוי והם התכלית המכוונת והם הם סוד הנקודה שכולה שכל שהיא העולם הבא והיא הסוד והיסוד. וזהו דרך החכמה האלהית להיותנו שלימים במעלותיה ובמדותיה לא שנהיה חשוכי עיניים רואים בהרגש שייאמר עלינו הנה ככל הגוים בית יהודה (יחזקאל כה' ח') שלא נשכיל תכליתינו ולא נדע המשכתינו וממשיכנו ולדעת מה זה ועל מה זה. ואין זה תכלית השלימות האמיתי כמו שאמר הנביא ע"ה השכל וידוע אותי וגו' (ירמיה ט' כג') ובאמת כי לא יגיע אדם להשגה זו בפשטי התורה בלבד זולתי

בתוכותיה ומושכליה שהם הם הפועל והחומר והצורה והתכלית ודי  
 לך ברמיזנו זה ולפנים אבאר יותר. וכל אלה הדברים שהחילונו לרמוז,  
 אל יעלה בדעתך שכבר אנו פוסקין בהם ומתעסקים בהם אבל כולם  
 הם ראשי פרקים למה שאנחנו עתידים לבאר בע"ה. ונחזור אל המילה  
 שאנחנו בפירושה ונאמר כי כשיתגלו לך סתרי התורה וסודותיה  
 ויתרכבו קושיותיה אז תעתק מלב האבן ללב בשר ומצד שמאל לצד  
 ימין ותשמש תמיד בכוחות הימין וזה מה שראינו לרמוז במלת רכת  
 ודי לך בזה.

**ואחר** שדברנו בחמשה השמות כתר כרת תרף תכר רכת נחזור  
 ונדבר בשם הששי שהוא רתך. דע כי לשון רתך הוא  
 לשון מרכבה. כמו שידעת רכב פירושו רתיכין. כלומר כי אחר  
 שנתעלה בכל אלו המעלות אזי יגיע לתכלית מעשה מרכבה שהיא  
 החכמה האלהית שהרצון תלוי בו. ובהגיעו אצלה אז ישלמו כל  
 השלימיות שהם תכליות לאנוש בכל מדות ומעלות שכליות. ובהגיעו  
 לזאת המדרגה אזי ידע ערך גודל בוראו ית' ושפלות מעלת החומר  
 וגבהות מעלת השכל ואז יקרא מלאך רוחני כמו שאמר השכל וידוע  
 אותי כלומר שתהיה שכלי. ובהגיעו לסוד יסודי המרכבה אז יהיה  
 מרואי פני המלך ויצאו מלבו כל הפקפוקים וההרהורים המכאיבים

הלב והמדאיבין העיניים שמחנו כימות עניתנו (תהלים צ' טו) והעניין לכל מי שלא הגיע לזאת המעלה ואז ידע איך השגתו על דרך האמת שאין אחריה אמת שלימה ושאין להרהר אחריה וזהו שנאמר כי אני יי' עשה חסד משפט וצדקה בארץ (ירמיה ט' כג) וזאת היא באמת תכלית הידיעה האנושית שנאמר עליה למשה אני אעביר כל טובי על פניך. כלומר שאודיעך ענייני המציאות כולם שנאמר בהם כי טוב כי הוא ית' אינו מושג אצלנו כמו שהודענוך זולתי מצד פעולותיו ומציאותו כולן וזהו וידוע אותי. ואומר להלן כי אני יי' עושה כל וכו' כלומר כל הפעולות על פי החסד והמשפט והצדקה כלומר בזה תגיעו להשגת דרכי ובוזה נכללות כל החכמות הסמוכות למצרנות חכמה האלהית. ובוזה ההשגה נשלמת, והגבול מוגבל, ומשם יפתחו חלונות האטומות להיות האמיתות נשקפות מהם לא נעלמות שאין להם תחבולה שיעלמו וזו היא הכוונה האלהית. ודע כי זה סוד גדול ודעה אם מוחך זך ושכלך דק. ואם שני עינייך פקוחות להכיל החפץ והרעיון האלהי השכלי ואז יתברר לך האמת ולא יפול במקרה. ואז הים מפחדך יקרע ויתבקעו המים מפניך ותעבור בים ביבשה ותתקרב למעמד הר סיני ויתגלו לך כל הסודות והנפלאות ואז תבין יראת יי' ודעת קדושים תמצא.

## ובזה

נשלמו ששה השמות וזה השם המורה על מעשה מרכבה ולפי תכלית הצירוף מורה בתכליתו שהחכמה הזאת היא התכלית המבוקש באדם כלומר ידיעת קונו וקירבתו אצל בוראו ית'. ודע באמת כי התורה השלימה המאירה מחשכי הסכלות היא עץ הדעת והיא עץ החיים היא גן עדן ונהרותיו ומשכיות חמודותיו היא הימין והיא השמאל. ודע כי כמו שהנשמה שהיא מניעה את הגוף אינה מושגת בעין הראות זולתי על צד הפעולות המעשיות והמשכיות, כך תורתנו התמימה אינה מושגת בתכלית רוב ענייניה מדרך פשטה זולתי על צד מושכליה והבנותיה והיא היא הגלגל והחומר והיא היא הצורה והיא היא הפועל שהוא השכל. והיא היא תכלית ידיעתנו ולא תכלית ידיעתו ית'. ודע כי השכל הפועל מניעה זולתי כי המניע אותה נעלם ואין לנו יכולת להביט בפשטיה אם לא נצרפם ונחפש בהם להוציא המרגלית הנעלמת. ואתה ידעת שהשכל הוא מניע גלגל התורה והוא כגלגל שהצורה והמניע נעלמים. ואם יחפשו אחריהם אי אפשר מבלתי ששיגום. אבל בבורא העולם ית' אין פה יכול לדבר כי אינו מושג והוא המניע כל המניעים וכל המתנועעים ביחודו ית'. והוא השכל שלא יכולהו צורה ולא תשלוט בו השגה והוא הנעלם ומניע מבלתי שיניעוהו מניע מסייע מבלתי שיסייעוהו מסייע. והיא העילה הנפרדת מכל ההיות והנמצאות ואין לו דבקות והשתתפות במלאך וגלגל וחומר וצורה. וכבר ידעת סוד

הכתוב סולו לרוכב בערבות (תהלים ח' ה') כי ערבות הוא גלגל השכל ומעלת מטטרון שאין מעלת נבראים כמעלתם. ועל אלו נאמר לרוכב בערבות כלומר שרוכב עליהם והם טפלים לו וידועים לו ית'. ועניין רוכב מושל עליהם ואע"פ שהם העליונים מכל הנמצאים במדרגת עבדיו הם ואינם בתכליתו וזולתו אין להם קיום. והתבונן באוצרות ובגנוזים שאמרו רז"ל שהם בערבות. והקש עם מה שאמרתי בעניין כתר ורתך ונחזור למה שאנו בו ונאמר.

**דע** כי עילת העילות יתב' שמו ויתע' יודע כל הנבראים ומושל עליהם ואין כח בשום נברא להשיג ייחודו ומעלתו ית' זולתי הוא בעצמו ית'. והוא נבדל בתכלית ההבדל מהן ואינו מושג לנו בתכלית ההשגה בשום עניין. ואני אומר לכתוב ואין לי רשות. ואני אומר שלא לכתוב ואיני רשאי ולפיכך הרמז טוב וישמע חכם ויוסף לקח. ואיני מדבר בחיבורי זה זולתי עם בעל שתי עיניים שיוכל להבחין האמיתות על צד המצרף וידע להצדיק ולהרשיע. ואז ייראה מתוך דבריי אלה נרות דלוקות במבואות האפלים וישמח במה שהשיג ויודה לאל בעת שהשיג עניינים המרפאים אותו מחוס לבבו והם מורים אותו הדרך שהיה משובש ומסלקים מהמהלכים אבני נגף וצור מכשול. ועם זה באמת אני מדבר ועת לנו לפסוק הנה בהקדמתינו

ולהתחיל בעניינים שכוונתינו אליהם. ובזה נשלם פירושי כְּתָר וסדריו  
וצירופו הנכלל בו. ואתה אם יש בך דעת ותהיינה עיניך פקוחות  
לעיין בהקדמתי זאת בעיון נמרץ ובשכל דק כדי שתהיה כולה סדורה  
בפיך ותדע לכוון את הרוחות. ותשכיל כל עניין ועניין אל מקום אשר  
יהיה שמה הרוח ללכת. ותשים כל דבר דבור על אופניו וכל עניין  
ועניין אל מקומו יבוא בשלום. וכשיהיו כל הכללים האלה סדורים  
בפיך לאות על ירך ולטוטפות בין העיניים אזי יקלו בעיניך ההבנות  
הכבדות והקשות ויצאו לקראתך הסודות העמוקים וימצאו לפניך  
תמיד ואל יסורו מלבבך כל ימי היותך בעולם הנסיון והמבחן ואז יצא  
מה שבכח השכל אל הפועל ויתאמת אמיתת המציאות לך ואז  
תושלם בך הכוונה אשר בעבודה נבראת כי בו נבחן אברהם אבינו  
ע"ה. ותהיה יסוד העולם ותהיה מרכבה נכונה ומוכתר בגנוי ערבות  
ותהיה יתד ראוי להשען ולהתלות בה כל המציאות. ותהיה מכריע  
עצמך ואת כל העולם לכף זכות ואז תתענג על יי' ויתן לך משאלות  
לבך ותקרא ויי' יענך ולא תשוב לעולם נחסר. כי באמת תדע כי לפי  
הקורבה לבוראך כך היא השגחתו בנמצאים, ואם לא תבדל ממנו לא  
יבדל ממך ויהיה נגדך תמיד לא ירפך ולא יעזבך, ותגור אומר ויקם לך.  
ועל כל פנים לעולם לא תשוב ריקם והוא ית' ימצא קודם שתקראהו.  
ודע כי לפי זה אמר דוד ע"ה שויתי יי' לנגדי תמיד (תהלים טו' ח'). ועיין

אמרו שויתי כי לפי מחשבתי בו וקרבתי לו ית' כך קורבתו והשגחתו בי שוה בשוה. ומה שאמר שויתי להודיע שבידי תלוי המעשה אם לקרבה אם לרחוק, לא בו ית'. וזו היא מעלת האבות ע"ה שנקראו מרכבה. ועוד נפרש להלן בעזרת השם ית'.

**ודע** מה שאמר אם תדרשנו ימצא לך ואם תעזבנו יזניחך לעד (דברי הימים א' כח). והבן כי אלו ראשי פרקים הם למה שארמוז לך בעניין ההשגחה ובהפכה שהוא ההפקר שהוא הסתלקות ההשגחה. ותבין סוד אין דבר רע יורד מן השמים. ואף על פי שיש פשט מקשה לזה תוכו מסייעו. והוא יורה בכל אלו העניינים המורים אמיתת ההשגחה הפרטית כל שכן הכללית. והבן כי ההשגחה וההסתלקות נמסרת ביד האדם. והבן מאד סוד אומרו והסתרתני פני מהם והיה לאכול ומצאוהו רעות רבות וצרות (דברים לא' יז) ובסוף אמר הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה (שם) והבן זה בתכלית הבנתך כי זה מורה אין רע יורד מלמעלה והכל לפי הקרבה והריחוק. והבן סוד קרוב יי' לכל קראנו לכל אשר יקראוהו באמת רצון יראנו יעשה (תהלים קמה' יח) והבן סוד מרחוק יי' נראה לי (ירמיה לא' ב') והבן מה שאחריו. והבן סוד שמעו רחוקים אשר עשיתי ודעו קרובים (ישעיה לג' יג) ומה שאחריו וסוד הפסוקים הנמשכים לאלה בסוד האלהי מקרוב



# ספר

הקדמה

## הצירוף

אני נאם יהוה ולא אלהי מרחוק (ירמיה כג' כג') וסוד רחוק יי' מרשעים (משלי טו' כט') וכל הדומה לזה ומאלו תתאמת לך ההשגחה היומית הפרטית והכללית. גם זהו עניין אם תלכו עמי קרי כלומר אם תכפרו בהשגחתי התמידית הפרטית אף אני אסלק אותה בתכלית ההסתלקות בראותכם עונשי ואתם אומרים כי מקרים הם לא כן הכוונה. כי בעוד שאני משגיח בכם ענן יומם ועשן ונוגה אש להבה לילה. בהיפך זה הלא חשך יום יהוה ולא אור ואופל ולא נוגה לו (עמסו ה' כ').

והבן מאד אלו העניינים כי ראשי פרקים הם ואיני מפרש אותם עכשיו תכלית הביאור. ונחזור אל כוונתינו ונאמר כי השגחתו ית' לפי הקורבה באוהב. ולפיכך כל מי שהוא שלם בקירבת בוראו ית' ידוע כי טרם יקרא יענה כי בוחן לבות וכליות אלהים צדיק. והוא מבין בקשת אוהבו ועושה חפצו ורצונו מבלי שיתחיל לשאול כל שכן על ידי השאלה. והשואל ולא יענהו אמת כי הוא מחסרון השואל לא הנקרא. ובין במאד זה המראה הגדול ויהיה נגדך תמיד כי הצורך לך לשמרו למה שתראה לפניך בע"ה. ובוהו אפסוק בהקדמתי והשם ית' יפתח לנו ולך מאורי השכל ונלך תמיד באור הבהיר לא שיתערב בו תערובת חשך ונהיה מאותם שנאמר עליהם לרוב קרבתם והשגתם השלימה

בהם יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא נרננה בישועתך ובשם אלהינו  
נדגל ימלא יהוה כל משאלותיך (תהלים כ' ה').

**דע** אחי ישמרך האל כי אחר שהקדמנו לך זאת ההקדמה להיותה  
יסוד הבניין שעליה. הצורך לנו לבאר העניינים שמגמתינו  
לבארם כל עניין ועניין בפני עצמו וכל מעלה ומעלה בפני עצמה ומי  
הוא המוקדם ומי הוא המאוחר כדי שיבואו כל דברינו על הסדר  
והכוונה כדי להיות נרות להאיר עין השכל ולזככו בתכלית הזכות  
מפני שכשיגיע המגיע למעלה העליונה שיהיה מצורף כזהב וככסף  
בדרך צרוף האותיות. שהוא באמת המצרף והמבחוץ. וראיתי להיות  
הספר מיוסד ופתוח לשני שערים.

**השער** הראשון הקדמה מוכרחת לשער השני כי לכך היא  
הכוונה. וראיתי לחלק השערים לדרכים והדרכים  
לחלקים כל דרך ודרך מהם הקדמה מוכרחת למה שלאחריו וכן כל  
חלק וחלק הקדמה מוכרחת למה שאחריו להיות הדברים באים על  
סדר הקבלה. והשער הראשון באמת כולו קבלות כי הקבלה מפתח  
למה שאנו בו. והשער השני קבלה ומושכל דברים זה בזה למלאות

הצורה ולהביא מופת למה שצריך להביאו עליו ואז נבוא לתכלית הכוונה בע"ה. ואחר שהודעתך כוונתי בו אשוב למה שאנו בו ונאמר,

**דע** כי השער הראשון כמו שאמרנו שהוא מצרף ומבחן בתכלית אבל אינו התכלית. והוא ההקדמה והוא השער קראתיו לפי מעלתו זה שער השמים. כי באמת הוא השער להכנס לפני ולפנים. והשער השני הוא לפי פנימיותו ותכלית דקותו ורוב הבנתו ושכליותו קראתיו **זה השער ליי'** (תהלים קיח' ב') כי באמת זה השער כבר הוא הולך ומתדבק במעלתו ית' אצלו ית' ובו תכלית ההשגה האנושית. והבן צדיקים יבואו בו כלומר מאחר שהם מצורפים במעלה הראשונה כשהם מגיעים לזו ראויים הם להכנס. וזהו סוד יי' צדיק יבחן (תהלים יא' ה'). ואחר שהודעתך סיבת אלו השערים אודיעך התחלקות כל שער ושער.

**פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים** (ישעיה כו' ב')

**השער** הראשון נחלק לג' דרכים וכל דרך ודרך יש לו חלקים ידועים.

\* הדרך הראשון הוא דרך הצירוף ויש לו ה' חלקים.

- \* הדרך השני הוא דרך החשבון ונחלק לי"א חלקים.
- \* הדרך השלישי הוא דרך התמורה ונחלק לד' חלקים.

## השער השני נחלק לב' דרכים וכל דרך ודרך לב' חלקים.

- \* הדרך הראשון הוא דרך שמות האישים ויש לו ב' חלקים.
- \* הדרך השני הוא דרך שמותיו ית' ויש לו ב' חלקים.

ואחר שהודענוך השערים והדרכים והחלקים נחזור ונפרש שמות החלקים שבכל דרך ודרך ואחר שהשלמנו ביאור שמם נחזור ונפרש כל אחד ואחד שיעור יכלתנו ושיעור מה שראוי לגלותו בשער ונתחיל בשער הראשון ונפרש שמות חלקי דרכיו.

דרכיך יי' הודיעני ארחותיך למדני (תהלים כה' ד')

### השער הראשון

## הדרך הראשון חלקיו ה'.

- \* החלק א' צרוף היסודי והוא צרוף כלל האלפא ביתא.
- \* החלק השני צירוף הבניין והוא צרוף האותיות ג' או ד'.

- \* החלק השלישי צירוף החלקים והוא צירוף חלק המילה.
- \* החלק הרביעי צירוף השתופי והוא לשתף מילה זו עם מילה זו.
- \* החלק החמישי צירוף המחשבי והוא צירוף הנעשה בלב להוליד מילה על פי חכמת הצירוף או להעביר מילה כפי הצירוף המהופך.

## הדרך השני חלקיו י"א.

- \* חלק הראשון חשבון עגול והוא חשבון האלפא ביתא בחזרת חלילה.
- \* החלק השני חשבון הכרחי והוא חשבון א'ב'ג'.
- \* החלק השלישי חשבון צירופי והוא חשבון א'ב'ג' א'ג'ב' ב'ג'א' וכו'.
- \* החלק הרביעי חשבון שמיני והוא חשבון אל"ף בי"ת גימ"ל.
- \* החלק החמישי חשבון מספריי והוא חשבון אחד שנים שלשה וכו'.
- \* החלק השישי חשבון מוספיי והוא להוסיף על חשבון האותיות והמלות.
- \* החלק השביעי חשבון הקדמי והוא מספר כל האותיות הקודמות לה.
- \* החלק השמיני חשבון מרובע והוא ההוספה בחשבון בכח האות.
- \* החלק התשיעי חשבון כללי והוא לכלול חשבון המילה עם מעט האותיות.

\* החלק העשירי חשבון פרטי והוא לחשוב קצת אותיות המילה ואחריה השאר.

\* החלק האחד עשר חשבון שכלי והוא אחר כל הצירופים והחשבון לחשוב בדעתו ולבנות מלות כנגד מלות במדה אחת וקצב אחד.

## הדרך השלישי חלקיו ד'.

\* החלק הראשון תמורת האותיות שבאלפא ביתא על דרך הבנין והצרוף.

\* החלק השני תמורת האותיות בחברתן בדרך האלפא ביתא.

\* החלק השלישי תמורת האותיות החיך והלשון וחברתן.

\* החלק הרביעי תמורת האותיות אות מאלפא ביתא זו ואות מהסמוכה לה בהכרח על כל פנים על סדר אריגתן זו אחר זו וזו כמו כן תמורה מעולה וטובה.

ובזה נשלמו החלקים והדרכים שכללם השער הראשון. ונחזור לפרש כמו כן חלקי הדרכים שהם נכללים בשער השני בע"ה.

## השער השני

### הדרך הראשון חלקיו שנים.

- \* החלק הראשון כלל חשבון שמות האישים.
- \* החלק השני מורה ענייני שמות האישים.

### הדרך השני חלקיו שנים.

- \* החלק הראשון כלל חשבון שמותיו ית'.
- \* החלק השני ענייני שמותיו ית'.

ובזה ישלם הספר כי זהו השלימות האחרון בידיעתו ית'. ואחר אשר הודענו פרטי שערי הספר נשוב ונפרט פרטי חלקי דרכי שערי הספר כפי מה שנוכל. וי' אלהינו ירצנו ויורינו דרכיו בתמימות וישביענו נצח נעימות ויאיר בנו אור השכל ויסייענו סיוע הנעשה על צד האהבה והרצון בבואנו להתהלך לפניו ולטייל בגן תעודותיו וזה יהיה רצונו לתת בנו כח ושכל להחל ולגמור ספר הנותן אמרי שפר בכלל העניינים השכליים והמורגשים. והנה אנו מתחילים בביאור הספר בעזרת שדי.

# החלק הא'

ביתות. דע אחי ישמרך האל כי החלק הזה

הוא בניין אב לכל הבניינים ויסוד לכל היסודות כי זולתי יסודותיו אי אפשר לבנות בניין בעולם. והוא הפוך האלפא ביתא בצרופה בכל צדדי צירוף שתוכל להצטרף והוא ראש לכל הצרופים כי ממנו שואבים כולם והוא מקור כל הצירופים וכל הבניינים כי ממנו הכל נמשכים. ועל יסוד אחד מיסודותיו נבנים כמה בניינים וכמה מגדלים לתלפיות אשר התושיות מושקפות מהן וצירוף זה החלק אין שכל בחומר בעולם שיוכל להגיע עד תכליתו אבל יכולת להבין ממנו עניינים פרטים אבל לא כללים מפני שבו יסוד כל ההויות הנמצאות ברצונו ית'. אבל עם כל זה נוכל להשיג חלק מאותו הצירוף אע"פ שאין כח בשום בריה להגיע עד תכליתו זולתי שלוקחין ממנו ראשי פרקים ובונים עליהם בניינים איש לפי כוחותיו וזהו כדמות הבור שמימיו עמוקים דולים ממנו מעט מעט ושותין. והבן רמו החכם ע"ה רחוק מה שהיה ועמוק עמוק מי ימצאנו (קהלת ד' כד') כי אפילו נרצה להתעסק בזה הצירוף כל ימינו ישחק ליום אחרון ונראה כדולה טיפה מן הים והוא בחזקתו עומד ואינו מעלה ואינו מוריד לרוב עמקו אבל עם רוב העסק בו אין ספק כי כל יום ויום עניינים מתחדשים ומעיינים



נמשכים וכל מה שמוסיפין להעמיק הוא הולך ומתגבר וכשהם חושבים לעמוד בסוף הנם רואים כי לא באו עד לחלק מחלקי הראש לפי גודל עניינו כמו שהודענוך וכדי להבינך עוד רצוני לכתוב ראשי פרקים מבניין אב והוא סוד רל"א שערים שהם סימן אותיות קדוש קדוש קדוש וזו צורתן.

אל	בת	גש	דר	הק	רצ	זפ	חע	טס	ינ	כמ
אב	גת	דש	הר	וק	זצ	חפ	טע	יס	כנ	למ
אג	דת	הש	ור	זק	חצ	טפ	יע	כס	לנ	במ
אר	בג	הת	רש	זר	חק	טצ	יפ	כע	לס	מנ
אה	בד	ות	זש	חר	טק	יצ	כפ	לע	מס	גנ
או	בה	גר	זת	חש	טר	יק	כצ	לפ	מע	נס
אז	בו	גה	חת	טש	יר	כק	לצ	מפ	נע	דס
אח	בז	גו	דה	טת	יש	כר	לק	מצ	נפ	סע
אט	בח	גז	דו	ית	כש	לר	מק	נצ	ספ	הע
אי	בט	גח	דז	הו	כת	לש	מר	נק	סצ	עפ
אכ	בי	גט	דח	הז	לת	מש	נר	סק	עצ	ופ
אל	בכ	גי	דט	הח	וז	מת	נש	סר	עק	פצ
אמ	בל	גב	די	הט	וח	נת	סש	ער	פק	זץ

אנ	במ	גל	דכ	הי	וט	זח	סת	עש	פר	צק
אס	בנ	גמ	דל	הכ	וי	זט	עת	פש	צר	חק
אע	בס	גנ	דמ	הל	וב	זי	חט	פת	צש	קר
אפ	בע	גס	דנ	המ	ול	זכ	חי	צת	קש	טר
אצ	בפ	גע	דס	הנ	ומ	זל	חכ	טי	קת	רש
אק	בצ	גפ	דע	הס	ונ	זמ	חל	טכ	רת	יש
אר	בק	גצ	דפ	הע	וס	זנ	חמ	טל	יכ	שת
אש	בר	גק	דצ	הפ	וע	זס	חנ	טמ	יל	כת
את	בש	גר	דק	הצ	ופ	זע	חס	טנ	ימ	כל

## הנה

לך אחי רמז קצת ממה שהודענוך וזהו רמז אלף עם כולן  
 וכולן עם א' וכמו שאתה רואה זה צרף האלף כך כמו כן  
 צרף בית וצירוף גימ"ל וצירוף כל האותיות. וזהו אלף עם כולן וכולן  
 עם אלף בית עם כולן וכולן עם בית גימל עם כולן וכולן עם גימל.  
 נמצאת כל אות ואות קבועה בגלגל ברל"א שערים על דרך זה.

## ודע

כי זה הדרך הוא דרך אחד פרטי לאלף מכמה מיני צירוף  
 אחרים שיש לאלף עם כל אלפא ביתא וכן לכולם. וזה מה  
 שאמרתי לך שאין לדבר סוף בידיעתינו אבל יש לו סוף בידיעתו ית'.

וכמו שהודענוך דרך זה הצירוף כך יש כמה מיני צירוף הולכים על סדר מוכרח בעניין אריגת האלפא ביתא. וכל אלו שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות. וכולם ראשים הם לכל הבניינים כמו שהודענוך, ואלו הן אבות מלאכות. ואם לאבות אין שכלינו מגיע כל שכן אל תכלית מספר הנולדים מהם, ואחר שפרטת חזור וכלול, ומאחר שכללת חזור ופרוט כי תמיד בגלגל אתה מסבב.

**ידע** אחי כי יש צירופים הרבה בענייניהם וכולם דבקים זה בזה ושואבים זה מזה. ויש צירוף מורה חכמה אחת ויש מורה חכמה אחרת. וכבר ידעת אומרם כ"ב אותיות יסוד חקוקות בקול חצובות ברוח קבועות בפה בה' מקומות (ספר יצירה ב' ו') ואלו הם: אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ. שאלו כולן כל אחת נמשכת אחר מינה וכולן נעשות בקריאתן אלו מאלו שאלו בגרון ואלו בשפה ואלו בלשון ואלו בשינים ואלו בחיך. והבן כיצד הן בדמות מרכבה א"ב ג"ד ובע"ה במקומן נבאר זה שאין זה מקומם. וכמו כן יש סימן אחד והוא זה אמ"ש בג"ד כפר"ת ה"ו ז"ח ט"י ל"נ ס"ע צ"ק. שהשלוש הם אמות והשבע מין אחד ומקבלות דגש ונקראו כפולות והי"ב כולן פשוטות מין אחד הן. וכל אלו העניינים אין זה מקומם אבל סיוע הוא בעת

שנוכרם במקומם. ומפני שזה החלק הוא אב הבניין טוב הוא שנוכרם  
בו ונשוב אל כוונתנו ונאמר.

**דע** כי הצירופים רבים במספר ולפיכך יש לך להבין מצירוף אחד  
או שנים דרך לכמה צירופים מפני שאלו העניינים עוזרים  
ומסייעים הם זה לזה וזה הקדמה לזה וזה מעלה לזה וזה מפתח לזה.  
וכבר ידעת אחי כמו כן צירוף האלפא ביתא כ"ז אותיות שהיא  
אי"ק בכ"ר גל"ש דמ"ת הנ"ך וס"ם זע"ן חפ"ף טצ"ץ. ודהבן רוב מעלתה  
שהיא כוללת כל המציאות עד תכלית מעלת אל"ף ובו הגלגל חוזר  
פנים ואחור. כי זאת כמו כן ראש לכמה שערות. וכמו כן א"ל ב"ם ג"ן  
ד"ס ה"ע ו"ף ז"ץ ח"ק ט"ר י"ש כ"ת. ויש לך לדעת יסוד הראשון שיש  
לך להשען בו מהאלפא ביתא וזה הוא

א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י כ"ל מ"נ ס"ע פ"צ ק"ר ש"ת.

אב"ג דה"ו זח"ט יכ"ך למ"ם נן"ס עפ"ף צץ"ק רש"ת.

אב"ג דה"ו זח"ט יכ"כ למ"מ ננ"ס עפ"פ צצ"ק רש"ת.

# ספר

דרך א' חלק א'

## הצירוף

ובזה יש סוד ויסוד גדול לעניין החשבון שלפעמים  
ימנו מנצפ"ך בחשבון הגדול שהן ק' ה' מאות  
ס' ו' מאות נ' ז' מאות פ' ח' מאות ט'  
ט' מאות. ולפעמים לחשבון  
חברתן ותהיה אחת  
להנה ויהיה פעם  
לעשריות ופעם  
למאות כמו  
שישפיעך  
השכל האלהי  
וזה הכלל יהיה  
בידך שמור לעולם  
בכל מקום שתצטרך אותו  
ותכוין אליו ויש לך לדעת כי  
יש צירוף הולך ומתמעט כגון פרי החג.  
ויש צירוף הולך ועולה כנגד מעלין בקודש ולא מורידין.  
וזהו צורת הצירוף שהולך ומתמעט וצורת ההולך ועולה.

אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ קר שת א  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ קר ש אב  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ קר אב ג  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ ק אב גר  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ אב גר ה  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צ אב גר הו  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף אב גר הו ז  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע פ אב גר הו זח  
 אב גר הו זח טי כך למם נן סע אב גר הו זח ט  
 אב גר הו זח טי כך למם נן ס אב גר הו זח טי  
 אב גר הו זח טי כך למם נן אב גר הו זח טי כ  
 אב גר הו זח טי כך למם נ אב גר הו זח טי כך  
 אב גר הו זח טי כך למם אב גר הו זח טי כך ל  
 אב גר הו זח טי כך למ אב גר הו זח טי כך למ  
 אב גר הו זח טי כך ל אב גר הו זח טי כך למם  
 אב גר הו זח טי כך אב גר הו זח טי כך למם נ  
 אב גר הו זח טי כ אב גר הו זח טי כך למם נן  
 אב גר הו זח טי אב גר הו זח טי כך למם נן ס  
 אב גר הו זח ט אב גר הו זח טי כך למם נן סע  
 אב גר הו זח אב גר הו זח טי כך למם נן סע פ  
 אב גר הו ז אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף  
 אב גר הו אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צ  
 אב גר ה אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ  
 אב גר אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ ק  
 אב ג אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ קר  
 אב אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ קר ש  
 א אב גר הו זח טי כך למם נן סע פף צץ קר שת

# ספר

דרך א' חלק א'

## הצירוף

א בגדהוזהו חטיכל מנסע פצק רשת  
 אב גדהוזהו חטיכל מנסע פצק רשת  
 אבג דהוזהו חטיכל מנסע פצק רשת  
 אבגד הוזהו חטיכל מנסע פצק רשת  
 אבגדה וזהו חטיכל מנסע פצק רשת  
 אבגדהו זחטיכל מנסע פצק רשת  
 אבגדהוז חטיכל מנסע פצק רשת  
 אבגדהוזח טיכל מנסע פצק רשת  
 אבגדהוזחט יכל מנסע פצק רשת  
 אבגדהוזחטי כל מנסע פצק רשת  
 אבגדהוזחטיכ למנסע פצק רשת  
 אבגדהוזחטיכל מנסע פצק רשת  
 אבגדהוזחטיכלמ נסע פצק רשת  
 אבגדהוזחטיכלמנ סע פצק רשת  
 אבגדהוזחטיכלמנס עפצק רשת  
 אבגדהוזחטיכלמנסע צק רשת  
 אבגדהוזחטיכלמנסעפ קרשת  
 אבגדהוזחטיכלמנסעפצק רשת  
 אבגדהוזחטיכלמנסעפצקר שת  
 אבגדהוזחטיכלמנסעפצקרש ת

דע אחי כי כל אלו האלפא ביתות שבזה הדף כל שורה ושורה סובלת  
 כ"ב אלפא ביתות שהולכים ומתמעטים כעניין שפירשנו באלף כן  
 בבית. וזה הרמז ב' בגד בגדה עד תכלית. ותראה שם בית עם כולן  
 וכולן עם בית וכן כולן.

ועיין אחי בזה הדף ותראה בחזרת הגלגל היאך תמצא ת' במקום א' וזהו סוד פנים ואחור. והבן היטב באלו השמות כי כל שטה סובלת דף אחד כן כ"ב שורות בחשבון האלפא ביתא ואם תעיין תראה הפלגות גדולות עד אין מספר. ואחר שפירשנו לך סוד האלפא ביתא שהולכת ומתמעטת כך נפרש שהולכת ומתגברת וזו צורת האחרת.

ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש
ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר
ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק
ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ
צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ
פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע
ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס
ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ
נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ
מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל
ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו
ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה
ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד
ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג
ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א	ב
ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	א
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת



**דע** אחי כי כל אלו האלפא ביתות כמו כן כל שורה ושורה סובלת כ"ב אלפא ביתות ומתגברים כנגד מעלין בקדש ולא מורידין ועיין בה ותראה שאינה סובלת ב' ש' מהראשונה והאחרונה והיא סוד האלפא ביתא שמתחלת באלף והולכת ומתגברת וכמו כן לכל שורה מאלו כך ועיין היאך הגלגל חוזר חלילה מתחיל בתי' ומשלים באלף וזהו סוד חוזר הגלגל פנים ואחור.

והתעורר בדברים האלה עד מאד. ומכל אלו העניינים שאנחנו רומזים לך אחי, יש לחקור ולהתבונן ולשומם לנגד עיניך תמיד. וכשתשמע ממני דבר תרע לאיזה צד נוטה ואי זהו מקורו. וכשתגיע לידיעה זו אזי תראה אתה בעיניך יותר מכל מה שהייתי יכול לומר לך בפה. כי דע אחי כי כל אלו הדברים הם דרכי הקבלה ולא מפני שכולם קבלה זולתי כי כל מפתחותם הם קבלה מוכרחת. ואחר מסירת מפתחות הקבלה שכל המושל יעלה מעלה וישיג שיעור מה שלא יוכל לבאר לנו שום מקובל שבעולם, שהחכמה הזאת אע"פ שקראנוה קבלה בלבד כמו שאמרנו בתחלת ספרנו באמת כי היא הקבלה האמיתית ובאמת כי היא עצם הקבלה והיא עצם השכל. ודע שאין החכמה הזאת מושכלת בקבלה שאנו מוסרין כמו חכמת התלמוד, כי התלמוד היא הקבלה שכשתתעסק בה יתגלו לך כל סודות העניין על ידי

המשא ומתן שיעשה לך אותה, שאתה מקבל ממנו. והחכמה הזאת איננה כן זולתי שימסור לך המוסר ראשי פרקים אפילו אחר תכלית כל המשא והמתן. ומכאן והלאה יש לך להבין מדעתך כמו שאמרו ז"ל, ומבין מדעתו. והבן מאד ההתעוררות הזוה שאני מעריך עליו ואם תבין עקרו תוכל לפתוח בו כמה שערים שהוא מפתח גדול לפתוח בו כמה שערים נסגרו וכמה דלתות ננעלו. ואם לא תבין אפילו אלחש באזנך כל הימים אשר אתה חי אין תועלת בכולם. ולפיכך אמרתי לך כי החכמה הזאת הרי היא עצם הקבלה במסירת ראשי פרקיה ומפתחות מנעוליה. וזאת היא קבלה אמיתית אצל שלמי השכל ואין בה שום צד קבלה אצל חסרי השכל. ולפיכך אני אומר לך כי החכמה הזאת היא עצם השכל ממש שאין בו מי שיעלה למדרגתה זולתי מי ששכלו שלם ודק. ולפיכך אמרתי שאיננה כחכמת התלמוד כי חכמת התלמוד תוכל למסור קבלה והמקבל אותה הקבלה אם יוכל להבין מדעתו מוטב ואם לאו אותה הקבלה תשאר בידו מוכרחת ממי שקבלה.

וכל מה שאני אומר לך מענייני התלמוד אין כוונתינו לומר זולתי כנגד משפטי התורה שהם קבלת המצוות המעשיות. אבל במתשכלות שבתלמוד איני מדבר כי הם הם החכמה הזאת. ונחזור ונאמר כי

בקבלת התלמוד כמו שהודענוך אם יוכל להבין מדעתו וירד לתכלית הכלל מוטב ואם לא יוכל להבין יותר ממה שקבל באמת זה יועיל לו. ואם לא יועיל לכל הכלל יועיל לאותו הפרט שקבל. אבל בחכמה הזאת אם לא יבין מדעתו היאך יוכל לפתוח המסגרות הרי אין יכולת לאדם למסור לו זולתי המפתחות ואם לא ידע דרך פתיחתם היאך יפתחם. ולפיכך אני אומר לך שאם לא יבין מדעתו אין תועלת בכל מה שקבל. ומכל מה שאני אומר לך יש לך לאמת הודעת שאמרנו ואין לך יכולת להכזיבה.

**והתבונן** זה העניין המופלג שאני מפליג לדבר בצחותו וכל דברי באמת הם נקשרים זה עם זה ומסייעין

זה את זה. ודע שהרי הודענוך בזה החלק שאין בנו יכולת להשיג תכליתו ולפיכך כל מה שאומר לך ממנו הוא ראשי פרקים לכל החלקים שבאים אחריו. וממה שלא נאמר הקש על מה שנאמר כי כולם ראשי פרקים הם זה לזה ומפתח זה לזה כמו שאמרנו. ולפיכך זה החלק הוא הראשון שהוא יסוד צרף האלפא ביתא כאילו הוא בניין אב לכל החלקים אחריו. ולפיכך יש לך לקחת צירוף א' שצרפנו עם כל האותיות וצרף הב' בזה הדרך והג' וכן כל האותיות וכל מילה ומילה מזה הצירוף שבוזה השער על דרך שאני אומר, תהיה משומרת

בין עיניך בעת שתצטרך אותה להלן בע"ה. ולפיכך איני מרבה בכתיבת אריכת הצירופין שבאלפא ביתא זולתי אני לוקח מה שלקחתי על דרך רמז להיות זה הרמז בין עיניך כמעין המים לדלות ממנו תמיד לכל מה שתמצא. שאילו באתי לכתבם אין לך חיי האדם שיכילו כתיבתם אפילו לא יתעסק בדבר אחר. ואחר שכן הוא טוב לקחת ממנו ראשי פרקים שאין תכונה זו לבד זולתי למה שיבוא אחריו, ובין עד מאד. והתבונן אל כוונתי ואז תדע ללכת אל עיר כי תדע באמת כי זה הים גדול ורחב ידים וממנו נמשכים כל המעיינים וכל הנחלים ובסוף ההליכה כל הנחלים הולכים אל הים ובין עד מאד. והתבונן אל זה כי זה הוא סוד הגלגל החוזר פנים ואחור ושמור זה העניין ותראה כי כל האותיות בתכלית הגלגל תמצא אותם מכוונת זו כנגד זו והולכות על הסדר לעולם בכל צד שתבין בהם על דרך הצירוף אשר הסדר המוכרח מנהיגו ותראה כי הכל שקול בכף הישר. וכל צירוף וצירוף מכל הצירופין מורה עניינים בתכלית הגדול זולתי שאין שכלינו משיגם שלא לריק נעשה בזו התכונה הישרה בתכלית התוכן ותנועתם ישרה.

**ודע** כי זה החלק כולל כל החלקים וכל הצירופים והוא כגלגל המקיף את כל הגלגלים ומניעם בתנועה יומית בכח המנהיג

את המנהיג. ומתוך תנועה זו יולד מה שיולד בעולם על פי התכונה והרצון העליוני. וכמו כן בהתנועע זה החלק שהוא הכולל כל החלקים יתנועעו גם כן כל חלקי השערים עמו ויולד מהם החכמות האמתיות, כמו שבתנועת הגלגל המקיף היומי יתנועעו כל חלקי העולם עמו ויולדו הנולדים על פי תנועתם ההכרחית המתמדת. ודע להבין זה העניין הנכבד שאני משים תנועת החלק היסודי והוא צירוף האלפא ביתא אצל השאר כתנועת הגלגל היומי אצל יתר הגלגלים. והבן מה למעלה מגלגל היומי ומה למעלה ממעלתו. והבן מה למעלה מזה החלק היסודי שיש לו סוד ויסוד. ואף על פי שהוא יסוד כמו שיש למניע מניע, אע"פ שהוא מניע. והתבונן כי זה סוד נפלא בתכלית הפלא והוא סוד השכל הפועל שהוא שר צבאות בתנועת הגלגל, והבן זה מאד. כי זה החלק שאנחנו בו הוא יסוד לגלגל היומי המקיף כי מזה רואה המניע את הגלגל היומי ומניעו. ואלו השנים המניע והיסוד שאמרנו יש להם סבה ראשונה שחרשה אותם והיא נבדלת מהם, אך הם מורים מציאותה והוייתה ויש להם מניע כמו כן שאין לו מניע אחר חוץ ממנו ואינו דבק בהם זולתי שנפרד מהכל ונבדל בתכלית ההבדל והוא יסוד לכל היסודות ומניע לכל המניעים והמתנועעים והוא מקור לכל המקורות ומעיין לכל המעיינות. מבלי שיש לאחר מכל אלה שתוף וחבור עמו מצדם כמו לעין המים שנחלים הנמשכים

ממנו הם חלק מחלקיו ומין ממינו. אבל הוא יתברך אינו כן זולתי על צד המשל אבל אינו מקור להיותו משותף עם הנמשך ממנו ולא שיהיה הוא מתחלק וימשכו ממנו חלקים אבל הוא ית' נבדל מהכל והוא הכל וכל כוחות נפעלות ממנו והוא אינו כח נפעל לעולם אבל הוא פועל כל הכוחות וכל מקבלי הכוחות והוא ית' אינו כח להיותו מקובל בשום מקבל כמו שאמרנו שאינו כח בגוף וכל שכן שאינו גוף. וזה יתבאר לפנים מצד המושכל והקבלה.

**ואחר** שהודענוך כל אלו הרמזים וכל אלו העניינים אשר המשיכנו בביאורם אחר צירוף זה החלק היסודי כי לא הייתה כוונתנו לבארם הנה. ולפיכך נפסיק בביאורם ועל כל פנים הכריחנו לזכרם מפני שהם הם תכלית החפץ אבל לא הייתה כוונתנו לזכור בכאן זולתי דרך הצירוף שבאלפא ביתא אבל על כל פנים דרך הוראתו צורך היא כדי לתת לפניך דרכים להכנס בהם לפני לפנים וכדי לעשות הקדמות להקדמות ואחר שהודענוך קצת מכוונתנו נחזור אל צירוף האלפא ביתא ויהיו דברי אלה יסוד למה שקדם מהצירוף ולמה שיבוא ולפיכך שמתים אמצעיים להיותם עין לאלו הגלגלים ולהניעם בתנועה שכלית כי מתוך תנועתם יתבררו לך דרכי האמת ויובנו שבילי השכל ויתגלו סודות סתרי השכל ויופיו מתוכה ובין.

אב	אג	אד	אה	או	אז	אח	אט	אי	אכ	אל	אמ	אנ	אס	אע	אפ	אצ	אק	אר	אש	את
בג	בד	בה	בו	בז	בח	בט	בי	בכ	בל	במ	בנ	בס	בע	בפ	בצ	בק	בר	בש	בת	בא
גד	גה	גו	גז	גח	גט	גי	גכ	גל	גמ	גנ	גס	גע	גפ	גצ	גק	גר	גש	גת	גא	גב
דה	דו	דז	דח	דט	די	דכ	דל	דמ	דג	דס	דע	דפ	דצ	דק	דר	דש	דת	דא	דב	דג
הו	הז	הח	הט	הי	הכ	הל	המ	הנ	הס	הע	הפ	הצ	הק	הר	הש	הת	הא	הב	הג	הד
וו	וח	וט	וי	וכ	ול	ומ	ונ	וס	וע	ופ	וצ	וק	ור	רש	רות	רא	רב	רג	רד	רה
זח	זט	זי	זכ	זל	זמ	זנ	זס	זע	זפ	זצ	זק	זר	זש	זת	זא	זב	זג	זד	זה	זו
חט	חי	חכ	חל	חמ	חנו	חס	חע	חפ	חצ	חק	חר	חש	חת	חא	חב	חג	חד	חה	חו	חז
טי	טכ	טל	טמ	טנ	טס	טע	טפ	טצ	טק	טר	טש	טת	טא	טב	טג	טד	טה	טו	טז	טח
יכ	יל	ימ	ינ	יס	יע	יפ	יצ	יק	יר	יש	ית	יא	יב	יג	יד	יה	יו	יז	יח	יט
כל	כמ	כנ	כס	כע	כפ	כצ	כק	כר	כש	כת	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	כי
למ	לג	לס	לע	לפ	לצ	לק	לר	לש	לת	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	לי	לכ
מנ	מס	מע	מפ	מצ	מק	מר	מש	מת	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	מי	מכ	מל
נס	נע	נפ	נצ	נק	נר	נש	נת	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ני	נכ	נל	נמ
סע	ספ	סצ	סק	סר	סש	סת	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	סי	סכ	סל	סמ	סנ
עפ	עצ	עק	ער	עש	עת	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	עי	עכ	על	עמ	ענ	עס
פצ	פק	פר	פש	פת	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	פי	פל	פמ	פנ	פס	פס	פע
צק	צר	צש	צת	צא	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	צי	צכ	צל	צמ	צנ	צס	צע	צפ
קר	קש	קת	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	קי	קכ	קל	קמ	קנ	קס	קע	קפ	קצ
רש	רת	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	רי	רכ	רל	רמ	רנ	רס	רע	רפ	רצ	רק
שת	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	שי	שכ	של	שמ	שנ	שס	שע	שפ	שצ	שק	שר
תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט	תי	תכ	תל	תמ	תנ	תס	תע	תפ	תצ	תק	תר	תש
אא	אב	אג	אד	אה	או	אז	אח	אט	אי	אכ	אל	אמ	אנ	אס	אע	אפ	אצ	אק	אר	אש

# ספר דרך א' חלק א' הצירוף

וכל אחת מאלו שרת טעם היא והא' סוד הצירוף הראשון שצרפנו ועל זה הדרך לעולם.

אב בג גד דה הו וז זח חט טי יכ כל למ מנ נס סע עפ פצ צק קר רש  
שת  
תא אב בג גד דה הו וז זח חט טי יכ כל למ מנ נס סע עפ פצ צק קר  
רש שת

וכן לעולם תנועות הגלגל עד שהכל חוזר לראשון אחר כל התנועות. והתבונן עד מאד כי אין לכל אחת מאלו דרך עם חברתה והכל נמשך אחר הכל, ובין עד מאד. כי כל אלו הדברים לא כתבנום אלא כדי לעוררך מהם, שכבר אמרנו כי באחת די. ועיין במאד כי בכל גלגל חכמות עמוקות עד תכלית העומק כי יש צירוף חוזר בגלגל ומתחיל מהראשונה והולך ומשתלשל עד תכלית. ויש צירוף בן אות אחת בחזרת הגלגל והוא הנקרא צירוף האותיות. ויש צירוף בן ב' אותיות בחזרת הגלגל והוא הנקרא צירוף המילות. ויש צירוף בן ג' אותיות בחזרת הגלגל ומכאן והלאה צא וצרף ובנה ערים גדולות ובצורות בשמים. ואמנם דע כי צירוף האותיות הוא באמת עין העגול שאמרנו שחוזר חלילה כמו זה.



# ספר דרך א' חלק א' הצירוף

אב גר הו זח טי כל מנ סע פצ קר שת  
בג דה וז חט יכ למ נס עפ צק רש תא  
גר הו זח טי כל מנ סע פצ קר שת אב  
דה וז חט יכ למ נס עפ צק רש תא בג

ועל דרך זה לעולם תמצא כל אות ואות ראש האלפא ביתא והגלגל חוזר פנים ואחור. וזהו הנקרא צירוף האותיות שהוא בניין הראשון. וכל אלפא ביתא סובלת כ"ב אלפא ביתות וחוזרים חלילה לעולם. ואחר הבניין הזה שהוא המקור נבנה בניין ב' אותיות בחזרת חלילה כמו זה

אב אג אד אה או אז אח אט אי אכ אל אמ אנ אס אע אפ אצ אק אר  
אש את.

**וזה** הדרך תמצא שכתבנו אותו הנה. ועל זה הדרך לעולם יחזור הגלגל פנים ואחור בסוף צירוף המלות. וזה הצירוף הוא מקבל שפע וצירוף האותיות שהוא בניין ראשון וזה בניין שני בהכרח והראשון מנהיג את זה וזה מנהיג את כל מה שאמרנו שזה הוא צירוף המלות וכל מלה אפילו תהיה בת כ"ב אותיות אינה נקראת אלא מלה

אחת הא לך כל היצור וכל הדיבור יוצא בשם אחד וא' יסוד לכל האותיות וא"ב בניין לכל המלות. הרי לך שהם אבות לכל הנולד אחריהם לעולם. והא' לעולם יסוד והב' לעולם בניין ושניהם א"ב. וזו עדות ברורה ומופת מזה הדרך כי הראשון ית' שהוא סבת הכל ויסוד כל היסודות אין בו דבר דבק ביחודו ית'. ועדות כמו כן כי כל מה שאחריו אינו יסוד אבל הוא בניין ואות גם כן ועדות ומופת שאין לך נמצא שיהיה יסוד אלא אחד שכבר יוצא הב' מכלל אב ונעשה בניין. וכל שכן הג' וכל שכן מזה והלאה. ומזה נסתר ונהרס דעת סוברי השלוש שעל כל פנים יודו לי, או יסוד או בניין. ואם יודו לא' הרי לך יסוד הכל והאמונה האמיתית ואם יודו שהם שלשה אין לך להשיב להם כי כבר אמיתתם מוכחשת. שאם יאמרו ג' יסוד יש להם והוא סבה הראשונה כי הג' בניין הוא על כל פנים, ובין עד מאד עומק זו הדעת כי זהו מקור כל המקורות בעניין שאמרנו, ועל כל פנים או יכחשו בשלוש או יודו בייחוד. ואל תאמר שהאלף היא מעידה שהיא יסוד מורכבת אבל בעבור שהוא ראשית הבניין היא מורה כך ומדרכיה אנו אומרים ואפילו אם נרצה נאמר להכחיש על כל פנים דעת מאמיני השלוש כי אפילו האלף מורה עניין הנבראים, אבל הדבר סוד עמוק ואין בכל שומע דעת לסבול. ולפיכך לא אפרש זולתי שיבין המשכיל ויעמוד השכל בעמידתו ובמשמעו ואיני מדבר עם כל אדם

זולתי בצורת שכלו וכפי מה שיסבול כמו שהודענוך בהקדמת הספר, ובין עד מאד ונחזור למה שאנחנו בו ונאמר.

**דע** כי האלף מורה יסוד פשוט והוא יסוד הבניין והא"ב מורה יסוד מורכב וזהו בניין. והבן אמרם ז"ל בנין אב והבן אמרם אב שאם לא יהיה בך כח להבין מעצמך הנה לי עדות ברורה שאין לי רשות לגלותו לך שעדין אינך ראוי לכך וזהו מה שאמרו בסוד הקבלה ועדין נחזור ונאמר לך מה שהודענוך בעניין הא' והב' וכל מה שפירשנו בו שעדיין אין אנו מדברים בעילת העלות ית' שהיא אינה מושגת אצלנו אבל אנו מדברים על סדר עלול. ואם מהעלול נביא ראייה על העמדת האחדות כל שכן מהאחדות עצמו ודי לנו ברמז זה כי הדבר בתכלית העומק ועדין אנו מתעסקים בהקדמה שלפני העומק לפיכך לא נוכל לקרותו עומק ולא לגלות ממנו כל העומק שזה מן הנמנע. כי על כל פנים או תקרא בו תכלית או מה שלפני התכלית. ומאחר שמסרנו ראשי פרקים בא' ב' נבאר סוד המרכבה השלישית הנשאר לבאר והיא משולשת. וזאת המרכבה אין לנו רשות לגמרה על דרך כ"ב אותיות שהן חסר והן יתר אבל תגמריה על יסוד מה שאמרו רז"ל מִנְצֵפֶךְ צופים אמרוה. והיא אֵיךְ בְּכֹךְ גִּלְשׁ דִּמְתָּ הִנֵּךְ וְסֵם זֶעֶן חֲפִי טִצֵּץ. הנה לך האלפא ביתא כאן כולה נבנת על יסוד אלף כי חשבון

הראש שהוא איק הוא אלף. וסוד כל אלפא ביתא כולל כל המציאות שכולם בכלל תתקצט. ובהשלמות יסוד האלף הנה לך תת"ר שהם אלף כשם האלף. והנה גם כן יסוד לכל הבאים אחריהם בין בי"ת בין גימ"ל. והבן סוד גימ"ל כמו שהוא סוד אחד בגימטריא והנה חוזר לסוד אלף. וממה שנתבאר לך יסוד זה הנה נתבאר כיצד האלף יסוד הגימל שהוא עולה סוד אח"ד. והבן מזה סוד ג' יסודות ג' יסוד תי"ו והתי"ו תכלית כל האלפא ביתא וזו היא הפלגה גדולה כמו שהכל חוזר לא' בהכרח ובזה הסוד המופלג די לנו עתה.

**וזהו** סוד מה שרמזנו א' א"ב אב"ג שהא' יסוד א"ב, כי זה יסוד וזה בניין. וא"ב יסוד אב"ג כלומר שבאלפא ביתא זו שנחלקה כולה לב' ב' אותיות היא כל הבניין של אב"ג שהם ג' ג' אותיות והיא אלפא ביתא של איק עם מנצפך. כבר נרמז די בזה הסוד כמו שכולה א' מכל צד וכמו שכל המציאות יוצא בשם אחד וסודו אב"ג יעיד על זה א' כי אב"ג סודם, א' יסוד, ב' בניין, ג יסוד א'. הנה לך הג' תעיד שיסודה א' גם אם תסיר א' מאב"ג ונשאר ב"ג והוא בניין ויהיה היסוד נעלם בתוכו ותצטרך לומר בו א' יסוד בניין. הנה לך שאין הא' נראת בהם, ובין זה. והנה הכל עדות על הא' שהיא יסוד גם ג' יסודות כמו שאמרנו יעידו שהא' יסוד תי"ו. הנה אבאר לך הכל

בביאור. הנה הא' מנהגת ב"ג כמו שפירשנו והב' מנהגת הג' בכח הא' הנה הא' פירש כי ב"ג עולה ה' והד' הם בניין ב"ג כמו שב"א לא יבנו כי אם ב' בתים שסודם שלשה והוא סוד ג' יסודות כי יסוד שבו גימל חסר א' שר"ל אחד שהוא יסוד ג' הרי לך ג' יסוד א'. ומזה תבין ג' יסודות ת"ו כלומר יסוד ת"ו א' הרי לך יסודות מורה עליו ג' כי במלת יסודות ב"ג עד ת"ו ובין מלת ג' יסודות שהוא סוד גימל ת"ו שכן עולה יסודות ופירוש יסודות יסוד ת"ו ויסוד א' חשבון גימל חסר גימל שים עליו ג' יבא הכל גימל יסוד ת"ו. והנה ג' א' ויסוד ת"ו. ובין ושים עמך סוד ג' יסודות וסוד שהא' יסוד הת"ו ונחזור לענין א"ק שהוא בניין משלש ובאמת כי כדרך זה תצטרף כל האלפא ביתא אם זך שכלך.

**ועתה** נפרש הד' שהיא מרכבה שלימה וזאת המרכבה אינה נבנת על דרך האלפא הביתא להיותה בת ד' ד'. אבל דע כי יסוד ג' שהיא מילת גימל בכח יסוד בניין שלפנייה ואחר זה תשלם המרכבה ר"ל נקראת מרכבה זכר ונקבה וזה סוד הו הי כלומר להורות על הכל. ואין מרכבה פחותה מב' ב' שעולה ד' אבל יקרא מורכב ב' ענינים הנבנים א"ב. ובזה יתבאר סוד ארבע יסודות והיסוד הד' שהוא המרכבה התחתונה קבל שפע מג' שהם אש מים רוח הנאמרים בספר

יצירה שהם נחלקים לזכר ונקבה שהא' זכר והב' נקבה וכשמתחברת המרכבה שהיא הו הי והם ד' נולד מהם יסוד ד' שהוא עפר. ובין לדעת בכל מקום שתמצא בסוד הקבלה רמז לזכר ונקבה שר"ל חזק ורפה הראשון חזק והשני לו חלש.

**עוד** אפרש סוד אבג' ובהתחבר אב ג'ד וכיצד מעיד אב על ג' וג' על אב הרי נודע שהא' אחד הוא יסוד והב' שנים שהוא בניין הנה אב עולה ג', ופירושו א' יסוד ב' הרי ג' גימל יסוד אב. הנה זה מעיד על זה וג' מעידה שהא' יסוד בג' והרי לך א' יסוד בג' והנה לך ג' שהוא רמז ליסודות. והנה ג' יסודות יסוד אבג'ד שהוא סוד המרכבה השלימה שהוא סוד יו"ד. והנה נתבאר כי הד' יסוד י' ושלכל הנבראים יש סוד בחלוק זכר ונקבה ובה נברא הכל.

**ואחר** שרמזנו בזה מעט ותוכל להבין ממנו הרבה דע כי בה"א נברא הכל הרי לך סוד י"ה שהוא אבג'דה. וזהו סוד כי ביה יי' צור עולמים (ישעיה כ"ד). עוד ארמו אבג'ד סודו י' הנה סוד י' של יה ה', שנברא הכל בה' הסר ממנו אבג'ד שהם ד' יסודות נשאר א' עדות כי יסוד הכל חוזר לא' שהוא ראש. גם נרמז כאן סוד אהי"ה

והוא סוד אֲבִגְדָה שהכל חוזר בחזרת ד' יסודות לא' הרי לך א"ה שהאלף יסוד הכל שהיא כל המרכבה שהיא ד' הרי לך ה' ר"ל ד"א. וכשתשים היסוד הראשון יורה על מה שסמוך לו שהיא ה' והנה א"ה והנה יבא בראשונה א' ואחריו ה' והנה א"ה שהוא חצי השם ומורה על המציאות. ובהשלמה כבר ידעת כי אֲבִגְדָה עולה י"ה הנה לך אה"ה שלם מורה על הכל. עוד אֲבִגְדָה הרי י"ד ועולה כ' שים בה א' שהיא היסוד יבוא לך אֵךְ והוא חשבון אה"ה שהוא יסוד כל הנמצאים. ואע"פ שאין זה מקום פירוש השמות הוצרכנו לכותבו שמתברר מתוכו האמת השלימה ויסוד הכל. ולהודיע עוד שכמו שזה החלק יסוד כל הבניינים ושהוא חלק אצל הבורא ית' ר"ל חלק דבר קטן לא חלק ממנו חלילה אבל חלק מנפלאותיו. וממה שנתבאר כי אֵב גֵּד יסוד המרכבה וכי ד' הם המרכבה שלימה בסוד שאמרנו והוא רמזו מאלף זה. והבן עד מאד ופתח עיניך לראות וי"י אלהינו יורנו דרכיו הישרים וישכילנו בדרך זו נלך. עוד רמז מעט בעניין אה"ה אֲבִגְדָה הרי אה"ה שמורה על ג' עניינים הוה והיה ויהיה ודי ברמז. ונחזור אל מה שהיינו בו ונאמר כי זה הוא רמז מעט להורות לך מהנפלאות שמורים הצירופים בהרכבת האותיות. וכמו שאמרתי לך אין צרוף בעולם שחוזר בגלגל שבחזרתו חוזר ריקם זולתי הכל כפלא הרמון. וכל אות

ואות וכל מילה ומילה מורים עניינים גדולים ועצומים שאין ערך בדעתנו לרוב גדלם ודקותם ועמקם וגבהם כי הם גדולים ודקים ועמוקים וגבוהים ובין זה עד מאד.

**ואחר** שהודענוך קצת מכוונת ציורף אריגת האלפא ביתא כמדומה לי די לך באלו הרמזים כדי שתבין מהם למה שאחריהם. כי השני יורה חכמת הראשון, והשלישי חכמת הראשון והשני. וכן בכל חלק תמצא חרושים נפלאים ומועילים בהרגילך בהם כי רוב זאת החכמה תלויה בהרגל ומצויה בלב הסובב בה. ולפיכך די במעט התעוררות כדי להיות ההקדמה לחלק הבא ובע"ה כל חלקי הספר יסייעו החלק הראשון וכולם יקבלו סיוע מהקודמים זה לזה והמוקדמים מהמאוחרים. ולפיכך אני רוצה להניח בזאת ההנחה זה החלק ולהתחיל בחלק השני ואתה שמור אלה הכללים תמיד בכל פעם שתצטרך אותם כי הכלל שעולה בדעתך שאין לך צורך בו הוא הראשון שתצטרך ולפיכך צריכין כל כללי הספר שיהיו מוכרחים בשעת למודם שכלם יסוד הם זה לזה. ואל תדלג אחר ותקרא אחד כי זה כסלם שיש לו מדרגות וכל מדרגה רחוקה ממדרגה תכלית שיוכל



העולה לעלות. ולפיכך איך אפשר לו לעלות שנים בבת אחת שהרי באחת יש לו עליה כגודל כוחו ולפיכך שתי מדרגות מוכרחות הן לעלות אחת אחת וזולת ראשונה לא יעלה לשניה וזולת השניה לא יעלה לשלישית. כמו כן דרך החכמה הזאת כולה מעלות מוכרחות ומוקדמות זו לזו במעלה ובלימוד ולפיכך צריך שתעלה אחת אחת ואז תעלה עד תכלית השגתך. ובזה אני עומד מלדבר בזה החלק ונתחיל בחלק הסמוך לזה בעזרת שדי.

## החלק הב'

דע אחי ישמרך האל כי החלק השני שאנחנו בו הוא חלק הבניין הסמוך אל אב

שהקדמנו כי הקודם כולו ראשי פרקים הוא ויסוד בניינים לבנות על אותם היסודות מה שדעתנו לבנות כדי שיהיה יסוד לכל בניינו ועיקר לכל דברינו. והנה תדע כי הא' הוא יסוד ולא יעשה ממנה בניין לבדה אך כשתצרפנה באחרת יבא מהם מלה והוא בניין אב כמו שאמרנו בראש החלק הראשון. ועל כן הצירוף הראשון הוא מאותיות פשוטות והצירוף השני לו ממלות מורכבות. וכבר ידעת כי הא' מצטרפת עמהן ונעשת חלק מהבניין ועדיין מורה הפשיטות האמיתית והיחוד אבל היא מורה יסוד ובניין ועדיין הסיבה הראשונה המנהגת אותה נעלמת

ובעזרת השם לפנינו נבאר. ונחזור ונאמר כי הצירוף השני מהחלק הראשון הוא צירוף מורכב ושניהם מורים זכר ונקבה שזהו פשוט ומורכב. ולעולם הזכר בא' והנקבה בב'. ועיקר צירוף הזכר אין לו צירוף שהרי א' הוא אבל בהתחבר לנקבה יבוא אב' וצירופו אב' בא. הנה שניהם מקבלים בניין וצירוף מורכב ובלתי שניהם לא יבנה בניין לעולם. ובין זה, כי מזה יתברר לך סוד שכל נפרד וסוד שכל בחמר ומי ראוי להיות השולט והרוכב ומי הנרכב. גם תבין כי סוד עילת העילות לא נזכר בכל אלה כי אין יחוד נפרד כיחודו כי יחוד ופשיטות של הנזכר אינו בתכלית היחוד. והבן אמרו **סולו לרוכב בערבות** (תהלים סח' ה'). שפשיטות כל הנבראים אפילו הנבראים בתכלית המעלה שהוא ערבות וסודותיו ואפילו כל הנבראים ערכם ופשיטותם במורכבים הם אצל פשיטותו וייחודו ית' נאמר לרוכב בערבות לא שהוא לשון רכיבה חלילה וחס זולתי לשון ממשלה שאין פשוט בעולם שאינו כמורכב אצל פשיטותו והבדלתו ית'. אבל אותם שהם שכלים נפרדים הם כרוכבים עלינו לרוב מעלתם ורוב ערך פשיטותם. ובין ודע כי הרכבתינו מורה הב' והא' פשיטות אותם הנבראים אבל העילה הראשונה לכל העילות רוכב על כולם ונעלה ונעלם מכל.

ונחזור אל מה שאנחנו בו ונאמר דע כי אֵל יסוד ובניין א' יסוד וב' בניין ומבניין זה ולא יבנה ממנו רק שני בתים אֵל אֵל. וזהו הדרך הראשון מצירוף בניין אבל יש דרכים רבים לצרוף זה וכולם מיוסדים על אדני פז. דע כי יש צרוף בן ב' אותיות ובניינו ב' ויש צרוף בן ג' אותיות ובניינו ו'. ויש צרוף בן ד' אותיות ובניינו כ"ד מלות. ויש צרוף בן ה' ובניינו ק"כ. ויש צרוף בן ו' אותיות ובניינו תש"כ מלות. ויש צרוף בן ז' אותיות ובניינו ה' אלפים מ'. ובחזרת חלילה צרוף בן ז' אותיות בניינו מזה. ובזה הדרך הולכים ומתגברים עד סוף האלפא ביתא וזה הכלל יהיה שמור בידך שכל מה שתעלה בחשבון אֵל אֵל בזה הצירוף כ"ב יעלה חשבון המלות של צרוף אֵל אֵל שהם שלש מלות וכל חשבון שתסבול מלת בת ג' אותיות בצירוף כך תסבול כל אות ואות ממלת ד' אותיות. ואמשול לך משל הנה בת ב' אותיות בונה ב' מלות כשתרצה לצרוף בת ג' תראה מה שבנתה הקודמת לה והוא כתיב תאמר עתה ג' פעמים ב' הם ו' אם כן בת ג' אותיות תבנה ו' מלות. וכן כשתרצה לצרוף בת ד' אותיות תראה כמה מלות עשתה שלפניה ו' אם כן תאמר ד' פעמים ו' הם כ"ד אם כן בת ד' אותיות תבנה כ"ד מלות. וכשתרצה לצרוף בת ה' כמו כן תאמר כמה עשתה שלפניה כ"ד ותאמר ה' פעמים כ"ד הם ק"כ אם כן בת ה' אותיות תבנה ק"כ מלות.

וכשתרצה לצרף בת ו' אותיות כמו כן תאמר כמה מלות בנתה שלפניה ק"כ ותאמר ו' פעמים ק"כ עולה תש"כ אם כן בניינו תש"כ מלות. וכן בת ז' אותיות תאמר ז' פעמים תש"כ הם ה' אלפים מ' אם כן בניינו ה' אלפים מ' מלות. וכן בת ח' ובת ט' עד סוף כ"ב אותיות. אמנם היות במלת שתיים או שלשה או ארבע אותיות משם אחד כגון שני אלפין או ביתין או גימלין וכן מכולם לא יעלה צירופן לזה החשבון ויגרע ממנו לפי רובן ולפי מעוטן. ובין מה שפירשתי יש די לדעת חשבון צרוף כל תיבה ותיבה לכמה תיבות יעלה צירופם.

וזהו צרוף מלת בת ג' אותיות:

א ב ג א ב ג א ב ג א ב ג א ב ג א ב ג א

ולעולם זאת המילה אינה סובלת יותר מזה והוא סוד יהו שבו נחתמו שש פינות שהם ששה צדדים רום ותחת מזרח ומערב וצפון ודרום וכן מעלה ומטה פנים ואחור ימין ושמאל. ובע"ה לפנים יתבאר זה ונחזור למלת אבג. וכבר פירשתי במלת אבג שהראשונה יסוד והשנייה בניין והשלישית יסוד אב ר"ל עדות על הראשונות שהם היסוד והבניין כמו שהודענוך. גם גימ"ל מורה יסוד אב ובהגיע המעלה לשלשה אז נתפעל מה שנתפעל בכחו ית' וביסוד אב שהוא סוד אבג נחתם הכל

על יסוד יליו ובע"ה לפנים יתבאר. והקש על זה כל מה שאמרנו בחלק הראשון ומשם יתבאר לך עניין גדול וכמו כן יש לך להבין כי חשבון אבג עולה ו' ובצירופו כך. והמנהיג אותיות כמו כן והבן עד מאד כי הצורך לך להבין. וסוד יליו הוא הסוד שנפרש לפנים בענין אבגדה וסוד אלהיה בע"ה ובענין אבגדה ודע זה.

זהו צירוף בת ד' אותיות יתע' ויתב' שמו מעיד על ייחודו שהוא היה היה והיה והיה יהיה וכן הוא היה וו היה וו היה יי היה יי היה יי היה אבגד וכו'

יהיה	יההו	יוהה	יוהה	יההו	יההו
אבגד	אבדג	אגדב	אגדב	אבדג	אדגב
הוהי	הויה	ההיו	ההיו	הויה	היהו
בגדא	בגאד	בדגא	בדאג	בגאד	באדג
והיה	וההי	ויהה	ויהה	וההי	והיה
גדאב	גדבא	גאבד	גאבד	גבדא	גבאד
היהו	היוה	ההיו	ההיו	היוה	הוהי
דאבג	דאגב	דבגא	דבאג	דגאב	דגבא

ולעולם זאת המלה כשהיא בת ד' אותיות אינה סובלת יותר צרוף מזה שהוא כ"ד. והמלה הזאת כמו שהודענוך היא רמז המורכבים כמו שהמלה של מעלה שהיא אֲבָג רמז הרוחות. ודע כי מלת אֲבָג־ל כמו שהודענוך היא סוד מרכבה נרכבת משני רכבים כלומר סוד זכר ונקבה. ואף על פי שהזכר בא' והנקבה בב' לפי היות הכל מורכבים לערך האחד שהוא עילת כל העילות ית' צריכים אנו לעשות מרכבה שלימה בת ד' שניים שניים ושיהיו זכר ונקבה כדי שישאר היחיד פשוט. והבן רמז אמרו בספר יצירה אש ומים ורוח מתחלקים זכר ונקבה. וכבר פירשנו כי אֲבָג מורה ו' רוחות ואֲבָג־ל מורה י' גלגלים ויסוד המציאות. וכמו שכבר פירשנו בזה בסוף חלק הראשון ושם פירשתי שזאת היא המרכבה השלימה והבן שאפילו הפשוט בתכלית הפשיטות נקרא אצל מעלתו ית' כרובים ומרכבה ר"ל שהוא רוכב על כולם. ואפילו אותם שהם רוכבים עלינו מפני היות ערך מעלתם גדול מערך מעלתינו ואנו רכובים כך הם רכובים בערך מעלתם אצל עילת העילות ית' והוא הרוכב על כולם ובין עד מאד סוד כרובים ומרכבה בכל מקום שתמצאם ובין בדבר והבן במראה כי הדברים כולם צריכים להיותם קשורים בלב לכל מקום שיצטרכו. ואחר שרמזנו הנה אֲבָג־ל נחזור ונפרש סוד אֲבָג־לֶה בע"ה זהו צרוף מלת בת ה' אותיות.

אבהגד	אבהגד	אבהגה	אבהג	אבהגהד	אבהגה
אגבהד	אגבהד	אגבהד	אגבהד	אגבהד	אגבהד
אדהגב	אדהגב	אדהגב	אדהגב	אדהגב	אדהגב
אהבגד	אהבגד	אהבגד	אהבגד	אהבגד	אהבגד
בגדהא	בגדהא	בגדהא	בגדהא	בגדהא	בגדהא
בדהאג	בדהאג	בדהאג	בדהאג	בדהאג	בדהאג
בהאגד	בהאגד	בהאגד	בהאגד	בהאגד	בהאגד
באגדה	באגדה	באגדה	באגדה	באגדה	באגדה
גדהאב	גדהאב	גדהאב	גדהאב	גדהאב	גדהאב
גהאבד	גהאבד	גהאבד	גהאבד	גהאבד	גהאבד
גאבדה	גאבדה	גאבדה	גאבדה	גאבדה	גאבדה
גבדהא	גבדהא	גבדהא	גבדהא	גבדהא	גבדהא
דהאבג	דהאבג	דהאבג	דהאבג	דהאבג	דהאבג
דאבגה	דאבגה	דאבגה	דאבגה	דאבגה	דאבגה
דבגהא	דבגהא	דבגהא	דבגהא	דבגהא	דבגהא
דגהאב	דגהאב	דגהאב	דגהאב	דגהאב	דגהאב
האבגד	האבגד	האבגד	האבגד	האבגד	האבגד
הבגדא	הבגדא	הבגדא	הבגדא	הבגדא	הבגדא
הגדאב	הגדאב	הגדאב	הגדאב	הגדאב	הגדאב
הדאבג	הדאבג	הדאבג	הדאבג	הדאבג	הדאבג

ולעולם זאת המילה שהיא בת חמש אותיות לא תסבול יותר מזה הצירוף שהוא ק"כ. והמלה הזאת כמו שהודענוך שהרי ה' נוספת על המרכבה שהיא אֲבִגְדָּה כמו שפירשתי וזהו סוד בהבראם בה' בראם לשון רבים והרי אתה יודע כמו שאמרנו אצל מעלת השכלים הנפרדים ואצל מעלותינו והוא סוד גִּדְּהַ בַּפְּשׁוּט הַדִּגְּ בַּמּוֹרֵכֵב. וראה שכמו ש-גִּדְּהַ בתחילת הגלגל ו-הַדִּגְּ בסופו וכמו שבנין אֲבִי אחד שזה להם לזכר ולנקבה ומקור אחד לכולם ובכל מלה ומלה מזה החלק יש זכר ונקבה, והראשון שבמלה זכר והאחרון שבה נקבה לעולם רוכב ונרכב הם זה כנגד זה וזכר ונקבה הם. והבן עד מאד ברמזים אלו שהפשוט למעלה והמורכב למטה ובאמת כי זה למעלה מזה בתכלית המעלה כמו שזה בראשית וזה בתכלית ופקח עיניך לראות והבן בדברים אלו ושם תמצא סודי סודות ויסודי יסודות. זהו צרוף מלה בת ו' אותיות אֲבִגְדָּהוּ.

אבגדהו	אבגדוה	אבגהוד	אבגהדו	אבגודה	אבגוהד
אבדהוג	אבדהגו	אבדוגה	אבדוגהג	אבדגהו	אבדגוה
אבהוגד	אבהודג	אבהגדו	אבהגדו	אבהדוג	אבהדוגו
אבוגדה	אבוגהד	אבודגה	אבודגהג	אבוהגד	אבוהדג
אגדהוב	אגדהבו	אגדובה	אגדובהג	אגדבהו	אגדבוה
אגהובד	אגהודב	אגהבדו	אגהבדו	אגהדוב	אגהדובו



# ספר דרך א' חלק ב' הציורוף

אגובדה	אגובהד	אגודהב	אגודבה	אגובהד	אגובדה
אגבדהו	אגבדוה	אגבהוד	אגבהדו	אגבדוה	אגבדהו
אדהובג	אדהוגב	אדהבגו	אדהבוג	אדהוגב	אדהובג
אדובגה	אדובהג	אדוגהב	אדוגבה	אדובהג	אדובגה
אדבגהו	אדבגוה	אדבהוג	אדבהגו	אדבגוה	אדבגהו
אדגהוב	אדגהבו	אדגובה	אדגוהב	אדגהבו	אדגהוב
אהובגד	אהובדג	אהוגדב	אהוגבד	אהובדג	אהובגד
אהבגדו	אהבגוד	אהבדוג	אהבדגו	אהבגוד	אהבגדו
אהגדוב	אהגדבו	אהגובד	אהגודב	אהגדבו	אהגדוב
אהדובג	אהדוגב	אהדבגו	אהדבוג	אהדוגב	אהדובג
אובגדה	אובגהד	אובדהג	אובדגה	אובגהד	אובגדה
אוגדהב	אוגדבה	אוגהבד	אוגהדב	אוגדבה	אוגדהב
אודהבג	אודהגב	אודבהג	אודגהב	אודהגב	אודהבג
אוהבגד	אוהבדג	אוהגדב	אוהגבד	אוהבדג	אוהבגד
בגדהוא	בגדהאו	בגדואה	בגדוהא	בגדהאו	בגדהוא
בגהואד	בגהודא	בגהאדו	בגהאוד	בגהודא	בגהואד
בגואדה	בגואהד	בגודהא	בגודאה	בגואהד	בגואדה
בגאדהו	בגאדוה	בגאהוד	בגאהדו	בגאדוה	בגאדהו
בדהואג	בדהוגא	בדהאגו	בדהאוג	בדהוגא	בדהואג
בדואגה	בדואהג	בדוגהא	בדוגאה	בדואהג	בדואגה
בדאגהו	בדאגוה	בדאהוג	בדאהגו	בדאגוה	בדאגהו

בדגהוא	בדגהאו	בדגואה	בדגואה	בדגהוא	בדגהוא
בהואגד	בהואדג	בהוגדא	בהוגדא	בהודגא	בהודגא
בהאגדו	בהאגוד	בהאדוג	בהאדוג	בהאודג	בהאודג
בהגדוא	בהגדאו	בהגודא	בהגודא	בהגאוד	בהגאוד
בהדואג	בהדוגא	בהדאוג	בהדאוג	בהדגאז	בהדגאז
בואגדה	בואגהד	בואדגה	בואדגה	בואהגד	בואהגד
בוגדהא	בוגדאה	בוגהדא	בוגהדא	בוגאהד	בוגאהד
בודהאג	בודהגא	בודאהג	בודאהג	בודגהא	בודגהא
בוהאגד	בוהאדג	בוהגדא	בוהגדא	בוהדגא	בוהדגא
באגדהו	באגדוה	באגהדו	באגהדו	באגודה	באגודה
באדהוג	באדהגו	באדוגה	באדוגה	באדגהו	באדגהו
באהוגד	באהודג	באהגוד	באהגוד	באהדוג	באהדוג
באוגדה	באוגהד	באודגה	באודגה	באוהגד	באוהגד
גדהואב	גדהובא	גדהאוב	גדהאוב	גדהבוא	גדהבוא
גדואבה	גדואהב	גדובאה	גדובאה	גדוהאב	גדוהאב
גדאבהו	גדאבוה	גדאהבו	גדאהבו	גדאוהב	גדאוהב
גדבהוא	גדבהאו	גדבוהא	גדבוהא	גדבאהו	גדבאהו
גהואבד	גהואדב	גהובאד	גהובאד	גהודאב	גהודאב
גהאבדו	גהאבוד	גהאדוב	גהאדוב	גהאובד	גהאובד
גהבדוא	גהבדאו	גהבואד	גהבואד	גהבאוד	גהבאוד
גהדואב	גהדובא	גהדאוב	גהדאוב	גהדבוא	גהדבוא

גואבדה	גואבהד	גואדהב	גואדהב	גואדהב	גואדהב
גובדהא	גובדאה	גובהאד	גובהאד	גובהאד	גובהאד
גודהאב	גודהבא	גודאהב	גודאהב	גודאהב	גודאהב
גוהאבד	גוהאדב	גוהבאד	גוהבאד	גוהבאד	גוהבאד
גאבדהו	גאבדוה	גאבהוד	גאבהוד	גאבהוד	גאבהוד
גאדהוב	גאדהבו	גאדוהב	גאדוהב	גאדוהב	גאדוהב
גאהובד	גאהודב	גאהבדו	גאהבדו	גאהבדו	גאהבדו
גאובדה	גאובהד	גאודבה	גאודבה	גאודבה	גאודבה
גבדהוא	גבדהאו	גבדוהא	גבדוהא	גבדוהא	גבדוהא
גבהואד	גבהודא	גבהאוד	גבהאוד	גבהאוד	גבהאוד
גבואדה	גבואהד	גבודאה	גבודאה	גבודאה	גבודאה
גבאדהו	גבאדוה	גבאהוד	גבאהוד	גבאהוד	גבאהוד
דהואבג	דהואגב	דהובאג	דהובאג	דהובאג	דהובאג
דהאבגו	דהאבוג	דהאגבו	דהאגבו	דהאגבו	דהאגבו
דהבגוא	דהבגאו	דהבוגא	דהבוגא	דהבוגא	דהבוגא
דהגואב	דהגובא	דהגאוב	דהגאוב	דהגאוב	דהגאוב
דואבגה	דואבהג	דואגבה	דואגבה	דואגבה	דואגבה
דובגהא	דובגאה	דובהאג	דובהאג	דובהאג	דובהאג
דוגהאב	דוגהבא	דוגאהב	דוגאהב	דוגאהב	דוגאהב
דוהאבג	דוהאגב	דוהבאג	דוהבאג	דוהבאג	דוהבאג
דאבגהו	דאבגוה	דאבהוג	דאבהוג	דאבהוג	דאבהוג

# ספר דרך א' חלק ב' הציירוף

דאגהוב	דאגהבו	דאגובה	דאגוהב	דאגבהו	דאגבוה
דאהובג	דאהוגב	דאהבגו	דאהבוג	דאהגוב	דאהגבו
דאובגה	דאובהג	דאובהב	דאוגבה	דאוגהב	דאוגהג
דבגהוא	דבגהאו	דבגואה	דבגוהא	דבגאהו	דבגאווה
דבהואג	דבהוגא	דבהאגו	דבהאוג	דבהגוא	דבהגאו
דבואגה	דבואהג	דבוגהא	דבוגאה	דבנהאג	דבנהגא
דבאגהו	דבאגוה	דבאהוג	דבאהגו	דבאוגה	דבאוהג
דגהואב	דגהובא	דגהאבו	דגהאוב	דגהבוא	דגהבאו
דגואבה	דגואהב	דגובהא	דגובאה	דגוהאב	דגוהאב
דגאבהו	דגאבוה	דגאהוב	דגאהבו	דגאובה	דגאווה
דגבהוא	דגבהאו	דגבואה	דגבוהא	דגבאהו	דגבאווה
הואבגד	הואבדג	הואגדב	הואגדב	הואדבג	הואדגב
הובגדא	הובגאד	הובדגא	הובדגא	הובאגד	הובאדג
הוגדאב	הוגדבא	הוגאבד	הוגאבד	הוגבדא	הוגבאד
הודאבג	הודאגב	הודבגא	הודבגא	הודגאב	הודגאב
האבגדו	האבגוד	האבדוג	האבדוג	האבוגד	האבוגד
האגדוב	האגדבו	האגודב	האגודב	האגבדו	האגבדו
האדובג	האדוגב	האדבגו	האדבגו	האדגוב	האדגבו
האובגד	האובדג	האוגדב	האוגדב	האודבג	האודגב
הבגדוא	הבגדאו	הבגודא	הבגודא	הבגאדו	הבגאדו
הבדואג	הבדוגא	הבדאגו	הבדאגו	הבדגוא	הבדגוא

# ספר

דרך א' חלק ב'

## הצירוף

הבואגד	הבואדג	הבוגדא	הבוגאד	הבודאג	הבודגא
הבאגדו	הבאגוד	הבאדוג	הבאדגו	הבאוגד	הבאודג
הגדואב	הגדובא	הגדאבו	הגדאוב	הגדבוא	הגדבגא
הגואבד	הגואדב	הגובדא	הגובאד	הגודבא	הגודגא
הגאבדו	הגאבוד	הגאדוב	הגאדבו	הגאובד	הגאודג
הגבדוא	הגבדאו	הגבואד	הגבואד	הגבאדו	הגבאוד
הדואבג	הדואגב	הדובגא	הדובאג	הדוגאב	הדוגבא
הדאבגו	הדאבוג	הדאגוב	הדאגבו	הדאובג	הדאודג
הדבגוא	הדבגאו	הדכואג	הדכואג	הדבאגו	הדבאודג
הדגואב	הדגובא	הדגאבו	הדגאוב	הדגבוא	הדגבגא
ואבגדה	ואבגהד	ואבדהג	ואבדהג	ואבהגד	ואבהדג
ואגדהב	ואגדבה	ואגהבד	ואגהבד	ואגבדה	ואגבדג
ואדהבג	ואדהגב	ואדבגה	ואדבגה	ואדגהב	ואדגבג
ואהבגד	ואהבדג	ואהגרב	ואהגרב	ואהדבג	ואהדגב
ובגדהא	ובגדאה	ובגהאד	ובגהאד	ובגאדה	ובגאדג
ובדהאג	ובדהגא	ובדאגה	ובדאגה	ובדגהא	ובדגאג
ובהאגד	ובהאדג	ובהגאד	ובהגאד	ובהדאג	ובהדגא
ובאגדה	ובאגהד	ובאדהג	ובאדהג	ובאהגד	ובאהדג
וגדהאב	וגדהבא	וגדאבה	וגדאבה	וגדבהא	וגדבגא
וגהאבד	וגהאדב	וגהבדא	וגהבדא	וגהדאב	וגהדגא

# ספר דרך א' חלק ב' הצירוף

וגאבדה וגאבהד וגאדהב וגאדבה וגאהבד וגאהדב  
 וגבדהא וגבדאה וגבהאד וגבהדא וגבאהד וגבאהר  
 ודהאבג ודהאגב ודהבגא ודהבאג ודהגאב ודהגאב  
 ודאבגה ודאבהג ודאגהב ודאגבה ודאהבג ודאהגב  
 ודבגהא ודבגאה ודבהאג ודבהגא ודבאהג ודבאהג  
 ודגהאב ודגהאב ודגאהב ודגאהב ודגבהא ודגבהא  
 והאבגד והאבדג והאגדב והאגבד והאדבג והאדגב  
 והבגדא והבגאד והבדאג והבדגא והבאגד והבאדג  
 והגדאב והגדאב והגאבד והגאבד והגבדא והגבאד  
 והדאבג והדאגב והדבגא והדבאג והדגאב והדגבא

**הנה** לך אחי מספר כלל זה הבנין שהוא בן ו' אבנים שנבנים  
 ממנו תש"ך בתים כענין שאמרנו לך. ואתה יודע כמו  
 שאמרתי לך כי כולם זכר ונקבה שנים איש ואשתו ולעולם הזכר עליון  
 בראש כל המעלה והנקבה בתכלית השפל בסוף כל השפלות. והנה  
 היסוד והבנין והפשיטות הכל בזכר, והשפלות וההתפעלות  
 וההתהפכות בנקבה. והעד המעיד אֲבֻלָּהוּ זכר וְהִלְגָּבָא נקבה,  
 אֲבֻלָּהוּ למעלה וְהִלְגָּבָא למטה. אֲבֻלָּהוּ היסוד והבנין כמו  
 שהודענוך וְהִלְגָּבָא ההתפעלות כלומר תכלית כל הגלגול והפעולה

כמו שהודענוך. אֲבִלְגָּהוּ פשוט כלומר בסדור בלי שום היפוך עוגה בלי הפוכה, וְהִלְגָּבָא מורכב מהופך כלומר עוגה הפוכה. ובין עד מאד בדברי אלו כי הם בתכלית העומק והם הקרמה גדולה להכנס לשאר. ואולי תקשה עלי ותאמר הלא אמרתי כי כל הפעולות נכללות בִּאֲבָגָד זכר ונקבה פשוט ומורכב והם תכלית ההרכבה ואיך תאמר עכשיו שהוא הפשוט. דע אחי שתשובתך על זה גזירה מוחלטת בלי שום ערעור. דע כי כל הדברים צריך אתה לדמותם לפי הערכים ולפי המעלות כי זהו העיקר הגדול בכל אלו העניינים ואתה צריך לשמרו. כי יש דבר שהוא זכר כנגד ערך אחד לפי רחקו מן המעלה העליונה או לפי קורבתו וכל המעלות כפי מעלתן זו על גב זו השפלה לעולם נקראת נקבה ושל מעלה הימנה זכר כנגדה לפי שהיא רוכבת עליה. וזו רוכבת וזו מורכבת אע"פ שאין זו הרכיבה רכיבה ממש וזלתי עניין מעלה וממשלה גדולה על זו. ועוד שזו היא קרובה אל המעלה העליונה יותר מזו. וכמו שאמרנו אל המעלה השנית שהיא זכר אצל מה שלמטה הימנה אחר שמעלה זו למעלה מזו כן השלישית אצל הרביעית וכן עד תכלית שזה יותר פשוט מזה עד שזה נחשב זכר וזה נחשב נקבה לפי הערך. וכל מה שמוסיפין להתרחק מהמעלה הראשונה כך מוסיפין בעובי הקורה ולא בדקותה. ובין עד מאד זה

הרמז הגדול וכל מה שמוסיפין להתקרב מוסיפין בדקות ובמעלה ובין זה עד מאד.

**והבן** ארץ ומים מטה מטה אש ורוח מעלה מעלה. ובין עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לווהט (תהלים קד' ד'). ובין אש למעלה מים למטה כי הכל צורך הכרחי וכל זה רמז בלבד. ונשוב אל כוונתנו ונאמר דע כי המעלה השלישית כל מה שלמטה ממנה כמורכב אצל מעלתה והמעלה הרביעית כל מה שלמטה ממנה כמורכב אצל מעלתה, וכשתעלה אצל תכלית המעלות שבנבראים תמצא שהעניין פשוט הוא אצל כל הנבראים וכולם מורכבים אצלו אע"פ שיש מהם שהם מורכבים ויש מהם שאינם מורכבים כולם נעשו מורכבים אצלו כיון שהוא עליהם במעלה הוא רוכב והם נרכבים. ובין עד מאד. וכל זה מפני רוב קרבתו אל העילה שבכל העילות והמעלה העליונה שבכל המעלות. ואחר שכן הוא יש לך לעשות ציור בשכלך ולדעת כי זה העליון שבכל הנבראים שאע"פ שהוא פשוט מכולם וכולם מורכבים אצלו והוא רוכב והם נרכבים יש לך להבין כי זה הפשוט כמו כן כמורכב הוא בערך מה שלמעלה הימנו, ובין עד מאד עילוי המעלות. והמעלה הזאת העליונה שבכל הנמצאים אין מעלה למעלה הימנה הרי אינה מקבלת צד מכל צדדי דמיון ההרכבה, ואם



כן היא בתכלית הפשיטות. ואין עלינו לומר עליה צד מצדדי הגשמות ולא עניין מכל ענייני שינוי שבעולם. ולפיכך כל הנמצאות בידה לעשות בהן חפץ ורצון ולפיכך נקראים הכל כמורכבים חוץ ממנה כי ההרכבה סבת ההשחתה. ואחר שהכל כמורכב אצלה, בידה הכל תלוי לשנות עולם ולהרוס בניין ולבנות אחר. וזה יסוד גדול מיסודי האמונה ושרשי התורה וענייני הקבלה. וזו עדות נכונה כי בידו ית' להחריב עולם כלליו ופרטיו ומיני אישיו ולעשות אחר כך מה שירצה. והעדות המה יאבדו ואתה תעמד וכלם כבגר יבלו כלבוש תחליפם ויחלפו (תהלים קב' כו'). וכל זה אפילו יאבדו אתה בקיומך תשאר מפני שאתה סיבת קיומם ופועלם. ואתה אין לך סיבה ופועל שיהיה בו קיומך ואתה בתכלית הרוחק מכל המעלות, ובין עד מאד כי לכך נקרא תכלית מפני שהוא תכלית הכל כמו שהוא ראשיתו. וזהו סוד הפועל והחומר והצורה והתכלית כי הכלל בכל הנמצאים כחומר הם אצלו אע"פ שבקצתם נאמר חומר ובקצתם לא נאמר. אעפ"כ אחר שהכל מעשהו והכל שפל כנגדו כחומר הוא נחשב. ואחר שכן הוא כל הצורות נקראים חומר אע"פ שהם שכל וצורה מפני שהם נבראים לא מפני שהם חומר ויהיה הוא פועל החומר וצורתו. ואי אפשר מבלתי שנפרש כך ברמז סוד העניין.

**דע** כי הפילוסופים קראו לשם ית' סיבה ועילה כמו שידעת ונחלקו על זה כתות כתות ואמרו שאם נקראהו עילה וסיבה יהיה חסרון בחוקו ית' וזה מפני כי עילה וסיבה אי אפשר להיותה קודמת לעלולה אחר שנקראת עילה כי לפי דעתם אין עילה מבלי עלול כי העלול גורם להיות העילה נקראת עילה. ואחר שכן הוא לפי דעתם לשון עילה מורה קדמות הנמצאים כמו כן כי דעתם שאין עילה מבלתי עלול ועלול הוא שאר הנמצאים זולתו ית'. ואם נאמר עילה הלא גם העלול עמו והרי לך כי זה השם מורה קדמות ולפי דעת החולקים טוב הוא שנקראהו פועל ולא נקראהו עילה וזה מפני שלא ידעו עילה בכח ועילה בפועל כי קודם שנברא העלול ונפעל עילה היה בכח מפני שיכולת היה לו לעשות אם יהצה. ואחר שנברא העלול נקרא העילה עילה בפועל ואחר שכן הוא הרי לך עילה קודמת לעלול. אע"פ שעדיין לא נברא העלול מפני שבידו לעשות, ובין עד מאוד עניין זה כי הוא דק שבתכלית הדקות כי זה מורה קדמותו ית' לבד לא קדמות אחר עמו זולתו ית'.

ונחזור לעניין פועל ונאמר דע שאם נקראהו פועל לבד עדיין יהיה חסרון כי אתה יודע שאפשר בקיום הפעולה מבלתי הפועל ובהעדרו כמו שאפשר בקיום האוצר אחרי מות הנגר. ומפני קצת זה החסרון לא

קראוהו פועל בלבד אבל קראוהו צורה כלומר צורת העולם שהוא צורת הפעולה כולה. ואתה יודע שאין לך חומר בלי צורה ואין קיום לחומר בלתי צורה לפיכך נקראה צורת עולם שקיום הכל בו כמו שקיום הגוף בצורה וקיום הנפש בשכל לא שיהיה הוא ית' צורה בחומר זולתי על צד הקיום שקיום הכל בו. ועל כן נקרא צורה ובין עד מאד. ואחר שהוא צורת העולם אתה צריך לדעת שאי אפשר שיעדר הוא וישאר העולם קיים שאין עולם בלתי צורה ובין מאד. ואם כן הרי לך שאין פועל העולם שווה לפועל האוצר שפועל העולם הוא צורתו ולפיכך אין קיום לעולם בלתי הפועל ופועל האוצר אינו צורת האוצר. ולפיכך אפשר קיום האוצר בהפסד הפועל ובין עד מאד כי הצורך לכך ולפיכך הוא הפועל והוא הצורה. ואחר שפירשתי פועל וצורה נחזור ונפרש תכלית.

**דע** כי הוא נקרא תכלית מפני שהוא תכלית כל השאלות והעלולים כמו שהועדנוך למעלה ולפיכך הוא תכלית כל החקירות ובין זה ברמז שאם לא תבין בעצמך לא אגלה לך יותר והבן עד מאד ועיין ואולי תשכיל. כי זהו תכלית כל העילות והעלולים. ובזה השם תפסק שאלת העלולים כולם והוא תכלית השאלה ובין עד מאד.

ואחר שתבין זה תבין סוד הפועל והחומר והצורה והתכלית כי הוא ית' פועל וצורה ותכלית לכל העולם שנקראו כל הנבראים חומר במקום הזה כי כולם חומר הם אצל מעלתו ית'. ובין בעיין השכל ואולי תרד לתכלית דעתי ובין מה שפרשנו במילת עילה ובמילת פועל ובמלת חומר ובמלת צורה ובמלת תכלית. ואחר שפרשנו זה נחזור למה שהיינו בו ונאמר דע כי הכל נקרא אצל מעלתו ית' חומר ונקרא הכל מורכב כמו שהודענוך אצלו ית' מפני שהוא תכלית כל המעלות ואחר שהוא תכלית הכל הרי לך עדות שאין לנו מקיים זולתו ואין לנו קיום באחד מהנבראים כי הוא קיום הכל ואחר שקיום הכל בו יכול הוא לעשות רצונו כמו שנאמר וכמצביה עבד בחיל שמיא (דניאל ד' לב) ועל כן נקראים אותם הנבראים מורכבים אע"פ שהם פשוטים בתכלית הפשיטות נקראים במקום זה מורכבים אצלו ית' שאם לא נקראם כן לא יהיה הפרש בין הרוכב והנרכב ובין העילה והעלול ומדרך זה יש לך להבין סוד מעשה מרכבה ומעשה בראשית כמו שאמרנו בד' חיות הקודש הנושאות לכסא. והבן סוד הכסא מאמרו סולו לרוכב בערבות ביה שמו (תהלים ח' ה') ובין עד מאד שאין לי רשות לגלות יותר מפורש אבל הכל רמז למי שרואה בעין השכל ואם תבין זה יתבררו לך ענינים גדולים בסוד כסא ומרכבה ופשוט ומורכב וסוד זכר ונקבה ובין עד מאד כי צריך אני להועילך על זה ונחזור למה שהיינו בו ונאמר.

**דע** כי עניין הצירוף מורה סודות כל הנפלאות למי שיבין ויורה בדרך חקירה מהו רוכב ומהו מורכב ומהו זכר ומהו נקבה. ודע כי אבגדהו כמו שהודענוך הוא הפשוט והוא הזכר בערך אל והלגבא ודע כי אבגדהו שופר פשוט והלגבא שופר מהופך. וכל זה להודיעך ערך הזכר אצל הנקבה וערך פשוט אצל מורכב וערך ימין אצל שמאל וערך ענינים הדומים לאלו הדברים מהם. ואחר שרמזנו לך קצת בזה העניין נחזור ונדבר על עצם אלו האותיות דע כי אבגדהו הם ו' אותיות ומספרם כ"א כמניין אלהיה והבן עד מאד כי זהו חותם יהו שהוא חותם ו' צדדים ומשלים בו. ואבגדהו מעיד זה כי מספרו עולה יהו ומלותיו ו' כמו כן פוסק ב"ו הרי לך חותם ו' צדדים כולם באים כאחד ובין עד מאד כי הוא החותם והוא הצדדים. והבן איך הוא מורה ו' צדדים אבגדהו הרי לך ה' מעידה על המרכבה כולה שהיא אבגד ונשאר הו כפשוטו הרי לך יהו והבן איך הה' אמצעית בניהם אם תטה לי' או לו' לחובה או לזכות לגוי או ליהודי ואם תטה לי' הרי לך לגוי ואם תטה לו' הרי לך ליהודי ובין זה כי לא אגלה יותר מזה עכשיו והבן ותמצא איך הו' שהוא יהודי חברים לעולם והבן על שם העצם שהוא יהוה כי אע"פ שקראוהו מדת רחמים מדת הדין יש בו

והכל בערך כמו שהודענוך. כי זה שנקראהו בכאן מדת הדין בערך רוב הרחמים שיש בו כי מדת הדין שבוה השם מדת רחמים ימנה כנגד מדת דין אחר קשה הימנו כמו שהודענוך במורכב ובפשוט וסודו כלול בו. ודע כי י"ה אע"פ שנקראהו בשם שהוא רחמים כלומר יהוה מדת הדין מדת רחמים יחשב בשם שהוא דין כלומר אלהים שבו אל"ם י"ה הרי לך מדת הדין יהפך למדת רחמים בערך אל שם אחר ובין עד מאד זה. והבן אמרם ברא העולם במדת הדין ראה שאינו מתקיים עמד ושיתף עמו מדת רחמים ובין גם זה מאד כי הצורך לכך. ונחזור ונאמר דע כי שם אלהיה מורה על מציאותו ית' ויהו כמו כן על מציאות והויה ובין גם זה. ובע"ה במקומותם יתבארו אלו ואיני זוכרם לך עכשיו זולתי כדי להעירך בהם ולפתוח לך כדי שתשאל. ואחר שדיברנו בזה נחזור להשלים העניין ונאמר דע כי מילה בת ו' אותיות כמו שהודענוך שהיא אֲבֻגְדָהּ וכיוצא בה חשבונה תש"כ ומילה בת ז' אותיות כמו כן שהיא אֲבֻגְדָהּ חשבון הא' סובלת תש"כ כחשבון כל מלת אֲבֻגְדָהּ בחשבון ב' תש"כ כמו כן וכן כל אות ואות על דרך זה לעולם וכשתחשוב תש"כ ז' פעמים כמניין האותיות יבוא הכל ה' אלפים ומ' או אמור מ"ה בחזרת חלילה. וזהו פלס ומאזני משפט

לשקול בו עניינים הנכבדים שבשכלים (אולי בשפלים) כדי להעלות הנפש במאזני החכמה העליונה. ודי לך בזאת ההערה בזה החלק מן הבנין ולפיכך אני רוצה לנוח בזה עכשיו ולהתחיל בחלק הסמוך לזה ואתה אם יש לך שכל ממה שזכרנו יש לך להבין מה שלא זכרנו שאם תבין זה החלק תבין הכלל ואם לא תבין זה לא תבין הנמשך לו. ולפיכך די לחכם ברמז שכבר אמרתי שאיני מדבר זולתי עם בעל שכל והנני מתחיל בחלק שלישי בעזרת שדי.

## החלק הג'

הוא צרוף החלקי והוא צרוף חלק המילה

דע אחי ישמרך האל כי זה החלק שאנחנו בו כוונתי להודיעך צרוף חלקי המלות וקודם התחילי בביאורם אקדים לך הקדמה כדי שתיהיה שמורה בעיניך וערוכה עד מאד והיא זו דע אחי כי שני החלקים שהקדמנו שהאחד יסוד והשני בנין שניהם אבות לכל הבא אחריהם והבאים אחריהם ילדים הם והם תולדות הצרוף. ואלו הם האבות איש ואשתו הא' זכר והב' נקבה כמו שהודענך ומהתחברות שניהם יולד הצרוף ויתגברו המלות ויעלו מעלה מעלה עד שפעם לא תפריש בן האבות ובין הבנים לרוב התגברותם. וכל זה

הענין יש לך לשומרו לאותו המקום שאעירך עליו ואל יליו מעינך  
ושמרו בתוך לבבך.

**ואחר** שהקדמתי לך ההקדמה הזאת אחל להודיעך כוונת זה  
החלק הבא שאנחנו בו ועיקרי זה החלק כולם נטועים  
על שני החלקים שהקדמנו ונחל לבאר מה שיסבול החלק בע"ה. דע  
כי צרוף החלקי הוא צרוף קצת המילה כלומר אם יצטרך לצרוף החלק  
השני מפני שעדיין אין צירוף כלל המילה מספיק לו או מפני שהמילה  
בבדה עליו לרוב אותיותיה או מפני כפל האותיות במלה, אע"פ שכל  
אלו הסבות אינן מונעות אותו ומעכבות אותו אם הוא בקי בחכמת  
הצירוף. אעפ"כ פעמים שיספיק לו בחלק המלה לשני חלקים ולצרוף  
כל חלק וחלק בפני עצמו. ואפשר כי מזה הצירוף יתבאר לו מה  
שירצה ובצרוף החלק יש דרכים משונים כמו שאודיעך עניינם בע"ה.  
ואתה יש לך לשמרם לכל מה שתצטרך שלא תאמר בראותך אותם  
לריק נעשו כי כולם הכרחיים והקדמות הם זה לזה וכולם מנהיגים זה  
לזה בכח המנהיג אותם שהוא עלת הכל ית'. ואתה יש לך לפתוח  
לבך למה שתראה ולעשות אותו בית קבול שיהיה מוכן לקבל  
העניינים אחד אחד. ואל תבוז דבר שתראה ותאמר ומה צורך זה ומה



זה מועיל שאם תבזו בז לדבר יחבל לו (משלי יג' יג') ויהיה סבה שלא תכנס לשום עניין מאלו העניינים האלהיים. כי הם בעצמם העוזרים והמסייעים למי שהוא ראוי ומורים לו דרך להכנס לפני ולפנים לקחת הקדמות כראוי. וכמו כן הם הם המטרידים דעת מי שאינו ראוי ומסתימים לבו ועיניו עד שישנא היתר ויאהב ההפכים ויקח הקדמות עקלקלות ומהופכות לא ישרות. והבן אמרם ז"ל בחיות ורגליהם רגל ישרה כלומר הלך בעסקיהם ובלמודם דרך ישר שלא יכשל בה. והבן אמרם על זה הפסוק שאין בהם לא כפיפות ולא עקימות. כלומר שאין צורך לכפוף ההקדמה שהיא גבוהה במושכל ראשון ולעלות אליה שזה אי אפשר כמו שהודענו במדרגות הסולם בסוף חלק ראשון. וכמו כן אין בדרך למודם לזקוף הכפוף כלומר שיניח ההקדמה שהיא קלה בעיניו ללמוד ולקחת הכבדה זולתי כל הקדמה והקדמה ראשון ראשון כפי הראוי הקלה בראשית והכבדה ממנה אחריה. והכבדה מזו כמו כן אחריה. וזהו רגליהם רגל ישרה (יחזקאל א' ד') כלומר ההרגל בעניין מעשה מרכבה צריך להיות הרגל ישר כפי הסדר לא שיהיה בו כפיפות ועקמימות והבן כפוף ועקום שאם יכפוף זקוף ואם יזקוף כפוף יתעקם הדרך לפניו ולא ימצא דרך להמלט ממה שאינו צריך. והבן מה שאמר אחר זה וכף רגליהם ככף רגל עגל (יחזקאל א' ד') כלומר בעניין שאמרנו כף פשוטה כף כפופה. כלומר צריך להיות ההרגל בהן ככף

רגל עגל מלשון עגול שחכמה זו אי אפשר ללמדה זולתי בסיבוב הגלגל כלומר ההרגל בהם ככף פשוטה בסיבוב הגלגל תלוי הכל. וכמו שהגלגל הולך סיבובו מוכרח והולך כסדר ויגר מה שיולד על סדר כך צריך לעלות אל גלגל החכמה הזאת על סדר כוונה בעניין מוכרח וילמד מה שילמד מוכרח בסוד כוונה ואז יעלה אל התכלית והבן זה מאד. וזהו כף רגליהם ככף רגל עגל כלומר כף כפופה וכף פשוטה כף זכות וכף חובה הכל תלוי בהרגל למודם וזהו סוד ימין ושמאל.

**וזהו** שאמר להט החרב המתהפכת והגלגל חוזר פנים ואחור. ובין כל זה מאד כי זה עניין גדול מאד בעניין לימוד וההרגל בעניין אלהי גדול ונעלם והבן עניין הפסוק ותראה ורגליהם רגל ישרה מורה הטוב שבשני הדרכים כלומר בכף כפופה וכף פשוטה ההרגל בהם צריך להיות בכף פשוטה שהוא דרך ישרה לא שיהיה שם כף כפופה שהוא דרך עקמימות זולתי הלך מסודר והבן זה מאד. והבן אמרו ודמות החיות מראיהן כגחלי אש עד ומן האש יוצא ברק (יחזקאל א' יג'). והבן אמרו והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק (שם) ובזק הוא ברק שפעם מציץ ופעם נסתר בתנועה נמרצת שהוא בחזרת הגלגל בסבוב כאמרו רצוא ושוב שהוא חזרה והקפה. ואם כן תבין מזה כי

עניין עסק החיות צריך להיות כסדר בדרך ישר ראשון ראשון ואחרון אחרון בלי עקמימות וכפיפות ועקלתון והבן זה מאד ונפסוק בזה.

**דע** כי החלק הזה פורט המלות בעניין שאודיעך ולפיכך קראוהו צרוף החלקי כלומר לחלוק מלה לכל מה שיצטרך ולפרוט כלליה כגון זה אֲבַגְדָּהוּ כוונתו הראשונה ועניינו מוכרח לבנות ממנו תש"ך בתים. אך אם יכבד עליו צרוף המלה צריך שימעט האותיות ויצרף אֲבַגְדָּה שהם ק"כ בתים ויוסיף ו' בראש כל צרוף וצרוף כגון וְאֲבַגְדָּה וְכַגְדָּאָה וְגַדְהָאֵב וְדְהָאֵבֵב וְהָאֵבֵבֵב וכן לעולם עם צרוף ק"כ בתים שסובל אֲבַגְדָּה ואם ירצה עדיין לחלוק המלה יותר מזה וישים הב' אותיות לאיזה צד שירצה לעולם ויצרף אֲבַגְדָּה שהם האותיות הנשארות הרשות בידו וכל זה בסדר אֲבַגְדָּהוּ אֲבַגְדָּה לעולם ואין לו דרך לנטות ימין ושמאל. עוד אם ירצה לחלק המלה ולעשות ממנה שתי מלות הרשות בידו כגון אֵבֵב דָּהוּ ולצרף המלה אחת ולהיות השניה כסדר או לצרפן שתיהן. והבן כל זה מאד כי צריך אתה להבינם בתכלית ההבנה וזה דרך אחד מהצרוף החלקי ויש בו כמו כן דרכים אחרים וזה דרכם:

אֲבַגְדָּהוּ כַגְדָּהוּא גְדָהוּאֵב דְהוּאֵבֵב הוּאֵבֵבֵב וְאֲבַגְדָּה.

# ספר דרך א' חלק ג' הצירוף

ואלה הם ראשי זה הדרך ויש להם דרכים, פעמים הולכים ומתמעטים ופעמים הולכים ומתגברים כל חלק לפי התמעטו וכפי התגברו וצריך לעשות הצירוף הסובל לכל חלק וחלק כגון זה אבגדהו בגדהו גדהו דהו הו ו. והנה צירוף הראשון עולה תש"ך, והשני ק"כ, והשלישי כ"ד, והרביעי ששה וזהו צירוף ו', ה"ו צירוף ב', ותשאר הו' שאין לה בניין ועל דרך זה לעולם. וזהו צירוף ההולך ומתמעט לעולם. וצירוף המתגבר כגון א אב אבג אבגדה אבגדהו וכעניין שהודענוך בעניין הצירוף ההולך ומתמעט כך דרך זה שהולך ומתגבר וזה צורתם.

אבגדהו בגדהו א גדהו אב דהו אבג הו אבגד ואבגדה  
 בגדהו גדהו א דהו אב הו אבג ואבגד אבגדה  
 גדהו דהו א הו אב ואבג אבגד בגדה  
 דהו הו א ו אב אבג אבגד גדה  
 הו ו א אב אבג אבגד גדה

ואתה הסתכל בתנועת אלו החלקים ותראה כי כולם מתנועעים בישר ההנהגה בסדר מוכרח בלתי הפוך זולתי היושר הצריך

להתהפך. ואתה יש לך לצרף כל אחד ואחד לפי מה שהוא סובל לעת הצורך. והתבונן במאד מאד כי הכל צורך הכרחי מורה עניינים גדולים נפלאים נוראים וכמו שהודענוך דרך התמעטות החלקים כן הצורך לי להודיעך דרך התגברותם והיא זו. ואם תרצה להתחיל מא"ב בזה הדרך בשווה לא פחות ולא יותר.

ה ו ו א א ב ב ג ג ד ד ה  
 ד ה ו ה ו א א ב ב ג ג ד ד ה  
 ג ד ה ו ד ה ו א א ב ב ג ג ד ד ה  
 ב ג ד ה ג ד ה ו ד ה ו א א ב ב ג ג ד ד ה  
 א ב ג ד ה א ב ג ד ה ו ד ה ו א א ב ב ג ג ד ד ה

וכמו כן יש לך להסתכל בעניין תנועת אלו החלקים כי כולם על סדר כוונת הלוחם בשוה. וכמו כן יש לך לצרף כל מלה ומלה לפי מה שהיא סובלת בעת שתצטרך אותה לבנות בניין אם תראה נפשך בדוחק בראותך שבכל הציורוף שצרפת עדיין לא נכנסת ולתכליתו לא הגעת עשה זאת איפוא בני והנצל מן המחשבה המשובשת, ואם לא תשיג בזה תשיג בזה. כי הדבר שאתה מבקש תדע באמת כי נסתר הוא בתוך אלו הקליפות כולם עד שתחפש בתכלית החיפוש לא

תמצא מה שתבקש, ואם תלאה לא תמצא ואם תוסיף לרדוף תוסיף למצוא. כי באמת נסתרת היא בקשתך באחת המקומות אשר נחבאת שם. ובאמת אם תבקש תמצא מבוקשך ויגעתי ומצאתי שמעתי. ואתה יודע שאין יגיעה כיגיעה של תורה כי שאר המבקשים דבר ומתייגעים עצמם לחפש שום חפץ שנסתר אפשר שאותו החפץ הוא באותו מקום שמבקשים אותו ואפשר שאינו שם. ופעם יבקשו אחר התכלית וימצאו המבוקש בתכלית היגיעה ופעם שלא ימצא אחר תכלית כל הטורח והיגיעה מפני שאפשר שאינו שם ולפיכך אפשר שתהיה יגיעתם לריק. אבל בתורה אינו כן כי בכל מקום שייגע עצמו ויחפש אי אפשר שיגיעתו תהיה חנם ואם ייגע עצמו אי אפשר מבלתי שימצא או אותו הדבר שמבקש ורדף אחריו או עניין אחר יותר נכבד ממנו שיהיה נסתר בתוך זה ובדרך חיפושו נתגלה דבר שהיה נסתר. ואפילו לא הגיע למה שבקש בתוך כך יתבררו לו עניינים גדולים וחתומים ויותר שיוסיף לחפש יוסיף למצוא ומתוך אותם הדברים יתבאר לו מה שמבקש וישאר עם שני עניינים נכבדים מה שביקש ופירוש מה שבקש. ובכלל אלו כמה סודות מסותרות תהיינה לו מגולות וטובים השנים מן האחד ומי יודע איזה יכשר הזה או זה ואם שניהם כאחד טובים. והתבונן עד מאד כי זה מפתח גדול לחקירתך ויתר תקועה למשענתך ויסוד להבטחתך כדי לתת סיוע עליוני להכנס

במבואות אפלים ולהעמיד בהם נרות לרבים כדי שיראו באיזה דרך ילכו ולא יכשלו לעולם. ותהיה מן הזוכים והמוזכים ובעשותך זה אזי יסייעוך מן השמים ויעוררו רעיוניך להכנס בחקירות כעניין מראה הבזק שירמזו לך הדרך ויתעלם ממך מיד. ובראותך שנתעלם אזי תוסיף בחקירה ובדרישה עד אשר תרד לתכלית העניין שרמזו לך ולא תוכל להתעלם. ומתוך חקירה זאת יתבררו לך עניינים גדולים שאין המחשבה משגת חקירתן זולתי שהם בעצמם נמצאים ונחקרים על ידי המשא ומתן. והבן זה מאד כי כל מה שתוסיף להעמיק ולדרוש יתוספו אליך רוב החקירות עד שלא תהיה מחשבתך נוטה זולתי לעמקי החכמה כדי להוציא מרגליות ואז יתגלו אליך כל סודות סתרי תורה ולא יהא נעלם ממך דבר. ובאמת כי המחשבה הזאת היא גלגל השכל והיא תכלית המעלות והיא מעלת האבות שתמיד היא מתדבקת ביוצר הכל ברוך הוא וכל מה שתוסיף לדרוש ולחקור אומרת מתי אקיץ אוסיף אבקש עוד ובאמת זו היא אהבת הלב האמיתית ודע זה.

## ואחר

שהודענוך זה דע שזו המעלה אי אפשר להשיגה זולתי על ידי ההרגל בכל מיני הצירוף. וכשיבקש דבר אם לא ימצא מזה ימצא מזה ועל כל פנים בכל צירוף וצירוף יתחדשו לו

עניינים שהיו נעלמים ממנו וימצאו לו בדרך חקירתו. וזו היא הדרך האמיתית שצריכה להיות בלמוד החכמה האלהית אשר היא האמת הנכונה והדעת הישרה. ובאמת כי לא יספיק למצוא מה שבקש עד שתולד לו בקשה שיראה שהיא צריכה בדרך החקירה ולא יצא מזו עד שתבא לידי אחרת. ולעולם לא יבדל מזה האור הבהיר שאין לו העלמה עד שיהיה כאלו הוא עומד לפני האל תמיד באספקלריא מאירה.

ודע מה שנאמר בגדול הנביאים ואתה פה עמד עמדי (דברים ה' כח') ובין עד מאד. ומכל אלו העניינים שאני אומר לך יש לך להבין קצת ממעלת הצירוף ושלא יהיה דבר נקל בעיניך זולת שתשמע בקולו ואל תמר בו שאם תמר אין לך רשות להכנס לפניו. ולפיכך יש לך לקשור בלבך כל דרכי הצירוף ולצרף כל מלה שתכבד עליך עם כל הדרכים שאנו מזכירים בזה הספר וכוללים אותם. ואל יהיה דבר מהם נקל בעיניך כי אפשר שבאותו דבר יתגלה לך מה שתבקש והבן זה מאד כי זה צורך מוכרח להיותו תמיד שמור לפניך כי בזה תעשה כרצונך בעליונים ובתחתונים. ובין עד מאד כי צורך גדול הוא ויש לך להבין מה שמגמתנו לבארו וממה שצריך שתדעוהו כל שרשי זה החלק כי אע"פ שהמשא ומתן בהם מעט, כוללים הרבה יותר ממה שיעלה



בדעתך. כמו כן מה שצריך שתדע בכל מקום שתמצאני שאני אומר צרוף כך שתדע כל חלקי דרכיו ותשמרם כולם ותצרפם עם אותו הדבר. וממה שצריך שתדע כמו כן כי הדרכים שאני זוכר אותם אינם תכלית הדרכים אבל כהנה רבות ולפיכך יש לך לראות במה שאני אומר ולצרף מעצמך צירופים הרבה כי זהו יסוד השכל וזהו מבין דבר מתוך דבר.

**והבין** אמרם ז"ל על שם בן מ"ב אין מוסרים אותו אלא לחכם ומבין מדעתו. כי אלו שני עניינים צריכים להיותו חכם במה שרואה ולהבין כנגדו עניינים רבים מתוך עומק שכלו כי זהו דרך החכמה האלהית להבין כמה עניינים מהם תלויים בשערה אחת וללמוד וללמד ולראות ולהראות ולצייר צורה כנגד צורה ולבנות בנין כנגד בנין עד שיכבש במצור שהוא עושה כל העיירות הבצורות הגדולות ותהיינה נכבשות ולא תהיינה מורדות בו ויהיה הוא שולט עליהם כמלך הנכנס בהם בכל עת שירצה. וזהו סוד וראה ועשה **כתבניתם** (שמות כה' מ') שנאמר עליו עמדו ואשמעה מה יצוה (במדבר ט' ח') כלומר שהיה כמלך בכל אלו העניינים ולפיכך כל פעם שהיה רוצה להכנס היה נכנס. ולפיכך אמר עמדו ואשמעה. ויש לך להבין מה שאמרנו בראש הספר בעניין כתר כבר מלכים חקר דבר (משלי כה' ב').

כלומר אחר שנמשל כמלך וכבוד בידו יקרא ויענה. וזהו חקור דבר וזה כנגד עמדו ואשמעה והבן נאמר למעלה מכבוד מלכים חקר דבר שאמר כבוד אלהים הסתר דבר (משלי כה' ב') כלומר שעדיין אינו מלך גמור ומושל בזאת החכמה והכבוד עדיין לא מסרו אלהים בידו הדבר הנסתר ממנו ואינו ראוי להכנס בכל עת שירצה לחקור. וזהו כבוד אלהים הסתר דבר ואחר שמלך על זאת החכמה מלך הוא וכבוד מסור בידו ומותר לו לחקור. וזהו הראני נא את כבודך (שמות לג' יח'). והבן אמרו במשה רבנו ע"ה בתחלת המראה ויסתר משה פניו וכו' (שמות ג' י') כנגד כבוד אלהים הסתר דבר ובסוף אמר הראני נא את כבודך (שמות לג' יח') כנגד חקירה וכנגד הראני נא את כבודך (שמות לג' יח'). ונאמר עליו ותמונת יי' יביט (במדבר יב' ח') ועוד נאמר בו בכל ביתי נאמן הוא (במדבר יב' ז') כלומר בכל מציאותו ית'. ולפיכך אמר עמדו ואשמעה בהיות מורשה לחקור בכל עת שירצה. ובין עד מאד זה כי זהו דרך החכמה האלהית. וכמדומה לי שדי לך במה שעוררתיך בזה החלק ולפיכך אנוח בדברי ואתחיל בחלק הרביעי בעזרת שדי.

**החלק הד'** הוא צרוף השתופי והוא לשתף אות זו עם אות מילה אחרת. דע אחי ישמרך האל כי השערים שהקדמנו הוא צרוף החלקי כמו שהודענוך והוא מוכרח

להיות סמוך אצל צרוף הבנין שהוא צרוף הכללי סמוך למה שאחריו לא למה שלפניו כי פרטי הוא אצל מה שלפניו ובין זה ממה שפרשנו בערך צרוף החלקי. ונחזור ונאמר כי זה החלק השתופי מוכרח הוא להיותו סמוך לצרוף החלקי ולצרוף הכללי כדי להיותו משותף בניהם. ולפיכך קראנוהו צרוף השתופי ושמנוהו סמוך למה שראוי. ואחר שהודענו ענינו נחזור ונפרש כיצד. דע אחי כי צרוף השתופי נקרא הצרוף שתעתיק אות ממלה זו ותשימנה במילה אחרת ותעתיק אות ממילה זו ששמת עליה האות המועתקת ותשים זה האות במילה הראשונה של האות האחרת ותהיה זו משותפת לזו המילה וזו לזו ויהיה זה צרוף משותף בן ב' מלות. וכמו כן אם תרצה לשותף ב' מלות כאחד ולעשות בהן צרוף כענין שאמרנו בחלק שלמעלה מזה, לחלק מילה אחת ולעשות ממנה שני צרופים. וכמו שהוא צרוף החלקי לחלוק מילה אחת לשתיים כך זה צרוף שתופי לשותף ב' מלות כאחת. ואולי תקשה עלי על שקראתי העתקת האות ממלה זו למלה זו צרוף משותף שהיה לי לקוראו צרוף מושאל לא משותף שהרי מילה זו משאלת אות מאותיותיה למילה זו וזו למילה זו אל יקשה בעיניך כי ההשאלה אינה יוצאת מבנתיים בשעת ההשאלה והעתקה אבל בשעת הצרוף משותפת היא כבר ולפיכך אקראו בשם משותף כמו

שאני קורא בשם משותף מילות המשותפות זו עם זו. והבן זאת  
ההקדמה שאני מקדים לך בזה החלק.

**ואחר** שהקדמתיה אני רוצה להודיעך עניין מילה משותפת  
בצירוף השתופי והיא זאת. אֲבָג דְּהוּ, אֲבָג היא מילה  
אחת בפני עצמה ו-דְּהוּ היא מילה אחת בפני עצמה וכשתרצה לשתף  
בן שניהם תסיר א' של אֲבָג ותשים במקומה ד' של דְּהוּ או איזה אות  
שתרצה או אם תרצה תיקח ד' של דְּהוּ ותשימיה עם אֲבָג ויבוא הכל  
אֲבָג־ד. וכמו כן צירוף שתופי כמו שהודענוך הוא שתכלול הב' מילות  
שהן אֲבָג דְּהוּ ותעשה מהן מילה אחת שהיא אבגדהו. וכדומה לזה  
בשתי מילות יְהוּ אחד או באיזה מילה שתצטרך אבל אנו לוקחים אלו  
לפי הענין שאם תשתף א' של אחד עם אותיות יְהוּ יבוא הכל אֲהוּ  
שאלו האותיות יש להם עניין גדול. ואם תרצה לשתף כל אותיות  
שתי מילות שהם יְהוּ אֲהוּ ותצרפם כמו שתרצה ואחר כך תחלקם  
למה שתרצה כמו שהודענוך. וזה דרך החלוק הזה כולו והנני רוצה  
לצרף מעט באלו האותיות מהם בצירוף קצת האותיות ומהם בצירוף  
כולם והנני מתחיל בכלל.

# ספר דרך א' חלק ה' הצירוף

יהואחד	יהואדח	יהוחדא	יהוחאד	יהודאח	יהודחא
יהאחדו	יהאחוד	יהאדוח	יהאדחו	יהאודח	יהאודח
יהחדוא	יהחדאו	יהחואר	יהחורא	יהחאוד	יהחאוד
יהדואח	יהדוחא	יהדאחו	יהדאוח	יהדחוא	יהדחוא
יוחדהא	יוחדאה	יוחהאר	יוחהדא	יוחאהד	יוחאהד
יואחדה	יואחדה	יואדהח	יואדחה	יואהחד	יואהחד
יודהאח	יודהחא	יודאהח	יודאהח	יודחאה	יודחאה
יוהאחד	יוהאדח	יוהחדא	יוהחאד	יוהדאח	יוהדאח

ועל דרך זה תצורף לעולם רוצה לומר מילה שתשתפה לאחרת כענין זה וצורף זאת המילה יעלה תש"כ כעניין שאמרנו בכל מילה שהיא בת ו' אותיות. אמנם בצורף קצת האותיות דרכו ידוע והוא זה. יהוא יהאו יואה יוהא יאהו יאהו ועל דרך זה לעולם. ושמור כל אלו הכללים תמיד כי צריך אתה לשומרם לכל מה שתצטרך בע"ה. ובכל מקום שתמצאני אומר צורף משותף שתהיינה ענין פקוחות לזכרו מיד ולהעלותו בכף מאזנים וכמדומה לי שדי לך במה שהעירונו אותך בזה החלק ואתה יש לך להבין שאין דעתי להאריך במקום הקצור והגני מתחיל בחלק הששי בעזרת שדי.

**החלק החמישי** צורף המחשבי והוא צורף הנעשה בלב להוליד מילה על

פי חכמת הצרוף או להעביר מילה כפי הצרוף המהופך. דע אחי ישמך האל כי זה החלק מהצרוף המחשבי ראוי הוא להיותו חותם חלקי הצרוף מפני שזה הצרוף כולו שכלי לעולם ומגלגל השכל יולד והוא תכלית כוונת הצרוף ולפי דקותו ועוצם גדולתו ראויים להיות כל הצרופים שהקדמנו הקדמות לו כדי להגיע אל מעלתו מפני שהוא כף מאזנים תלויה באור השכל לא באור ההרגש. והו ענינו כמו שתאמר איך ותאמר בדעתך רוצה אני לשקול ג' אותיות כחשבון אלו ותשקול כנגדם אל"ף אחר שתשקלם בשכלך. ואחר שתשקלם תצרף הולדות השמות שהן אל"ף ותניח איך שהוא מוכרח והוא השם הראשון ותוליד מילה שהיא אל"ף ע"פ חכמת הצרוף ותעביר מילה שהיא איך הרי לך שעבר איך ונשאר אל"ף וזה בשקל זה ואחר שהולדת אל"ף תצרף אל"ף אפ"ל לפ"א לא"ף פא"ל פל"א ולכך נקרא שמו מחשבי שהוא נולד ע"י המחשבה והחשבון והוא נעתק ממילה למילה ולפיכך הוא כבד בהעשותו ואין הכל זוכין לכך. וכמו כן המילה צרו"ף, שע"ו בחשבון מוכרח ובהעשות ד' אותיות כנגד ד' עולה עושה שלו"ם. הרי לך צרוף נעתק אל שלו"ם כאמרו עושה שלו"ם במרומיו שהשלו"ם ע"י צרוף האותיות נעשה והבן זה מאוד.

ואחר שתעביר מילת צרו"ף ותוליד במקומה שלו"ם תצרף שלום כענין שסובלת מילה בת ד' אותיות ותעשה ממנה מה שראוי ובין זה

מאוד. והנני זוכר לך מעט ע"פ הסדר כבר זכרנו מילת אי"ק שסודה אל"ף ומילת צרו"ף שסודה שלו"ם ומילת חשמ"ל שסודה בצרו"ף או בשלו"ם ורבים כאלה. ומאלה יש לך להתעורר בכל מה שיבוא בע"ה ובין עד מאוד אלו הענינים שכולם חכמה נבונה ומתוקנת בנויה על שרשי השכל. וכמו כן אם תרצה להעתיק מילה שהיא בת אותיות רבות למילה בת אותיות מעטות כמו מילת אֲבִגְדֵהוּ למלת יְהוּ שזו כפל זו בחשבון ותניח לצרף אֲבִגְדֵהוּ ותצרף יְהוּ וכבר העתקת מילה והולדת מילה והבן זה עד מאוד. והנני רוצה לנוח בזה מענין הצרוף ואם יש בך שכל די לך במה שזכרנו מחלקי הצרוף ומהם הקש על השאר ומשם תתברר האמת. והנני מתחיל בחלקי דרך החשבון כל אחת ואחת כראוי בעזרת שדי.

**הדרך השני** חלקיו י"א, החלק הראשון מחלקי החשבון הוא הנקרא חשבון העגול והוא

חשבון כלל אלפא ביתא ובתכלית חוזר חלילה. דע אחי ישמרך האל כי כמו שהחלק הראשון מחלקי הצרוף שהוא צרוף כלל אלפא ביתא הוא בנין אב לכל הצרופין כך חלק זה הוא בנין אב לכל החשבונות והוא יסודן והוא המעיין שממנו נמשכים נחלי החשבון בכל צד שתמצאם והבן בו עד מאוד. ואמנם דע כי כמו שדרכי צרוף האלפא

# ספר דרך ב' חלק א' הצירוף

ביתא רבים כך חשבון האלפא ביתא רבים ואפילו יתעסק איש כל ימיו בדרכי אלו החשבונות לא יגיע למעלה קטנה שבהם אבל כמו שאמרנו להניח הצרוף לבעל הצרוף כך כמו כן הנח החשבון לבעל החשבון ועם כל זה אין לנו להניח לגמרי זולתי לשאוב ממנו כל אחד לפי צמאונו וישאר המעיין במימיו כבראשונה ולפיכך לקחנו מעט כללים ויספיקו לך אם יש בך דעת ותבונה. ואל תטרידני בשאלות שאינן צריכות זולתי שתעיין ותצייר הכל בדעתך ואז יפתחו לך כל שערי הסגורים וחלקיו הנכללים ואתה דע לך. דע כי דרכי החשבון רבים מספר אבל אכלול לך בנין אב ואם באתי לכותבו כולו יהיה טורח גדול ולפיכך אקצר בסיפורים ואבליע האחרים בעשירות והעשירות במאות ואחר כך יחזרו אל המאות חלילה ותאמר א' הרי לך שחזרת לאלף שהחלות בה ולפיכך אנו משימים לעולם אלף א' בחזרת חלילה וזה ענינו:

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק
קי	קכ	קל	קמ	קנ	קס	רע	קפ	קצ	ר
רי	רכ	רל	רמ	רנ	רס	רע	רפ	רצ	ש
שי	שב	של	שמ	שנ	שס	שע	שפ	שצ	ת



ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת

**דע** אחי כי זהו כלל החשבון בלקיחת הסוגים העליונים ממנו ובהבלעת האחרים בעשירות כמו שהודענוך. ובהבלעת העשירות במאות כמו כן ובתכליתם הכל נבלע בא' שהוא סוד איכה ירדוף אחד אלף (דברים לב' ל'). והבן אחד אלף, כי הצורך לכך, כי האלף שהוא אחד ירדוף האלף. ואתה כבר ידעת סוד אלף אח"ד וזהו סוד שחוזר בגלגל לעולם בחלילה. והבן עד מאוד כי הצורך לכך. ודע כי זה החשבון הוא חשבון האלפא ביתא כפשוטו והנני רוצה כמו כן לרמוז לך חשבון אחר בענין סוד א"ט ב"ח וזהו

אט	בח	גז	דו	הה
איט	ביח	גיז	דיו	היה
אכט	בכח	גכז	דכו	הכה

# הצירוף

דרך ב' חלק א'

# ספר

אלט	בלח	גלז	דלו	הלה
אמט	במח	גמז	דמו	המה
אנט	בנח	גנז	דנו	הנה
אסט	בסח	גסז	דסו	הסה
אעט	בעח	געז	דעו	העה
אפט	בפח	גפז	דפו	הפה
אצט	בצח	גצז	דצו	הצה
אקצט	בקצח	גקצז	דקצו	הקצה
ארצט	ברצח	גרצז	דרצו	הרצה
אשצט	בשצח	גשצז	דשצו	השצה
אתצט	בתצח	גתצז	דתצו	התצה
אתקצט	בתקצח	גתקצז	דתקצו	התקצה
אתרצט	בתרצח	גתרצז	דתרצו	התרצה
אתשצט	בתשצח	גתשצז	דתשצו	התשצה
אתתצט	בתתצח	גתתצז	דתתצו	התתצה
אתתקצט	בתתקצח	גתתקצז	דתתקצו	התתקצה

**דע** אחי כי לעולם תכלית זה החשבון חוזר לאלף שהוא א' והתבונן זה מאוד ותמצא כי לעולם הכל שב לשם האות שבה התחיל. ולפיכך זהו סוד מיסודי הקבלה להחזיר אלף לאחד. וזהו אלף אחד שהוא א' התבונן במאד מאד ודע כי זה החשבון לא לקחנו ממנו זולתי ראשי פרקיו והבלענו כמו כן האחרים בעשירות והעשירות במאות כמו שעשינו באחד. ולפי שהאחד הוא חשבון פשוט לא דיקדקנו בפרוש פרטיו אבל בזה צריכין אנו להתעורר ולהעיר מפני שהוא חשבון כבד לעשות ולעולם העשירות אינן יוצאות מהעשירות והמאיות מהמאיות.

סימן א"ט ב"ח

אט	אאח	אבז	אגו	אדה	אהד	אוג	אזב	אחא
בח	בזא	בוב	בהג	בדד	בגה	בבו	באז	
גז	גוא	גהב	גדג	גגד	דבה	גאו		
דו	דהא	דדב	דגג	גבד	דאה			
הה	הדא	הגב	הבג	האד				
וד	וגא	ובב	ואג					
זג	זבא	זאב						
חב	חאא							
טא								

ונשאר י' והבן. זהו חשבון מצרף יוצא מן א"ט ב"ח על האחרים ומפני היות זה החלק בניין אב לכל החשבונות כתבנוהו פה אע"פ שמקומו בחלק הצירופים וכולם ראשי ספרים בחשבון זה הצירוף. ולכל אחד יש לו שער ומהם יש לו שערים הרבה מ-אק"ט ולמטה שסובלים צירוף רב ממה שלמעלה והוא פתח גדול לחכמת הקבלה. וצריך עיון דק ועיון נמרץ כי הוא שכלי, וזהו:

איט	איאח	איבו	איגו	אידה	איהד	איוג	איזב	איחא
אכט	אכאח	אכבו	אכגו	אכדה	אכהד	אכוג	אכזב	אכחא
אלט	אלאח	אלבו	אלגו	אלדה	אלהד	אלוג	אלזב	אלחא
אמט	אמאח	אמבו	אמגו	אמדה	אמהד	אמוג	אמזב	אמחא
אנט	אנאח	אנבו	אנגו	אנדה	אנהד	אנוג	אנזב	אנחא
אסט	אסאח	אסבו	אסגו	אסדה	אסהד	אסוג	אסזב	אסחא
אעט	אעאח	אעבו	אעגו	אעדה	אעהד	אעוג	אעזב	אעחא
אפט	אפאח	אפבו	אפגו	אפרדה	אפרהד	אפוג	אפזב	אפחא
אצט	אצאח	אצבו	אצגו	אצדה	אצהד	אצוג	אצזב	אצחא
אקט	אקאח	אקבו	אקגו	אקדה	אקהד	אקוג	אקזב	אקחא
ארט	אראח	ארבו	ארגו	ארדה	ארהד	ארוג	ארזב	ארחא

# הצירוף

דרך ב' חלק א'

# ספר

אשט	אשאח	אשבז	אשגז	אשרה	אשהד	אשוג	אשוב	אשחא
אתט	אתאח	אתבז	אתגז	אתרה	אתהד	אתוג	אתוב	אתחא
אתקט	אתקאח	אתקבז	אתקגז	אתקדה	אתקהד	אתקוג	אתקוב	אתקחא
אתרט	אתראח	אתרבז	אתרגז	אתרדה	אתרהד	אתרוג	אתרוב	אתרחא
אתשט	אתשאח	אתשבז	אתשגז	אתשרה	אתשהד	אתשוג	אתשוב	אתשחא
אתתט	אתתאח	אתתבז	אתתגז	אתתרה	אתתהד	אתתוג	אתתוב	אתתחא
אתתקט	אתתקאח	אתתקבז	אתתקגז	אתתקדה	אתתקהד	אתתקוג	אתתקוב	אתתקחא

אלה הם אורחות חיים למעלה למשכיל. ונרמז בחשבון אק"ט ולמטה והוא חשבון שהוא תכלית הגלגול זולתי למי שירד לעיין בו בעין השכל ורחוק הוא מלדמות בשכל האנושי ומורה נפלאות לעניין צרף שבעל פה וכמעט שלא יוכל האדם להגיע אל תכלית אלפא ביתא זו. כך כל שכן שלא נוכל לרדת אל כל השאר וזה פתח גדול והערה גדולה למשכיל להאדיר ולהעמיד האמת על בוריו ולהשיב היוצר על מכונו. והנה האותיות מסודרים לבעל הקבלה כחמר ביד היוצר ובהם ומהם ישכיל מאין נברא ומאיזה עם הוא ולמי הוא. אכתוב סימן מאק"ט ולמטה וזה הוא:

אקט	אקבט	אקלט	אקמט	אקנט	אקסט	אקעט	אקפט	אקצט
אריט	ארכט	ארלט	ארמט	ארנט	ארסט	ארעט	ארפט	ארצט

# ספר דרך ב' חלק א' הצירוף

אשיט    אשכט    אשלט    אשמט    אשנט    אשסט    אשעט    אשפט    אשצט  
 אתיט    אתכט    אתלט    אתמט    אתנט    אתסט    אתעט    אתפט    אתצט

וכן עד תכלית המספר ואלו ראשי המלות בלבד כמו אק"ט בלבד וכן תעשה בכל מלות שסובל אק"ט בכל אותה השורה בזה הדמיון. אק"ט ושורתו אקיא"ח ושורתו אקיב"ז ושורתו אקיג"ו ושורתו אקיד"ה ושורתו וכן לעולם. ודע כי זה החשבון הוא בתכלית הגלגל למי שלא יעיין בעין שכלו והוא רחוק מאד מדמות שכל האנוש. ודע שזה החשבון מורה הפלגות גדולות לעניין צרוף שבעל פה. וזה החשבון הוא מתגלגל עד כי כמעט לא היה אדם מגיע לתכלית זה האלפא ביתא לבד ואם באלפא ביתא אחד יש עסקים ועניינים שאין הדעת סובלת אותן כל שכן אצל השאר. והבן אחי אלו העניינים מעצמך כי כולם הערות גדולות לזכך השכל. והנני ציירתי לך ראשי פרקים לתת לחכם ויחכם עוד. ואם מקומו היה בחלק הצירופים כבר אמרנו הטעם מפני שזה החלק אב לכל החשבונות וכן כלל האלפא ביתא רמזנו פה ונוכירים במקומם בעזרת השם ית' ואלו הם:

אב	חשבונו	ג'	וצירופו	אב בא	וחשבון צרופו	ו'
אבג	חשבונו	ו'	וצירופו	אבג אגב גבר גאב באג בגא	וחשבון צרופו	ל"ו
בג	חשבונו	ה'	וצירופו	בג גב	וחשבון צרופו	י'
בגד	חשבונו	ט'	וצירופו	בגד בדג גדב גבד דבג דגב	וחשבון צרופו	נ"ד

# ספר דרך ב' חלק א' הצירוף

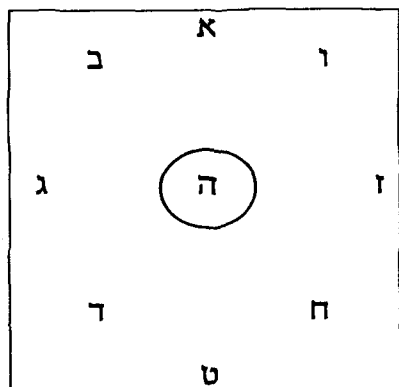
גד	חשובנו	ז'	וצירופו	גד דג	וחשבון צרופו	י"ד
גדה	חשובנו	י"ב	וצירופו	גדה גהד דהג דגה הגד הדג	וחשבון צרופו	ע"ב
גדה	חשובנו	ט'	וצירופו	גדה הד	וחשבון צרופו	י"ח
דהו	חשובנו	ט"ו	וצירופו	דהו דוה הוד הדו דהה דהד	וחשבון צרופו	צ'
הו	חשובנו	י"א	וצירופו	הו דה	וחשבון צרופו	כ"ב
הזו	חשובנו	י"ח	וצירופו	הזו הזו דהז דהז דהז דהז	וחשבון צרופו	ק"ח
זו	חשובנו	י"ג	וצירופו	זו זו	וחשבון צרופו	כ"ו
זח	חשובנו	כ"א	וצירופו	זח זחז זחז זחז חוז	וחשבון צרופו	קכ"ו
זח	חשובנו	ט"ו	וצירופו	זח חז	וחשבון צרופו	ל'
זחט	חשובנו	כ"ד	וצירופו	זחט זחט חטז חטז חטז טחז	וחשבון צרופו	קמ"ד
חט	חשובנו	י"ז	וצירופו	חט טח	וחשבון צרופו	ל"ד
חטי	חשובנו	כ"ז	וצירופו	חטי חטי טיח טחי יחט יטח	וחשבון צרופו	קס"ב
טי	חשובנו	י"ט	וצירופו	טי יט	וחשבון צרופו	ל"ח
טיכ	חשובנו	ל"ט	וצירופו	טיכ טכי יכט יכט כטי כיט	וחשבון צרופו	רל"ד
יכ	חשובנו	ל'	וצירופו	יכ כי	וחשבון צרופו	ס'
יכל	חשובנו	ס'	וצירופו	יכל יכל כלי כיל ליל לכי	וחשבון צרופו	ש"ס
כל	חשובנו	נ'	וצירופו	כל לכ	וחשבון צרופו	ק'
כלמ	חשובנו	צ'	וצירופו	כלמ כלמ לכמ כלמ כלמ	וחשבון צרופו	תק"מ
למ	חשובנו	ע'	וצירופו	למ כל	וחשבון צרופו	ק"מ

# ספר דרך ב' חלק א' הצירוף

למנ	חשבונו	ק"כ	וצירופו	למנ לנמ מנל מלנ גלמ נמל	וחשבון צרופו	תש"ך
מנ	חשבונו	צ'	וצירופו	מנ נמ	וחשבון צרופו	ק"פ
מנס	חשבונו	ק"ג	וצירופו	מנס מסנ נסמ נמס סמנ סנמ	וחשבון צרופו	תת"ק
נס	חשבונו	ק"י	וצירופו	נס סנ	וחשבון צרופו	ר"כ
נסע	חשבונו	ק"פ	וצירופו	נסע נעס סענ סנע ענס עסנ	וחשבון צרופו	תתר"ף
סע	חשבונו	ק"ל	וצירופו	סע עס	וחשבון צרופו	ר"ס
סעפ	חשבונו	ר"י	וצירופו	סעפ ספע עפס עספ פסע פעס	וחשבון צרופו	תתת"ס
עפ	חשבונו	ק"נ	וצירופו	עפ פע	וחשבון צרופו	ש'
עפצ	חשבונו	ר"מ	וצירופו	עפצ עצפ פעצ צעפ צפע	וחשבון צרופו	תתתר"מ
פצ	חשבונו	ק"ע	וצירופו	פצ צפ	וחשבון צרופו	ש"מ
פצק	חשבונו	ר"ע	וצירופו	פצק פקצ צקפ צפק קפצ קצפ	וחשבון צרופו	אלף תר"ך
צק	חשבונו	ק"צ	וצירופו	צק קצ	וחשבון צרופו	ש"פ
צקר	חשבונו	ש"צ	וצירופו	צקר צרק קרצ קצר רצק רקצ	וחשבון צרופו	ב' אלפים ש"מ
קר	חשבונו	ש'	וצירופו	קר רק	וחשבון צרופו	ת"ר
קרש	חשבונו	ת"ר	וצירופו	קרש קשר רשק רשק שקר שרק	וחשבון צרופו	ג' אלפים ת"ר
רש	חשבונו	ת"ק	וצירופו	רש שר	וחשבון צרופו	א' אלף
רשת	חשבונו	תת"ק	וצירופו	רשת רתש שתר שרת תרש תשר	וחשבון צרופו	ד' אלפים ת'
שת	חשבונו	ת"ש	וצירופו	שת תש	וחשבון צרופו	א' אלף ת'
שתא	חשבונו	תשא	וצירופו	שתא שאת תאש תשא אשת אתש	וחשבון צרופו	ד' אלפים ר"ו



התבונן אחי בחשבון הנפלא הזה ותראה כל היצור יוצא בשם א' ובין איך הגלגל חוזר חלילה בכל הצרוף וחזר הגלגל פנים ואחור ועיין תכלית כל הצרוף והחשבון ותמצא ת"א ואין לו תחבולה להשתנות מזה כי החשבון הזה הכרחי מאד. ועיין שאם תרצה לצרף חשבון הת' לא תוכל לצרפה זולתי בחזרת חלילה לא"ב בצרפך אותה בזה העניין תא"ב והרי לך שהגלגל סובב תמיד והרי לך עדות שאי אפשר בתנועת הת' זולתי בחזרת האלפים אחדים. ובין כל זה במאד מאד כי כל אלו העניינים מעידים על זה ומחזיקים הם זה לזה ויש לך להתבונן במקומות שבאלפא ביתא שספרנו כי אלפים כתבנו באותיות אחדים והתעורר ודוק ותשכח ועיין מאד בכל אלו העניינים שאני מעירך עליהם כי הצורך יהיה לך מאד עליהם בע"ה במה שאנו צריכים לבאר ועדיין אני רוצה להעירך על עניין אחד ודרכי החשבון שהם באלפא ביתא כסדר זולתי שצריך לך עיון דרך אב ג ד ה ו ז ח ט י כל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת ך ם ן ן ן. העניין הזה יש לך להסתכל בו ותראה כי יש באלפא ביתא שלימה ג' יסודות שסימנם אי"ק א' לאחדים י' לעשרות ק' למאות. והבן סוד גלגולם כיצד האחדים מעידים על העשרות והעשרות על המאות וכיצד כל כת וכת מסייעין הם זה לזה ומתחברים ראשן לסופן כאשר היה אופן בתוך האופן. כי כל אלו

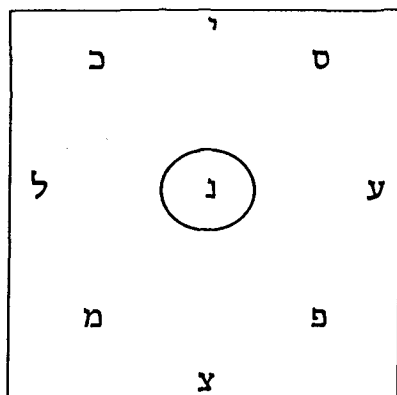


העניינים כדור מקיף הם ואחר שהקיפו והשלימו מהלך סיבובן חזרו לא' שהתחילו בה. וזהו סוד תכונתן ויסוד העמדתן מכוונים זה כנגד זה וזהו צורתן. א"ט ב"ח ג"ז ד"ו ה' הרי לך שהה' מניעה את כולם והיא עין העגול

שבה חוזרים חלילה ותמצאם כולם י"י י"י ה'. הנה לך כל הבניין הראשון מעיד על ה' והה' וכשתשימה כמות שהיא כלומר כעין העיגול באמצע בין ד' יודין יבוא ייהי וכלל הכל מ"ה. הרי לך סוד אה"י יוצא בזה הדרך א' בראש הסוד לבנין, ה' באמצע העגול כמו שהיא באמצע המלה להניע את הכל, י' הרי הוא הכלל כולו עדות י' הרי לך סוד אה"י. והי' תמצאנה בכל והכל בה וכלל כל הבנין סודו יתורה וזה פרושו ד' יודין סודם יו"ד יו"ד שהם ב' יודין וב' יודין כגון זה י"י חשבון כ' והא' חשבון ו' הרי לך כ"ו שהוא סוד השם המיוחד יוצא מזה העניין שהוא יתורה בסוד מ"ה כי מ"ה מורה יתורה בזה העניין יו"ד ה"א וי"ו ה"א הרי לך יתורה יו"ד ה"א וי"ו ה"א באים כאחד. ואחר שכן הוא הרי לך מזה העניין יוצא אה"י יהו"ה יו"ד ה"א וי"ו ה"א כולם מוכרחים והתבונן אם יש לך עיניים לראות ואוזניים לשמוע כי זה

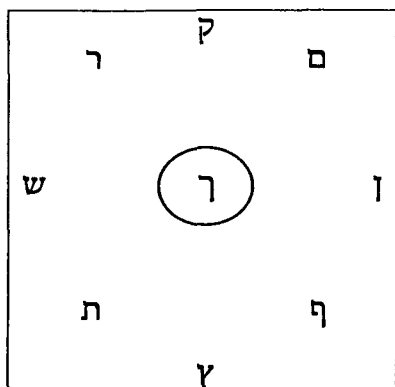
הסוד כולו מעידים עליו האחרים. והתבונן בשכל מובחר בזה העניין ותראה הפלגות גדולות והשגות מעולות. ועוד ברצוני להפליג לך עוד בעניין סוד אה"י. דע כי הה"א כמו שאמרנו מניעה את הגלגל בזה הדרך כאשר אמרנו ד' אותיות מצד זה וד' אותיות מצד זה שהם סוד כל ההיות. ואם תרצה לכפול הה' ולעשותה ה"ה בחשבון האותיות שהן מהצר האחד והיא בכלל יבוא ה"א ה' ויבא הסוד מוכרח א"ט ב"ח ג"ז ד"ו ה"ה ובתוספת ה"ה יעלה אה"ה ובין זה ער מאד.

**ואחר** שרמזנו לך מעט במרכבת האחרים נחזור ונרמז לך במרכבת העשירות ראה ועיין ותמצא איך כולם מכוונים בעניין העמדתן וראה ועיין במניע אותן שהוא באמצע י"צ



כ"פ ל"ע מ"ס נ' ותראה שהנ' מניעה הכל והיא עין העגול בהן וזה העניין כולו בסוד האלפא ביתא כסדר והיא עין העגול ובה חוזרת חלילה ותמצאם כולם קקקק. הרי לך כי כל זה הבניין מעיד על הק' ושתיים הנ' באמצע כמו שהוא בדרך אלפא ביתא יבוא קקקק

כלל הצרוף ת"ן. גם נמצא י' בראש נ' באמצע וס' בסוף זה סני מלבד סוד מה שאמור לעיל והנה ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה נסי (שמות י"ז ט"ז) ובין עד מאד סוד המרכבה שהיא ת"ן והשמר לך ושמר נפשך מאד (דברים ד' ט') שהוא ת"ן וסימני ב' המרכבות, הא' שהיא מ"ה והשנייה שהיא ת"ן. וסודם כלול בזה הפסוק והשמר לך ושמר נפשך מאד שסודם ת"ן מ"ה ועיין בעין שכלך אם יש כך דעת ותבונה והבן אלו העניינים האלהיים שכללתי באלו המרכבות הנכבדות במאד מאד שם מיני הכללי שלמים כסדר שהם ייהי שסודם מ"ה, ככ"ה יבוא סוד מאד וזו שהיא בסדר מוכרח קקנקק שסודה ת"נ יבוא סוד זה נפשך הרי לך ושמור נפשך מאד מהסימנים המוכרחים וכמו כן י"י נס"י מסוד וי"ה שהוא יו"ד ה"א וי"ו ה"א הרי יהו"ה ובזו המרכבה הראש והאמצע והתכלית סני או נסי הרי לך יהו"ה נס"י והבן סוד י"י מסיני בא. וממה שאמרנו מסוד מ"ה הבן בו סוד גדול יהו"ה מ"ה אד"ם. ועיין ותראה הפלגות גדולות בסוד השכל הפועל והבן מ"ה יהו"ה אלהיך. והבן מ"ה יהו"ה דורש ממך. וכל העניינים הרחוקים הנכללים בזה העניין הנכבד. וממה שצריך שתדע כי הבניין הראשון אשר הוא מאחדים כולו מעיד על יו"ד והבניין השני שהוא עשריות כולו מעיד על ק' והם ד' יודין שסודם מ' והם ד' קופין שסודם ת' וסוד הבא שהוא א' סוד הכל אמ"ת. והתבונן כי זאת הפלגה גדולה היא.



ואחר שרמזנו מעט בסוד מרכבת איך העשירות נחל במרכבת המאיות וראה כולם מכוונים זה כנגד זה ועיין במניע האמצעי ק"ץ ר"ף ש"ן ת"ם ך הרי לך שהך' מניעה את כולם והיא עין העיגול שבה חוזרים חלילה ותמצאם כולם מעידים אאאא הרי הכל חזר ליסוד

בחזרת חלילה שהוא א' ויש לך אחי להבין כי סוד המרכבה הזאת היא כ"ד וסודו ושמתי כדכד שמשתיך (ישעיה כד' יב). וזהו סוד היוצא משתי אותיות שבסוף שתי מלות היוצאות משתי המרכבות שלמעלה שהם ושמור נפשך מא"ד והבט ותראה כ"ד ודוק ותשכח הפלגות גדולות ותבין אל ישוב ד"ך נכלם (תהילים ער' כא). ויש לך כמו כן להבין איך ך' מנהגת המרכבה הזאת והיא אמצעית. אאאא שסודם ככב והבן ככב אותיות שהם סוד יסוד הנבראים ועכשיו יש לך להבין ג' מרכבות כלומר מרכבת האחדים מרכבת העשירות ומרכבת המאיות כולם נקשרים בסוד ושמור נפשך מא"ד פן תשכח את הדברים. והבן מה היה כתוב בלוחות ובאיזה עניין ובין עד מאד כל אלו העניינים. ומה שלא זכרתי הקש ממה שזכרתי. ודע כי עניינים אלו בע"ה אני

עתיד לזכרם כסדרן כי כל מה שדברתי לא דברתי אלא ברמז כדי להיות פתח פתוח לשאלה. והבן סוד האלפא ביתא ותמצא כי האחדים הם ט' וכן העשרות ט' והמאות ט'. ותמצא המנהיגים שהם הנך ה' חצי י' נ' חצי ק' ר' חצי אלף והנה הכל חוזר לאלף שהוא היסוד וכמו כן יש להתבונן כי היו"ד מנהגת המרכבה הראשונה ונעלמת בה והיא מתחלת להראות בראש המרכבה השנייה. וכמו כן הקו"ף מנהגת המרכבה השנייה והיא נעלמת בה. והיא מתחלת להראות בראש המרכבה השלישית ונעלמת בה והיא ראש המרכבה הראשונה שבה התחיל הכל הרי לך שהגלגל חוזר חלילה לעולם. וסוד הכל בא"ק. ודע כי היו"ד היא עין העגול לא"ק והיא מנהגת אותו הרי לך י' שהיא נקודה אחת מנהגת הכל. ובין עד מאד זה העניין המופלג כי הוא מפתח גדול לזה העניין שאנחנו בו ובין עד מאד אמרנו כי המנהיג נעלם במתנהג והמניע נעלם במתנועע ובין זה עד מאד. ואחר שרמזנו לך אלו העניינים דעתנו לנוח.

**ודע** כי המרכבה הראשונה סודה א' זולת המניע שהוא ה' חסר מן ה-ה' ד' שהוא יסוד בנין אב כמו שפירשתי ונמצא א' מניע ד' והנה לך סוד מ"ה מפורש. והמרכבה השנייה סודה ת' זולת המניע

שהוא נ' הסר משם א' שהוא ד' ונשאר י' שהוא א' הנה א' מנהיג ד'  
 כלומר י' מנהיג א' הרי לך סוד תנ' מפורש. וכמו כן המרכבה השלישית  
 סודה ד' פירוש ד' אלפים זולת המניע שהוא כ' שעולה ה' מאות הסר  
 משם ק' שהוא כנגד י' ישאר ת' שהוא ד' שהוא סוד המרכבה. והק'  
 שהוא אלף הוא המניע. הנה כל האלפא ביתא נכללת בסוד אִיִּק  
 מרובע. וסוד האחדים מרובע ד' יודין העשירות מרובע ד' קופין  
 המאיות מרובע ד' אלפים הרי לך כל האלפא ביתא נכלל באִיִּק שהוא  
 סוד ג' מרכבות זולת ג' מניעים שהם הִנֵּךְ. והבן זה מאד כי זה הוא  
 סוד ג' מרכבות מרובעות כנגד ג' יסודות שסודם אמ"ש והבן זה מאד.  
 ואחר שרמזתי לך מעט בסוד האלפא ביתא כסדר על תכונתו  
 והודעתיוך דרך חילוקו ועניינו כמדומה לי כי די לך בזה.

**ודע** לך כי חלק זה מה שכללתי בו רומז עניינים גדולים והם  
 כללים אשר כולם מוכרחים למה שיתבאר לפנינו בע"ה.  
 והוא כולל קצת מדרכי החלקים שעתידים לבוא בע"ה. ועל כן  
 תשמרם בלבך כי הם בניין אב לחלקי זה הדרך לקצתם או לכולם.  
 והזהר בו כי בשעה שנזכיר דבר שתדע לאיזה צד אני נוטה ואז יתבאר  
 לך האמת על פי הישר. והזהר מאד באלו החשבונות כי כולם צורך

גדול ומוכרחים וכל אחד ואחד מורה דרך מוכרח ודי לך. ובין אלו העננינים האלהיים שכללתי במרכבות אלו הנכבדות. אחרית האחדים כנגד העולם שיפסד, אילו היה רוצה להפסידו. כי הכל תלוי ברצונו ועומד בין לקיום בין להשחתה. הרי לך כי הא' כנגד היה וזהו' כנגד היה וכשיתחבר הא' אם הט' ותבליע שמות שניהם יולד מהם י'. ותשאר בדרך הזה' שהיא אמצעית עם הי' הרי לך י"ה. סוד הי' מורה היה קודם העולם, ויהיה אחר העולם. וסוד הזה' מורה היה עכשיו. הרי לך כי אין לשאול מה לפניו ומה לאחור שהפנים היא אלף והאחור היא ט' הרי הבליע את שתיהן ושם במקומן אות הכוללת אותן שהיא י'. הרי כי האות שבראש השם המיוחד כוללת שהוא ית' ראשית הכל ותכלית הכל. וזהו' כוללת שהוא צורת כל ההויות וחולתו אין להם קיום. וזהו סוד שם אהיה הא' ראשית וזהו' אמצעית והי' בולעת הא' והט' וזהו' שלאחריה הרי לך יה אה מורה עניין ויה שם הכולל. והבן זה מאד כי הוא יסוד האמונה לקיים קדמותו ית' לבד לא קדמות אחר עמו לא חמר ולא צורה כי זאת היא האמונה האמיתית שצריכים אנו להאמינה. הרי לך כי שם יה כולל עליון תיכון ותחתון הוה היה ויהיה קודם ההוייה ובתוך ההוייה והוא סותם שאלת מה לפניו ומה לאחור.



# החלק השני

חשבון הכרחי וסוד חשבון אבג. דע אחי ישמרך האל כי זהו בניין חשבון הפרטי כי החלק הראשון מוכרח הוא לבניין חשבון הכללי כי צריך שיהיו כל החשבונות כולן שואבים ממנו וכל הבאים אחריו נחלים המושכים מים מן האגמים. ונקרא החלק הראשון חשבון עגול שהוא חשבון הכולל כל האלפא ביתא ומעגלו ומסבבו לפיכך הוא בעצמו העגול והוא בעצמו הכלל והוא ראוי להיות מוקדם. להודיעך שאם יקרה לפניך בחשבון הכרחי שהוא חשבון פרטי שאם תגיע בחשבונו עד אלף שתסבבם חלילה ותחזירם לאחד. ולפיכך נקרא שם החלק הראשון חשבון עגול לפי שהוא מתעגל ומסבב כדמות הגלגל החוזר חלילה. ולפיכך צריך שיהיה זה העניין שמור בכל החשבונות כשתגיע לאלף שתמנה בא' שהרי זה העניין מוכרח הוא בסבוב הגלגל. והחלק הזה הוא הנקרא חשבון מוכרח והוא לשון פרט כי מאחר שכללתי צריך אני לפרט. ואם יצטרך לי אחר כן לחזור ולכלול וכלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט. ונקרא חשבון הכרחי מפני שזה החשבון הוא חשבון האותיות כסדר מוכרח כעניין אבג שאלף בחשבון הכרחי אחד וב' בחשבון הכרחי שנים וג' בחשבון הכרחי שלשה וכן לעולם. ולפיכך נקראהו פרטי שהוא בכלל האותיות כמו שיקרה על

דרך המילה שהיא צריכה חשבון, והמלה פרט היא מכלל האלפא ביתא כולה ולפיכך זה כלל וזה פרט ובין זה עד מאד. וחשבון אֲבָג כלומר ו' וכן על דרך זה לעולם כשיקרה לפניך מילה בת ב' או בת ג' או בת כמה אותיות שתהיה החשבון הראשון הוא דרך הכרחי. ואם תהיה מילה שמספרה פחות מאלף אין לך להוציאה מדרך חשבונה המוכרח כמלת ששה על דרך משל שחשבון כל אותיותיה עולה תת"ה. וכשיקרה לפניך שתמצא מילה בת כמה אותיות שהיא סובלת עד אלף צריך אתה להחזירם לא' כענין סבוב הגלגל כמלת ששת שחשבון אותיותיה עולה תת"ז צריך אתה להעביר חשבון תת"ז שהוא אלף ולכתוב במקומו א' שבו הגלגל חוזר חלילה מא' לאלף ומאלף לא' ותדקדק בזה. וכשיקרה לפניך מילה שהיא סובלת יותר מחשבון אלף צריך אתה להחזיר אלף לא' ולחשוב השאר כדרך חשבון המסודר כמלת מִסְתַּתֵּר על דרך משל שסוד חשבונה על דרך המסודר תת"ק ובחזרת חלילה אלף לא' תמנה אותה אֶל ובין כל זה מאד אם יש לך דעת ותבונה. ועל דרך זה לעולם בכל החשבונות תחזיר האלפים לאחדים כמו שני אלפים שתכתוב במקומם ב' או שלשת אלפים ג'. ועל דרך זה לעולם וממה שאתה צריך לדעת שיש מן המחשבים שחושבים א' במקום י' או במקום ק'. ועל דרך זה מפני שהיוד הוא א'

## ספר דרך ב' חלק ב' הציור

מן העשירות והק' א' מן המאיות כמו שהאלף א' מן האלפים. וכן ב' במקום כ' או במקום ר' או ב' במקום אלפיים כמו שהודענוך וכן על דרך זה ואחר שכן הוא הרי לך שהמרכבה הראשונה שהיא אבגדהוזחטי היא עיקר כל המרכבות ובה הכל חוזר חלילה והבן זה מאד וזהו סדורה בעניין זה והבן.

א' כנגד י"ק אלף שהם א' לעשירות א' למאיות א' לאלפים.  
ב' כנגד כ"ר אלפיים שהם ב' לעשריות ב' למאיות ב' לאלפים.  
ג' כנגד ל"ש שלשת אלפים שהם ג' לעשריות ג' למאיות ג' לאלפים.  
ד' כנגד מ"ת ארבעת אלפים שהם ד' לעשריות ד' למאיות ד' לאלפים.  
ה' כנגד נ"ך חמשת אלפים שהם ה' לעשריות ה' למאיות ה' לאלפים.  
ו' כנגד ס"ם ששת אלפים שהם ו' לעשריות ו' למאיות ו' לאלפים.  
ז' כנגד ע"ן שבעת אלפים שהם ז' לעשריות ז' למאיות ז' לאלפים.  
ח' כנגד פ"ף שמונת אלפים שהם ח' לעשריות ח' למאיות ח' לאלפים.  
ט' כנגד צ"ץ תשעת אלפים שהם ט' לעשריות ט' למאיות ט' לאלפים.

**וזהו** דרך זה החשבון ושמור אותו מאד כי הוא חשבון יפה ונעים, ומתוכו יתבררו לך עניינים גדולים ועדין אני רוצה לרמוז לך יותר איך אלף בכ"ר אלף ג"ש אלף וכן הכל. ופירושו אחד

עשרה מאה אלף, שנים עשרים מאתים ב' אלפים, שלשה שלשים שלש מאות ג' אלפים, ועל דרך זה לעולם כל החשבונות. והבן זה מאד ושמרהו לכל הדרכים כי זה מובחר לכלל כל החשבונות כי פעם תשים א' במקום י' במקום ק' במקום אלף, ב' במקום כ' במקום ר' במקום אלפיים, ג' במקום ל' במקום ש' במקום ג' אלפים, ד' במקום מ' במקום ת' במקום ר' אלפים. וכן על דרך זה במקום מנצפ"ך יוכל להשים הוֹזֶחֶט שהם אחדים כנגד מאיות והבן זה מאד.

**וזהו** סוד איך בכך גלש דמית הנך וסם זען חפף טצץ. כי כולם שקולים בכף היושר וכל תיבה ותיבה אותיות מוסכמות זו רמז לזו וזו חברה לזו והבן כל זה מאד כי הכל צורך גדול למה שאנו עתידים לבאר בע"ה. ועוד נבאר דרך חלוף האותיות בחלקי תמורת כל האותיות כי שם יאות לפרשו. ובין כל מה שפירשנו בזה החלק ובין עד מאד דרכי החשבון ההכרחי שהוא הפרטי בכל הסדרים ואיכות תכונתו ובהתגבר חשבון המילה או בהתמעטו כי זה רוב מה שתצטרך אותו בכל אלו העניינים מדרכי החשבונות. ונחזור למה שאנחנו בו בזה החלק ונאמר דע כי בראשית חשבונו המוכרח תתקלג וחשבון עולה במספרו כמצות עשה הרי לך כי במצות עשה ברא אלהים מה שברא. וכמו כן בהבראם שסודו ברמז שהוא כמנין ממצות לא תעשה

# ספר

דרך ב' חלק ב'

## הצירוף

שהם למחז הרי לך אלו שני הדרכים מהחשבון המוכרח מורים בלמחז במצות צשה ברא אלהים והבן זה מאד. וכמו כן מדרך חלק הצירוף ההכרחי שהוא צירוף הפרטי תאמר בראשית או בראת יש או ברית אש וכדומה לאלה שהם מורים עניינים גדולים. וכמו כן בראשית וכמו כן אב ירשת שסוד בראשית שהוא שרו של עולם והוא כבן האהוב לאב וקרוב לו תמיד. וסוד בראת יש מעיד על הבורא יש מאין אחר האפיסה המוחלטת. וסוד בראשית מעיד על הבורא ית' שברא שש קצוות הידועים שהם מעלה ומטה וארבע רוחות. וסוד ברית אש מעיד על התורה שהיא הברית בינינו ובינו ית' כמו שנאמר מימינו אשדת למו (דברים לג' ב'). והתורה נקראת אש כמו שידעת. והבט מאמר הכתוב ויתן יהוה אלי את שני לוחת האבנים כתבים באצבע אלהים ועליהם ככל הדברים אשר דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש ביום הקהל. וכתוב אחריו נתן יהוה אלי את שני לוחת האבנים לחות הברית (דברים ט'). ועוד אמר פנים בפנים דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש (דברים ה' ד'). ואתה יודע מה שאמרו שהתורה היתה כתובה אש שחורה על גבי אש לבנה. והבן כל אלו העניינים. ומה שאמרנו אב יר שת מורה כי הוא שת אביר לשלוט בכל מה שלמטה ממנו בכחו ית'. וכמו כן אם תרצה מה שאמרו רז"ל בתשרי נברא העולם, בראשית מורה אותו שהוא סוד בא' תשרי ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ורבים כאלה על דרך

הצורף אע"פ שאין זה מקום אלו העניינים כי זה החלק הוא חלק החשבון ואלו העניינים הם מכת חלק הציור והבן זה מאד. וכמו כן בהבראם שסודו מורה אותו בצורף כי הבריאה תלויה באברהם כי בהבראם מורה באברהם. והבן כל אלו העניינים כי כולם קבלה מקובלת ומיוסדת על שרשי האמת ויסוד האמונה. וזה מה שראינו לכלול בזה החלק ולהודיע דרכי החשבון ההכרחי. וכמדומה לי שדי לך במה שעוררנוך בזה העניין ומזה הקש לכל מה שתמצא בכל הכתובים בתורה שבכתב ואפילו בתורה שבעל פה. ושים לבך לחשוב כל מילה ומילה בזה הדרך כי זהו דרך החשבון המוכרח והוא חשבון הראשון למילה. ואחר אשר החלנו לבאר פרטי החשבון נחל בקצתם ודי לך בהתעוררותי ואנוח בדברי בזה החלק והנני מתחיל בחלק השלישי בעזרת שדי.

**החלק השלישי** חשבון צירופי והוא חשבון אבג  
אבג גאג באג גאב גבא. דע

אחי ישמרך האל כי זה החלק מן החשבון הוא חלק נכבד והוא החשבון הבא אחר החשבון ההכרחי. כי החשבון ההכרחי הוא אבג בלבד בלא שינוי אחר, אבל חשבון זה אינו חשבון הכרחי אבל הוא חשבון הבא אחר ההכרחי והוא חשבון צירוף אבג. כי אבג בהכרח

ראשון עולה ו' ובצרופו עולה ל"ו הרי לך זה החשבון סמוך לאבג מפני שהוא ממינו ולפיכך שמנודו למצויו. והנני רוצה להקדים לך ההקדמה קודם התחילי בביאור זה החלק. דע אחי כי כל פעם שיהיה לך צורך לצרף עניין נכבד ועמוק יש לך לצרף בראשונה כפי מה שתסבול המילה ואם תהיה המילה כבדה לצרפה אם תרצה תחלקה כמו שהודענוך למעלה. ואחר כל הצרופ שתצרף יש לך לקחת חשבון הכל ולעשות ממנו מה שתצטרך לעולם ובוזה הדרך יתגלה לך כל סוד שיהיה סתום ומכוסה כי זה דרך האמת לעולם. ואחר שהודענוך זה העניין נחזור לדבר בביאור החלק והוא זה. מילה בת ב' אותיות ב"ר ר"ב והם ב' אותיות של בראשית וחשבונו מצורף הכרחי ד"ת. הרי נתחדש לך מתוך צרופו דבר נכבד והוא שהתורה מתחלת בלשון בראשית. והרי לך שתי האותיות הראשונות מורות ד"ת שהן בר רב. וגם בדרך צרופם בלי חשבון מורות עניין נכבד בר רב. פירוש בר כבר הודענוך שהוא סוד השכל הפועל והוא ראשית הבניין כי כבר הודענוך כי ב' אותיות הם בניין. ופירוש בר הוא בן או מלשון נשקו בר. ואם תאמר מלשון בן באמת כן הוא כי כמו שהבן קרוב לאב כן זה הבן קרוב לאביו. וחלילה לנו לומר כי זאת הקורבה מצר שיתוף שיש ביניהם כמו כן בין האב לבן זולתי מציאות זה נבדל ממציאות זה שזה

הבן נמצא בשאר הנמצאים אבל מעלתו גדולה מהשאר ולפי האהבה בו והקרובה לו ית' נקראהו כבן בית. לא שיהיה ביניהם שיתוף כלל מצד קרוב אב ובן והבן כי בזה טעו כמה אומות ויטעו ואפילו אם יכנסו בו המשכילים לא יוכלו לסבול דקות העניין כי כמעט יתגבר עליהם ההרגש ויפסדו והבן זה. וכפי אלו המעלות קרא בני בכורי ישראל כמו שקרא לישראל העליון בן בכור קרא לישראל התחתון והבן זה בשכל גדול כי לפי הקרובה לו והמעלה קרא לשון בן לא זולת זה ואל תטעה בדבר אחר.

**והבן** אומרו לפי זה העניין הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך (שמות כ' כ'). ויש לך להשתכל בזה העניין המופלג כי בזה יש כמה עניינים נוראים. ואחר שפירשנו עניין בר נפרש לשון רב. דע כי כמו שהודענוך לשון בר שהוא לפי המעלה אצלו שהוא כבן בית כך כמו כן יש לו מעלה והוא רב ממונה להנהיג הנבראים ברצון הרב המניע אותו. כי אע"פ שהוא רב אצל שאר הנבראים עבד הוא לפני בוראו ית' שהוא רבו ומניעו. ובכח בוראו שמניעו מניע הוא מה שמניע ונותן כח במה שנותן וכל זה בכח בוראו ית'. לא שיפקד העולם בידו ותפסק ההשגחה. כי השגחתו ית' בו שופעת, ובכל הנבראים מגלגל לבנה ולמטה ומגלגל לבנה ולמעלה. והבן כל זה מאד



כי אע"פ שזה העבד הוא המניע את הנבראים והוא רב אצלם עבד הוא אצלו ית' ואע"פ שהוא מניע את הנבראים. אולי תאמר כי מאחר שהוא מניע בידו לעשות מה שירצה ובידו נפקד הכל בלי השגחה העליונית שהיא השגחתו ית'. אל יעלה בדעתך זה כי באמת הוא מניע אבל כל תנועתו ברצון המניע אותו שהוא עילת העילות יתב' ויתע' שמו וזכרו. ולפיכך נקרא בר ונקרא רב, בר למעלתו ורב לשולטנותו אבל שולט יש עליו שהוא אינו משתתף עם שום נמצא שבעולם והבן כל זה מאד. הרי לך מפורש עניין נכבד מתוך שתי האותיות הראשונות שבמלת בראשית וכיצד מורות עניינים גדולים בין בצד הצרוף בין בצד חשבון הצרוף כי הדת מסורה ביד זה שהוא בר רב מורה כמו כן בן בכור כי רב נקרא כמו כן גדול ורב וצעיר. והרי לך בר רב כנגד בני בכורי ישראל והבן כל זה העניין הנכבד כי הוא מפתח להכנס לכמה גנזים.

**ואחר** שרמזנו לך מעט במילה בת ב' אותיות נחזור ונרמזו גם כן במלת בת ג' אותיות. בַּאֲרָא בְּאֵרָא רַבָּא אֲבָרָא

חשבון היוצא מן הצרוף הזה המוכרח הוא רי"ט (ששת צירופי ברא בגימטריא 1218 ובחזרת אלף לא' 219) בחזרת חלילה כמו שהודענוך למעלה. כי סודו מורה ומעיד בעבֹד נאמֵן שהוא רב על כל המציאות והוא עבד נאמן לפני

בוראו ית' ועובד לפניו תמיד. ואין זה החלק ראוי לפרש בו כוונת מילה המצורפת זולתי חשבונה לבד, כי יש חלק לבאר בו כוונת מלת המצורפת זולתי חשבונה לבד, כי יש חלק לבאר בו כוונת המלות והוא חלק שבתכלית הכל והוא הנקרא חשבון השכלי כי חשבון זה נעשה בשכל. ולפיכך זה החלק אינו זולתי חלק חשבון הצרופי כלומר כִּרְאָ בִּאֵר רֹאֵב רִבְאָ אִבְּרִי שחשבונו רי"ט. לא שנפרש בזה החלק מה רוצה לומר חשבון רי"ט כי זה החלק הוא לעוררך כיצד תחשוב המלה המצטרפת ודע זה. ולפי שתתעורר למה שיבוא להלן כתבנו לרמוז חשבון בר"א שהוא רי"ט בעב"ד נאמ"ן. והבן זה מאד כי הצורך לך להבין ולהקיש מילה אל מילה ולבנות מדעתך עניינים רבים ועצומים ואחר שעוררנוך במילה בת ג' אותיות נחזור לעוררך במילה בת ד' אותיות.

בראש	ברשא	באשר	בארש	בשרא	בשאר
ראשב	ראבש	רשבא	רשאב	רבאש	רבשא
אשבר	אשרב	אברש	אבשר	ארשב	ארבש
שברא	שבאר	שראב	שרבא	שאבר	שארב

דע

כי חשבון היוצא מזה הצירוף בחזרת חלילה הוא ד"פ או פ"ד וכמו כן יד"ע וכמו כן מד"ם וכמו כן עוז"א הגלג"ל אח"ד (ברא"ש גימטריה 503 כפול עשרים וארבע הצירופים שלה עולה 12072, 12000 שווה 12, לכן  $84 = 72 + 12$ ) ועל דרך זה לעולם כי כבר הודעתוך שאין לי לפרש בחלק הזה זולתי חשבון המלה המצורפת. ומאחר שהודעתוך מלה בת ד' אותיות נרמזו לך במלה בת ה' אותיות. בראש"י בראי"ש ברשי"א ברשא"י בריא"ש בריש"א ועל דרך זה עד שתשלים לסימן ק"כ בתים שנבנים מזו המילה. וכשתחשוב בראשי ק"כ פעמים יבוא בחזרת חלילה תרכ"א מורה כי גלגל חכמה ותבונה אחד. שסוד אחד, א גלגל המקיף, ח שמנת הגלגלים ז' כוכבי לכת וגלגל י"ב מזלות, ד ארבעת האופנים אופן האש אופן הרוח אופן המים אופן הארץ. הרי לך גלגל חכמה ותבונה אחד שסוד הכל תרכ"א והבן זה מאד. ובדרך זה יש לך להבין בכל מילה ומילה שתבוא לידך דע לאיזה צד תצרפה. ומזה יש לך להקיש בכל מה שיבוא לידך לעולם. והתבונן ופתח עיניך וכוונן לבך לראות ולהשתכל בכל אלו העניינים ולעשות כצורתם כי זה כדמות צורה להראות בהם למתחילים בלמוד ולהקיש מתוך אלו למה שיבוא אחריהם ולהבין כמו כן מתוכם מה שיבוא בכלל דברים בכל שעה שאני אומר זה החשבון הוא על הדרך שתדע לאי זה צד אני נוטה

והבן כל זה מאד. וכמדומה לי כי די לך במה שעוררנוך בזה העניין ורצוני לנוח בזה החלק ואתה התבונן במה שזכרתי מה שלא זכרתי. והנני מתחיל בחלק הרביעי בעזרת שדי.

## החלק הרביעי

חשבון שמי וְהוא חשבון אב"ג.

דע אחי ישמרך האל כי זה

החלק הוא חשבון שמות האותיות, כאלו תאמר על דרך משל אב"ג ותחשבהו ו' ואחר כך אב"ג מצורף ותחשבהו ל"ו ואחר כך שמות שנקראות בהם האותיות שהם א' ב' ג' ותחשוב כמה עולות בשמותם אלף בית גימל. וזהו סוד זה החלק וקודם שאתחיל בביאורו יש לי להודיעך שמות שנקראות בהם האותיות כי בזה החלק ראוי לזכרם ואלו הם. אלף בית גימל דלת הא וז זין חת טת יוד כף למד מם נון סמך עין פה צדי קוף רש שין תיו. וזהו דרך האלפא ביתא בעניין קריאת שמות האותיות מפני שתדע כיצד תמנה אותם והנני רוצה לעוררך בחשבון כמה כולל כל אות ואות כדי שתהיה בקי בהם ובשמותיהם וכשתשמע אות כך שתדע כי חשבונה כך.

# ספר דרך ב' חלק ד' הצירוף

אלף חשבון קי"א	בית חשבון תי"ב	גימל חשבון פ"ג	דלת חשבון תל"ד
הא חשבון ו'	הי חשבון י"ה	וה חשבון י"ב	ואו חשבון י"ג
זין חשבון ס"ז	חת חשבון ת"ח	טת חשבון ת"ט	יוד חשבון כ'
כף חשבון ק'	למד חשבון ע"ד	מם חשבון פ'	נון חשבון ק"ו
סמך חשבון ק"כ	עין חשבון ק"ל	פה חשבון פה	צדי חשבון ק"ד
קוף חשבון קפ"ו	רש חשבון ת"ק	שין חשבון ש"ס	תו חשבון ת"ו

**הנה** לך חשבון שמות שנקראות בהן אותיות האלפא ביתא ואע"פ שיש חלק מיוחד לחשב בו שמות כל אישי השם ולכלול בו כל מה שנוכל לכלול מאותם שיש להם שם, אעפ"כ מקום זה מוכרח הוא לכלול בו חשבון שמות האותיות מפני שתשכיל עניין חשבונם במושכל ראשון. שזה צריך שתדעוהו למה שיבוא אחריו והבן זה מאד. ואחר שהודענוך כוונת חשבון כל שם ושם נחזור לכוונת החלק שאנחנו בו ונאמר. דע כי החלק הזה כוונתו לבאר שמות האותיות שבמלה כלומר ידיעת חשבונם כמלת בראשית על דרך משל כי שמות אותיותיו הם בי"ת ר"ש אל"ף שי"ן יו"ד ת"ו וחשבון כללם אלף שמונה מאות ותשע ובחזרת חלילה שמונה מאות ועשר שסימנם תת"י. וכיון שעלה בידך תת"י תצרפיהו למה שתצטרך. ובדרך זה לעולם בכל מילה שתצטרך. ואם תרצה לחשוב זה החשבון בתכלית

הצרוף כלומר שתצרוף בראשית מה שיסבול ואחר שתצרפהו תקח חשבון שם האותיות שבכל מילה ומילה הרשות בידך. ואם תרצה לחשוב שם אותיות בראשית לבד הרשות בידך והבן זה מאד.

ובדרך זה הכלל שאני אומר לך תחשוב מה שתחשוב בכל מלה שתבוא לידך ומשם יתבררו לך עניינים גדולים ויתפרשו לך פשטים שהתוך נסתר בקליפה כמלת השם המיוחד שהודענוך מעט מעניינו ברמו שמורה בחשבון מוכרח כ"ו ובחשבון שם האותיות שהן יוד' ה'א וא' ה'א מורה מ"ה. הרי לך סוד מ"ה יהוה אלהיך שאל מעמך (דברים י' יב') יוצא כאחד וכמו כן כ"ו ששם האותיות מורה אלהים בזה העניין כ"ף ו"ו כ"ו פ"ו. וזהו סוד י"י אלהים אתה החלות והם יוצאים כאחד הרי לך מ"ה יוצא משם האותיות שבחשבון שם המיוחד שהם כ"ו כ"ף ו"ו. ובדרך זה תלך בכל עניין שתצטרך כי זהו יסוד מיסודי הקבלה וצריך אתה לשמרו למה שתצטרך. וכן אלף' ח'ת דל'ת שסודו שמע ישראל עם ב' המלות הרי לך בשמע ישראל סוד אחד שהוא אלף' ח'ת דל'ת שסימן החשבון הוא תתקנ"ג. והבן זה מאד איך הראשית מעיד על התכלית והתכלית על הראשית. וכמו כן אלהים שאותיותיו אלף' למד' ה'א יוד' מ'ם שסודו ארץ. ועל זה הדרך שאין כוונתי עכשיו לבאר לך עניין זולתי לעוררך על דרך חשבון שמות האותיות בלבד לא על מה

שמורה חשבון. ומה שאני רומז אינו זולתי כדי לעורר על מה שיבוא לפנינו בע"ה וכדי להודיעך כי לא לתהו נבראו כל אלו הדברים שאני רוצה להדריךך בהם בע"ה והבן זה מאד. וכמדומה לי כי די לך במה שעוררנוך בזה החלק מעניין חשבון שמות האותיות ואתה התעורר למה שיבוא אחר זה בע"ה. ודעתי לנוח בזה החלק עם מה שעוררנו בו ואתה ראה והקש כמו שהודענוך. והנני מתחיל בחלק החמישי בעזרת שדי.

## החלק החמישי

חשבון מספרי והוא חשבון אחד שנים שלשה. דע אחי

ישמרך האל כי זה החלק מן החשבון הוא חשבון מספר שם האותיות בכל מקום שתצטרך לספור אותן. והחלק הזה הוא יסוד גדול ועמוד מיוסד למה שאנחנו בביאורו ורוב מה שיש לך צורך לעיין ולדרוש הוא בזה החלק. ולקחת כלל זה בידך לכל פעם שתצטרך בכל מלה שתבוא לידך שתחשב מספר שמות אותיותיה ותדע כל אות ואות כמה מספר שמה בין בכלל בין בפרט, וממה שצריך שתדעוהו מקודם לכן כי יש הפרש בין חשבון שם האות שהיא כנויה ובין חשבון שם מספר האות שהוא מספר כנויה. כמלת אלף על דרך משל שהוא שם המכונה לאות והוא החלק שקודם זה שביארנו בו כינוי האותיות. וכמלת אחד על דרך משל שהוא שם המכונה למספר האות והוא

החלק שאנחנו בו עכשיו. ולפיכך צריך שתדע הפרש שיש בין שם המכונה לאות ובין שם המכונה למספר האות.

**ואחר** שתדע כל זה לא תקשה עלי שאני קורא לחלק שקודם זה שמיי ואני אומר בו מספר שם האותיות. ובחלק זה אני אומר כמו כן מספר שם האותיות שאינם שוים זה לזה שזה חשבון שמיי כלומר חשבון שם כינוי האות. כמלת בראשית על דרך משל בית רש אלף שין יוד תו שאלו הן שמות האותיות וזהו החלק שקודם זה. וזה חשבון מספריי כלומר חשבון שם האות הנקראת בו על דרך משל שנים מאתים אחד שלש מאות עשרה ארבע מאות שאלו הן מספר האותיות וזהו החלק שאנחנו בו עכשיו.

**ומאחר** שהודענוך זה יש לך לדעת כי אלו שני השמות כלומר שם הכינוי ושם המספר הם שמות באים זה אחר זה והאחד מהם מוכרח להיות קדמון כלומר שם הכינוי שהוא אלף והשני כלומר שם המספר הוא שם הבא אחר זה כלומר אחד. ואין לך יכולת לומר אחד עד שתזכיר פלוני אחד. הרי לך שהם שמות באים זה אחר זה וכן לא תוכל לומר שנים זולתי פלוני ופלוני וכן לעולם. וכל זה שעוררתיך עליו כדי להודיעך שהחלק שקודם זה ראוי להקדימו מפני שהוא חלק הכולל שמות הכנויים והוא חלק שמות



התארים ולפיכך ראוי היה להקדימו. והחלק הזה ראוי היה להיות אחריו מפני שהוא כולל שמות המספרים והוא מורה על שם הנקרא בעבור עניין אחר כלומר בעבור החשבון לא בעבור האות כי שמות כנויי האותיות הם אלף בית גימל דלת וכו'. ואחר שהודענוך כוונתינו נחל לבאר לך פרטי החשבון פרטי ונודיעך כוונת החלק שהוא לעוררך על שם מספריי. ולפיכך אפרש לך שמות המספרים שבאלפא ביתא כדרך שהודענוך בשמות הכנויים והתארים וזה דרך ביאורן ואלו הן. אחד שנים שלשה ארבעה חמשה ששה שבעה שמנה תשעה עשרה עשרים שלשים ארבעים חמשים ששים שבעים שמנים תשעים מאה מאתים ג' מאות ד' מאות ה' מאות ו' מאות ז' מאות ח' מאות ט' מאות. הרי לך מכלל מספר השמות המספריים שעדיין אין האותיות מורות לאדם במושכל ראשון תכלית המציאות שהוא תשלום א' שהוא שם כינוי לאות הראשונה שהתחילה בה. הרי לך כי שם הכינוי של אות הראשון הוא המשלים המציאות בשמות המספריים שהמציאות נכלל באלף והרי האלף נסתרת באותיות בזה העניין, ואינו מפורסם זולתי בשם כינוי האות הראשון שהוא אלף שמורה תכלית המציאות בראשיתו ואינו מפורסם בשם המספריי שהוא אחד אע"פ שמלת אחד כולל כל המציאות כלומר י"ג גלגלים כמו שהודענוך. וסימנם א' גלגל המקיף שהוא א' והוא כולל כל הגלגלים והוא הסובב

בכולן והוא מתנועע תנועה יומית. וכך ראוי להיות אחר שכל הגלגלים כלולים בתוכו כי כל אחד ואחד מהם אדוק הוא בתוכו. ולפיכך אין יכולת להם להתנועע בעת שיעמד הגלגל המקיף בכל. ואין אנו בפירוש זה עכשיו זולתי בפירוש הסימן, וזהו סוד א' של אחד. וסימן ח' מורה ח' גלגלים הנכללים בתוך גלגל המקיף שהוא גלגל י"ב מזלות וגלגלי כוכבים ז' שסימנם שצ"ם הנכלל הרי לך ח' של אחד מורה סוד ח' גלגלים. וד' של אחד מורה סוד ד' כדורים של יסודות שהם הרוח והאש והמים והארץ. הרי לך כל המציאות נכלל באחד.

**ואחר** שהודענוך זה יש לנו לומר לך כי המציאות שמורה אחד אינו שוה למציאות שמורה אלף כי מלת אלף מורה העניין במושכל ראשון כלומר אלף אבל מלת אחד אינה מורה המציאות זולתי המשא ומתן לא במושכל ראשון כמו אלף שהוא הראשית והתכלית כי מלת אחד אינה נודעת בפירושה זולתי ליחידים לא לכל ההמון. ומכל זה העניין יש לך להבין מלת אלף שהוא שם הכינוי שהוא ראשית המציאות ותכליתו כמו אלף בראשונה ואלף באחרונה אלף בראש המספר ובראש השם ואלף בתכלית המספר ובתכלית השם. והבן כל אלה העניינים מאד כי צריך אתה להתעורר על ענייני השמות למה שעתיד לבוא. ומאחר שהודענוך כלל השמות

המפורשים שנקראים בהם האותיות יש לנו לעוררך על ענייני השמות המספריים כמה הוא כולל כל אחד ואחד ואלו הם:

אחד חשבונו י"ג, שנים חשבונו ת', שלשה חשבונו תרל"ה, ארבעה חשבונו רע"ח, חמשה חשבונו שנ"ג, ששה חשבונו תר"ה, שבעה חשבונו שע"ז, שמנה חשבונו שצ"ה, תשעה חשבונו תשע"ה, עשרה חשבונו תקע"ה, עשרים חשבונו תר"ך, שלשים חשבונו תר"ף, ארבעים חשבונו שכ"ג, חמשים חשבונו שצ"ח, ששים חשבונו תר"ן, שבעים חשבונו תכ"ב, שמנים חשבונו ת"ם, תשעים חשבונו תת"ך, מאה חשבונו מ"ו, מאתים חשבונו תצ"א, שלש מאות חשבונו תתרע"ז, ארבע מאות חשבונו תש"ך, חמש מאות חשבונו תשצ"ה, שש מאות חשבונו תתרמ"ז, שבע מאות חשבונו תתי"ט, שמנה מאות חשבונו תתמ"ב, תשע מאות חשבונו תתתי"ז, הרי יר"ח.

הרי לך תת"ק שהוא חשבון של צד"י ארוכה כמו זאת ץ ומורה סוד הירח. ושמות המספריים שפרשנו בזה החלק הם באלפא ביתא בזה הדרך אבגדהוזחטיכלמנסעפצקשרשתךסןףץ הרי לך ירח שהוא תכלית הגלגלים כנגד ץ שהוא תכלית החשבונות שמורות האותיות כל אות ואות בפני עצמה מבלי שתחברה באחרת ותכלית המספר בהם הוא הנסתר בהם והוא שם האות שבה התחיל שהוא סוד א' כמו

# ספר דרך ב' חלק ה' העירוף

שהודענוך. כך סוד הלבנה היא הראשית למספר הגלגלים ממטה למעלה והיא התכלית למספרם מלמעלה למטה והבן בסוד אִשְׁכַּח הא' כנגד ט' והט' כנגד הא' והבן זה מאד וזהו סידורן:

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
גלגל	גלגל	גלגל	גלגל	גלגל	גלגל	גלגל	גלגל	גלגל
ערבות	שנים	שבתי	צדק	מאדים	חמה	נוגה	כוכב	לבנה
המקיף עשר								
תמיד מזלות								
ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א

**הרי** לך מן הסדר הזה כי הירח הוא ראשית הגלגלים כשתמנה אותם ממטה למעלה והוא האחרון שבהם כשתמנה אותן מלמעלה למטה. וזהו בסוד אִשְׁכַּח גִּזְרֵי הַיָּרֵחַ זֶה חֹב טָא הרי לך שהגלגל חוזר בהם פנים ואחור. ותמנה מאי זה צד שתרצה אם תרצה הירח שהוא סמוך לט' ואם תרצה מגלגל ערבות שהוא עליון על כולם והבן כל זה. ויש לך להבין כי ראשית מניין האחדים הוא א' ואמצעיתם הוא ה' ותכליתם הוא ט' וכשתצרף ט' עם א' שהם הראשית והתכלית יבוא יו"ד והה' שבאמציעתם הרי י"ה הרי לך כל המציאות דבק בי"ה כי ביה יי' צור עולמים. הרי לך הוה והיה ויהיה

נכלל הכל ביה. היה הוא סוד אלף שהוא ראשית הכל. הוה הוא ה' שהוא אמצעי כנגד התיכון הוה שהוא העולם הוה ונפסד שהוא אמצעי בין שלא היה ובין שלא יהיה אם ירצה להפסיד היכולת בידו והכל ברצון ויהיה הוא סוד ט' שהוא אחרית האחדים כנגד אחד שיפסד העולם אילו היה רוצה להפסידו כי הכל ברצונו תלוי ועומד בין לקיום בין להשחתה. הרי לך כי האלף כנגד היה. והה"א כנגד הוה. והט' כנגד יהיה. וכשתחבר הא' עם הט' ותבליע שמות שניהם יולד מהם יו"ד ותשאר בדרך הה' שהיא אמצעית עם היו"ד הרי לך י"ה. סוד הי' מורה היה קודם העולם ויהיה אחר העולם. וסוד הה' מורה הוה עכשיו הרי לך עדות ברורה כי בכאן סתם הפיות לשאול מה לפנים מה לאחור שהפנים הוא אלף והאחור היא ט' הרי הבליע את שניהם ושם במקומם אות הכוללת אותם שהיא יו"ד. הרי לך כי האות שבראש השם המיוחד כוללת שהוא ית' ראשית הכל ותכלית הכל. והה' כוללת שהוא צורת כל ההיות וזולתו אין להם קיום. וזהו סוד שם אהיה. הא' ראשית והה' אמצעית והי' בולעת האלף והט' והה' של אחריה הרי לך י"ה א"ה מורה עניין, וי"ה שם הכולל. והבן כל זה במאד מאד כי זהו יסוד האמונה לקיים קדמותו ית' לבד לא קדמות אחר עמו. לא חומר ולא צורה כי זאת היא האמונה האמיתית שצריכין אנו להאמינה. הרי לך כי שם י"ה כולל עליון תיכון ותחתון הוה היה ויהיה קודם ההויה ובתוך ההויה ואחר ההויה וסותם שאלת

מה לפנים מה לאחור. הרי כי ביה יי' צור עולמים. כי מה צורת כל העולמים והבן כל זה מאד. עוד יש לי לעוררך על עניין אחר כדי לפרש לך ברמז מאלו החלקים הקודמים כלומר חלק הכרחי וחלק חשבון השמי וחלק חשבון מספריי כי אלו שלשה חלקים מוכרחים הם שלשתן והנני רומז לך מעט כדי שתתעורר לראות מה התועלת באלו החלקים.

**דע** כי יְהוָה הוא שם המפורש והוא יוצא מדרך חשבונו באלו ג' החלקים שאמרנו. כי החלק שהוא חשבון ההכרחי הוא יְהוָה כפשוטו. והחלק שהוא חשבון שמיי כלומר שם האותיות הוא יו"ד ה"א ו"ו ה"י. והחלק שהוא חשבון מספריי כלומר שם המכונה לחשבון הוא עשרה חמשה ששה חמשה. הרי לך כי השם המיוחד באלו השלשה דרכי העניין יוצא שם המפורש. וזהו פירושו יְהוָה יו"ד ה"א ו"ו ה"י עשרה חמשה ששה חמשה וכלל שלשתן עולה ש"ם מפורש שחשבונו תתקס"ו וזהו עניינו. יְהוָה חשבונו כ"ו. יו"ד ה"א ו"ו ה"י, ג"ן. עשרה חמשה ששה חמשה חשבונו תתפ"ז, כשתכללם יעלה בדרך תתקס"ו שהוא סוד ש"ם מפורש. והבן זה במאד ומשם תראה כמה עניינים וכמה הפלגות בסוד השם ובע"ה כל זה יתבאר לפנים בתכלית הביאור. ואתה פקח עיניך וראה עניינים גדולים והפלגות גדולות ועל דרך מה שבארתי לך בכאן יש לך להבין ולעשות בכל מקום שתצטרך

ויש לך להבין כי התשיעיות הם תכליות והם טצ"ץ והבן היאך גלגל הירח התשיעי הוא ט' לגלגלים כנגד ט' והוא סוד ץ ארוכה כעניין תשע מאות שסודו ירח הרי לך ט"ץ מורה ירח וכעניין הזה יש לך להבין כל אלו העניינים הנפלאים שעוררתיך עליהם בזה החלק ושמרם תמיד למה שתצטרך כי הצורך גדול הוא וכמדומה לי כי די לך במה שעוררנו לך בזה החלק והעת לנו לנוח מהדבור בו ולהתחיל בחלק הבא אחריו והנני מתחיל בו בעזרת שדי.

## החלק הששי

חשבון מוספי והוא להוסיף על חשבון האותיות והמלות דע אחי ישמרך האל

כי זה החלק שאנחנו בו הוא מורה על הוספת האותיות אחר מספרם. והוא כמו כן חלק נכבד ומוכרח למה שאנחנו בו והוא עיקר ושורש וקבלה לעשותו לפיכך הוצרכנו לעוררך עליו. והנני מתחיל בביאורו למה שיספיק לכל רואה ומעיין בע"ה. דע כי מלת אֲבָגְג' ידעת כבר שמספרה עולה ו' בחשבון המוכרח ומספרה עולה ל"ו בחשבון המצורף ומספרה עולה תר"ו בחשבון שמיי ומספרם עולה מ"ט בחשבון מספריי. ואחר כל החשבונות אם תרצה להוסיף המלה והאותיות יבוא אֲבָגְג' י' וזהו פירוש אֲבָגְג' וג' אותיות הרי ט' והמלה א' הרי י' הרי עשרה. וכן לכל אחד מאלו החשבונות. ואם תהיינה אותיות רבות במעט מלות יכול אתה לעשות מלה בת ב' אותיות ועל

דרך זה לעולם. והבן עניין זה החלק כי הוא כמו כן חלק נכבד ומעולה.

**והנני** רוצה עוד לפרש כיצד יהיה שהוא שם המיוחד הוא שורש ל"ב נתיבות השם. יהו"ה חשבונו כ"ו ד' אותיות הרי ל', ב' מלות הרי ל"ב נתיבות יסודם. השם המיוחד בחשבון המוספי שהוא להוסיף האותיות והמלות. והנני מעוררך עוד על עניין נכבד שהוא סוד משכן כבוד י"י כי יהוה עולה כבוד, יהוה עולה כ"ו ד' אותיות ב' מלות הם ל"ב כמניין כבוד הרי לך כי כבוד עולה כמספר השם יהוה והוא כמו כן סוד ל"ב נתיבות. ויש לך להבין סוד ברוך שם כבוד מלכותו וכמו כן ברוך כבוד י"י ממקומו. כי כבוד מורה על השם ית' בחשבון אותיות ומלות וכן על דרך זה. ומאחר שהודענוך זה יש לנו לעוררך על עניין אחר שאם יקרה לפניך מלה ותחשוב מספרה ותוסיף עליו אותיות ולא המלה או המלה ולא האותיות הרשות בידך והבן זה מאד. והנני רומז לך בו מעט כדי שתבין. דע כי אלהים חשבונו פ"ו וכשתוסיף עליו ה' אותיות שכולל אלהים יבא צ"א שסודו מלאך. ואם תרצה להוסיף המלה לבד בלתי האותיות יבא פ"ז וסודו ראשו כתם פ"ז. ועל דרך זה לעולם בעת הצורך והמוכרח כן תעשה. וכמו כן מלת יהוה חשבונו כ"ו וכשתוסיף עליו ב' מלות של שם יבוא כ"ח הרי



לך סוד גדול ועתה יגדל נא כ"ח אדני (במדבר יד' יז). ואם תרצה לעשות כל השם מלה אחת יבא אחד ותוסיף לך על כ"ו יבא לך כ"ז כמספר כל האותיות הרי לך השם כולל כל האותיות. וכמו כן מלת אחד סודם י"ג וכשתוסיף ג' אותיות יהיה י"ז וכשתוסיף המלה יהיה י"ז כמניין וד"ו שהוא שם הראשון היוצא מג' פסוקים שסודו אחד בחשבון אותיות ומלות. וכמו כן אם תרצה להוסיף המלה לבד יבא י"ד הרי לך אחד אמר לעולמו ד"י. ועל דרך זה יש לך להבין ולהתעורר בכל עניין ועניין שיבוא לידך וכן לעולם. וממה שעוררתיך בזה החלק יש להתעורר על השאר וכמו כן יש לך להתעורר כי שמע ישראל מורה כי יש שם ער כשתוסיף המלה והאותיות. וכן על דרך זה יש לך להתעורר על עניין זה החלק וכמדומה לי כי די לך במה שעוררתיך בו. ולפיכך בא העת לנוח בדברינו זה. והנני רוצה להתחיל בחלק הבא בעזרת שדי.

**החלק השביעי** הוא חשבון הקדמי והוא מספר כל האותיות הקודמות לה. דע אחי

ישמך האל כי זה החלק מן החשבון הוא דרך בפני עצמו ואין לו חלק במה שלפניו כי זה הדרך נתברר לו בעצמו והוא חשבון נכבד ומוכרח באלו העניינים האלהיים. ולפיכך צריך אני להעירך עליו כדי שתבין

בכל מקום שתשמעני אומר בחשבון הקדמי שתדע מה הוא. דע כי חשבון הקדמי הוא לחשוב כל האותיות הקודמות לה בדרך האלפא ביתא כמלת חיים על דרך משל שתחשוב כמה עולות כל האותיות הקודמות דהיינו מן א' עד ח' ותמנה כולם על הח' יעלו עם הח' ל"ו הרי לך כי הח' יעלה חשבון ל"ו בזה החשבון. וכמו כן הי' שתחשוב מן א' עד י' יעלה עם הי' נ"ה הרי לך כי הי' חשבונו נ"ה. וכמו כן המ' יעלה חשבונו קמ"ה הרי לך חיים בחשבון זה יעלה אר"ץ. וכדי שתהיינה כל האותיות בחשבון מסורות בידך בדעתי לחשוב כל האלפא ביתא בזה הדרך מן החשבון וכשתצטרך שלא תטריח עצמך לחשוב זולתי שתמצא חשבון כל אות ואות מזומן וזו צורתן: א' חשבון א', ב' חשבון ג', ג' חשבון ו', ד' חשבון י', ה' חשבון ט", ו' חשבון כ"א, ז' חשבון כ"ח, ח' חשבון ל"ו, ט' חשבון מ"ה, י' חשבון נ"ה, כ' חשבון ע"ה, ל' חשבון ק"ה, מ' חשבון קמ"ה, נ' חשבון קצ"ה, ס' חשבון רנ"ה, ע' חשבון שכ"ה, פ' חשבון ת"ה, צ' חשבון תצ"ה, ק' חשבון תקצ"ה, ר' חשבון תשצ"ה, ש' חשבון תתרצ"ה, ת' חשבון אל"ף תצ"ה. הרי מפורש לך חשבון הקדמי חשבון כל אות ואות על דרך זה, וזהו פירוש הקדמי. וזה החשבון מעולה וטוב למי שיש לו עינים רואות בארובות. והתבונן בזה החשבון כי ה' יעלה י"ה הרי כל העולם מיוסד בה'. וכבר הודעתך כי י"ה כולל הוה היה

ויהיה. ובזה החשבון הנכבד מאחר שיצא מכלל האחרים וחזר לעשירות הה' אינה נעלמת לעולם אע"פ שהיא מהאחרים מפני שהיא אמצעית והיא עין הסובב הכל. והבן זה העניין הנכבד איך כל האותיות מא' עד ט' שהם האחרים נעלמים בזה החשבון וזו אינה נעלמת לעולם ושם היא עד תכלית סופם. וגם תמצא כי הי' סובבת על ה' והה' חצי יו"ד. והבן כמו כן כי יסוד כל היסודות הוא השם הנכבד המיוחד. וכבר הודעתך ג"כ כי סוד ב' שמות שבהם נכללות כל ההויות והם אלהיה ויהוה אשר במספר המוכרת הם מ"ז ומלת אח"ד בחשבון זה עולה גם כן מ"ז. הרי סוד ההויות נכללות באח"ד. וכבר הודעתך כי שם אלהיה בזה החשבון עולה פ"ו שהוא אלהי"ם והבן זה מאד. וכן שם יהוה עולה ק"ו ללמד כי על נקודה אחת הכל תלוי והבן זה מאד. ואין זה מקום פירוש השמות ומה שאני מזכיר איני מזכיר אלא כדי לעוררך על העניינים וכדי שתראה כי כל אלו החשבונו מוכרחים הם ועמודי עולם הם. ובזה יש לך להבין ולחקור באלו העניינים כי באלו המקומות מעיינות יוצאים בבקעה ובהר. ואתה בין והבן אם אתה מבעלי הראות ודי לך במה שאנו רומזים ושמע ודע וראה ועשה כתבנית מה שאתה רואה ומה שלא זכרנו הקש ממה שזכרנו. וכמדומה לי כי די במה שעוררנוך על דרך זה החלק הנכבד

מדרכי החשבונות ואנוח מדברי בו והנני מתחיל בחלק הסמוך לו בעזרת שדי.

## החלק השמיני

חשבון מרובע והוא ההוספה בחשבון בכח האותיות. דע אחי

כי החלק הזה מחלקי החשבון שאנחנו בו הוא חלק נכבד מאד. והוא חלק מחשבון מיוחד לעצמו ואין לו דרך עם החשבונות שהקדמנו זולתי הוא חשבון מיוחד ועומד. והנני רוצה לפרט לך עניינו כדי שיתברר לך האמת בו. דע אחי כי החשבון הזה נקרא מרובע כלומר כפי כח שתסבול בו האות לכל רבעיה. כך תמנה במלת חיים על דרך משל הנה הח' חשבונה המוכרח שמונה ומפני שסובלת שמונה תחשוב ח' פעמים ח' והרי החשבון מרובע לכל צדדיה ויבוא מספרם בזה ס"ד. וגם כן תחשוב הי' שחשבונה המוכרח הוא עשרה תחשוב י' פעמים עשרה ויהיה ק' כאשר היא מרובעת בעשותה מרובעת מכל צדדיה. וכן המ' שהוא בחשבון המוכרח ארבעים תרביענה ותאמר מ' פעמים מ' יבוא אלף ת"ר, ובחזרת חלילה יבוא תר"א פירוש כאשר הגלגל חוזר האלף חוזר לאחד שהוא א' וכשתחבר חשבון מלת חיים יעלה תתס"ה. וכיון שעולה לתתס"ה תצרפיהו ותחשבהו למה שתרצה ועל דרך שתצטרך. וכדי להקל עליך חשבון כל אות ואות בעת הצורך

תחשוב לך כל אות ואות מהאלפא ביתא כמה עולה וזה צורתן. א' פעם א' ב', ב' פעמים ב' עולה ד', ג' פעמים ג' ט', ד' פעמים ד' י"ו, ה' פעמים ה' כ"ה, ו' פעמים ו' ל"ו ז' פעמים ז' מ"ט, ח' פעמים ח' ס"ד, ט' פעמים ט' עולה פ"א, י' פעמים י' ק', כ' פעמים כ' חשבונו ת', ל' פעמים ל' עולה ת"ק, מ' פעמים מ' עולה חשבונו אלף ת"ר, נ' פעמים נ' עולה ב' אלפים תת"ק, ס' פעמים ס' עולה ג' אלפים ת"ר, ע' פעמים ע' עולה ד' אלפים תת"ק, פ' פעמים פ' עולה ו' אלפי ת', צ' פעמים צ' עולה ח' אלפים ק', ק' פעמים ק' י' אלפים, ר' פעמים ר' חשבונו מ' אלפים, ש' פעמים ש' צ' אלפים, ת' פעמים ת' ק"ס אלפים. הנה לך פירוש חשבון מרובע כמה עולה כל אות ואות כפי מה שהוא וכפי זה הדרך יש לך להתבונן בכל מה שתצטרך ותעיין בו מאד מאד. כי זה גם כן חשבון מופלא ונעים ואמיתי וממנו יתאמתו לך כל האמיתיות ויתברר לך הדבר הנעלם שהיה מכוסה ממך. וכדי לעוררך ארמוז לך בשם אלהיה שהוא כולל בדרך זה החשבון ב' כנויין אלהים אדני כי אלהיה סובל בזה החשבון קנ"א שסודו ס"ה פ"ו שהם אלהים אדני וברוך זה יש לך להבין. וג"כ יהוה בזה החשבון סודו קפ"ו ששסודו מקו"ם הרי לך עדות ברורה שהוא ית' מקום העולם וזהו מעולם ועד עולם אתה אל וג"כ מלת אח"ד בזה החשבון עולה פ"א ועולה כחשבון כס"א. וכן על דרך זה לעולם. וכן תעשה לכל מילה

שתשמעני אומר שהוא חשבון מרובע. וכמדומה לי כי די לך במה שעוררתיך בזה החלק ועת לנוח. וראה והקש מזה לכל השאר כמו שהזהרנוך. ואתחיל בחלק הסמוך לזה כדי לפתוח שערי הסגורים בעזרת שדי.

## החלק התשיעי והוא לכלול חשבון המלה במעט אותיות והוא מורה

חשבון שכלי והוא נכבד מאד ואינו ממין אלו החשבונוֹת זולת שהוא חשבון בפני עצמו. והוא לכלול חשבון המלה במעט אותיות שיוכל כאלו תאמר אֲבִגְדִהוּ שסיגו הקטן הוא כ"א ואין דרך לקצרו יותר על דרך חשבון הפשוט. וזהו לקחת כל סוגי השמות במעט אותיות שיוכל ואחר כך להוליכם לאיזה צד שירצה. וכמלת אברה"ם על דרך משל שסוגו הקטן רמ"ח רח"ם תזכור וכהנה רבות. וכשתעלה החשבון למעט מלות שתוכל ותראה שעולה בדרך הכלל שאתה מבקש מוטב ואם לאו קח חשבון באותיות אחרות שקולות כנגדן ואם לא תמצא בזה הצד תמצאהו בצד שכנגדו. ולעולם יש לך לשמור סוגי כללי החשבון כרמ"ח בשם אברה"ם ומלת אך בשם אֲבִגְדִהוּ וכעניין זה לעולם. כי כשתשמע חשבון כך שתבין מיד לאיזה צד הוא נוטה. וכן בדרך זה לכל עניין שתמצא מחשבון כללי. ובחלק זה אין אני צריך

להאריך כי כבר הוא נודע ועומד למי שיש לו שכל מצוייר ולב משכיל. ולפיכך אין דעתי להאריך בו ומזה המין הם כ"ו ס"ה פ"ו כ"א וכלל כל השמות שנקרא בו לכל בעלי השם ולעולם יש לך לקחת כל כללי החשבון בדרך ולעשות בהם כמו שהיוצר עושה בחמר. וכמדומה לי כי די לך במה שרמזנו לך בזה החלק ואם מעט הוא הרבה כולל. ואתחיל בחלק הבא אחר זה ופירושו שיעור היכולת והראוי בעזרת שדי.

## החלק העשירי חשבון פרטי והוא לחשוב קצת אותיות המלה ואחריה השאר. דע כי זה החלק

מן החשבון הוא מורה דרך חשבון השכלי כיצד יתעסק בעשייתו וכיצד יקח אותיות אחת אחת האחדים בראשונה והעשרות אחריהם והמאות אחריהם והאות שסובלת יותר אחריה ושסובלת יותר אחריה כמו הלך כי אות ה' סובלת מעט מחבירתה לפיכך צריך לחשבה בראשונה ולבנות ממנה בניין ולהוסיף על הבניין כל כדרך זה בגלל ואח"כ דאכל. ואחר שיחשוב הה' ויבנה ממנה הבניין שיוכל יתחיל לחשוב האות שהיא כ' וישים הה' כבתחילה כדרך זה יתאחזק יחזק ועל דרך זה עד התכלית ואחר שיגמור חשבון כ' יתחיל חשבון ק' ובניינה ועל דרך זה לעולם.

עד כאן מכתב היד וחבל על דאבדין ותם ונשלם – שבח לעולם.





נִיַּעַשׂ בִּירוּשָׁלַם חֲשֻבָנוֹת מִחֲשֻבַת חוֹשֵׁב לְהִיּוֹת עַל הַמַּגְדָּלִים וְעַל

הַפְּנֹת (דברי הימים ב' כ" טו')

## הקדמה

בשם השם נעשה ונצליח. מאמרי זה מיועד ליראי השם הצנועים והזהירים בכל מעשיהם. ולא ח"ו לכל אותם המנסים לבוא אל הקדש לינוק ולסחוט להיות זולל וסובא לכל אותם שמנסים להתחזות באיצטלא של מקובלים שהרי בעבורם נמצא שקבלה בגימ' נואף והכוונה נואף לכל פנים דהיינו נואף בתורה נואף בקונו ונואף במחשבתו באשה זרה ועליו נאמר הרהורי עבירה קשים מעבירה עין רואה לב חומד וכלי המעשה גומרים. ובעוונותנו רבו בימינו המתחזים כפטריות שלאחר הגשם אשר ממלאים תשוקתם ביניקה מאחרי הקדושה בכל דרך אפשרית והס מלהזכיר דרכיהם השפלות. והנה אבוא ואנסה לבאר ולהאיר מתורתו ובית מדרשו של רבינו רבי אברהם אבולעפיה כפי שמתנוצץ ומאיר לי מדבריו.

הנה נפלה בידי הזכות להוציא לאור מכתביו ואולי תעמוד לי זכות זו לזכות הרבים והשם יהא בעזרי למען לא אכשל, ובפרט למען כל אותם שהזכרתי שלא תא יניקתם מכאן. כי אם רק למען הבאים אל

הקדש על מנת להתדבק ולהתיחד בקב"ה שזו משימתנו שהרי מן החטא הראשון הורחקנו ונתרחקנו מקב"ה וכל יעדינו ותכליתנו היא לשוב ולהתדבק בו. אם נתבונן נראה שכל העוסקים ברוחניות ועולים מעלה, ואם אינם יודעים ומכירים בתכלית יגיעו למבוי סתום ומיאוס בעיסוקם. שהרי ישאלו עצמם בשביל מה ולמה אנו עוסקים בזאת ומה מטרתנו שהרי ברוחניות גופה לא מקבל החומר שום תענוג, והחומר דורש את שלו. לכן אם יפול האדם המתעסק בו מדרכו יבקש לו תענוג רגשי בדרך עיסוקו וממילא יחזור למה שביארנו קודם שהרי יצטרך לסחוט ולינוק מאחורי הקדושה שהוא הרוחני המביא לתענוג הרגשי הנקרא נואף והמ"י. ומי שיודע יערו ומשימתו ישים הוי"ה לנגד עיניו תמיד על מנת לדבוק בו ולקיים חוקיו מצוותיו ותורתו וממילא יעסוק ברוחניות בקדושה ובטהרה ולא יבוא לידי חסרון ורצון זר שהרי משימתו ורצונותיו לנגד עיניו ובם יעסוק וככל שיבין מטרתו כן ידבוק במשימתו ביתר שאת וביתר עוז ולא יחסר מאום. וממילא מן המובא לעיל מובן שההתעלות במדרגות הטהרה והקדושה תלויה ברצון הבורא ובדרך שנטע בתוכנו ובהגשמת דברי מוסר חכמינו. ואין התורה עולה בלא תפילה ואין התפילה נשמעת ללא כוונה ואין הכוונה נמצאת אלה במי שמקדש עיניו אוזניו ופיו ליבו ומחשבתו ועל כן

באנו באלו הדברים שלקמן בידענו שרק מי שיעמוד בחצי ימיו ויקיים מעשיו בדרך הקדושה יוכל להתעלות מעלה והמתחזים לא יעלה בידם מאום מכיוון שמעשיהם יעמדו להם כחוצץ וכחומה בפני הקדושה וכולי האי ואולי יעשו תשובה והשם יסלח ויכפר עוונם.

רומז ואומר לנו רבינו שהנבואה המגיעה אל המנבא תבוא לו בדרך פיו שהרי נבואה באה משרש ניב שפתים כנאמר במשה "פה אל פה אדבר בו" ואבוא לפרש מאמרם ז"ל כל הנביאים נתנבאו באספקלריא שאינה מאירה ואילו משה רבינו נתנבא באספקליא מאירה ר"ל שקבלו הנביאים בפיהם דבור שאינו ברור ומבורר שעל ידי צירופים וחזיון בנבואה הורישו לנו הנבואות כפי שהם. ואילו משה קבל פה אל פה ממש שכל דבריו הם דברי השם ממש ללא בירור כך ניתנה לנו התורה מפי משה מפי השם ממש. והרי המובן מזה החילוק בין ראש הנביאים משה רבינו ע"ה ליתר הנביאים ע"ה שגם הם הגיעו לדרגות העולות בית השם כנאמר בתלמוד ירושלמי שקלים, רבי פנחס בן יאיר אומר זריזות מביאה לידי נקיות נקיות מביאה לידי טהרה טהרה מביאה לידי קדושה קדושה מביאה לידי ענוה ענוה מביאה לידי יראת חטא יראת חטא מביאה לידי חסידות חסידות מביאה לידי רוח הקודש רוח הקודש מביאה לידי תחיית המתים תה"מ מביאה לידי

אליהו זכור לטוב. זריזות מביאה לידי נקיות דכתיב וכלה מכפר, נקיות מביאה לידי טהרה דכתיב וכפר עליה הכהן וטהרה, טהרה מביאה לידי קדושה דכתיב וטהרו וקדשו, קדושה מביאה לידי ענוה דכתיב כי כה אמר רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח, ענוה מביאה לידי יראת חטא דכתיב עקב ענוה יראת ה', יראת חטא מביאה לידי חסידות דכתיב וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו, חסידות מביאה לידי רוח הקדש דכתיב אז דברת בחזון לחסידיך, רוח הקדש מביאה לידי תחיית המתים דכתיב ונתתי רוחי בכם וחייתם, תחיית המתים מביאה לידי אליהו זכור לטוב דכתיב הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בא יום ה' הגדול והנורא. תנא בשם ר"מ {אומר} כל מי שקבוע בארץ ישראל ומדבר בלשון הקודש ואוכל פירותיו בטהרה וקורא ק"ש בבוקר ובערב יהא מבושר שכן עולם הבא הוא. ער כאן.

והבאתי כל המאמר באורך שהרי דברי מוסר אלה הנפלאים מחממים כל לב ונותנים כח וגבורה להטהר ולהתקדש. ולעניינינו שהעולה בסולם יגיע אי"ה למדרגת הנבואה כמו שרמזו לנו חז"ל שרוח הקדש מביאה לתחיית המתים כדכתיב ונתתי רוחי בכם וחייתם ותחיית

המתים מביאה לידי אליהו הנביא זכור לטוב זוהי הנבואה שאליה הגיעו נביאנו ע"ה אך גם במ נשאר מחסום דק המבדיל ביניהם לבין משה רבינו ע"ה שכל דבריו נקראים תורה, תורת השם נתן לנו ושאר הנביאים ניזקקו לדרכי הצרוף כדי להוריש לנו כל נבואותיהם ובזאת רומז לנו רבי אברהם אבולעפיה שכל דרכי הצירוף נועדו להשיג רוח הקודש והנבואה מן השכל הפועל ולהורישם שוב בדרכי הצירוף על כן מובן עניין גלגולי השמות ודרך הזכרתם.

כהן גדול היה נכנס ביום הכפורים לקדש הקדשים והיה הוגה את השם באותיותיו הכונה שם ע"ב בעשרה צירופיו וצריך היה הכהן הגדול לידע כל שם ושם מה כחו ומה סגולותיו כדי שבמושכו השפע על מנת להשפיע שפע רב יהא בכחו להיות צינור ולקבל השפע לכל. זאת הידיעה היה צריך לקבל בנבואה ואם ח"ו לא ידע כחו וסגולתו של שם יקרהו מה שקרה לכהנים קוני הכהונה שלא היו ראויים לכהונה גדולה וסיימו את חייהם באותו היום הקדוש בתוך קדש הקודשים, כי בזאת יבא הכהן אל הקדש כי זאת בחינתו.

בעניין הצירוף והייחוד-שהרי שניהם עוסקים בצירופי שמות על מנת להוריד השפע אם כן מה ההבדל ביניהם הנה הצירוף כלול משלשה

כתיבה מחשבה ודיבור שהם ראש תוך סוף עולם שנה נפש תלי גלגל לב שהתלי הוא גורם החשק בכל הגופים כדרך הכתיבה שגורם הגירוי למחשבה והגלגל שהוא מהלך השמש הוא המחשבה והלב הוא המעשה שהוא הדיבור שהדיבור הוא רוח והלב הוא משכן הרוח והרוח הוא בעולם הבריאה אבל הכתיבה והאמירה מגשם הרוחניות וכדי להסיר חומר המילה להפוך החומר לצורה נצטרך לייחוד שהוא גם כן מתחלק לשלש המחשבה הראשונה בשם, אחר פעולת המחשבה בצירופי השם ואחר הכוונה מה שמעלה הרוחניות לעולם האצילות ונראה מספרו של המהרש"י "שערי דקושה" שעל מנת להגיע אל הייחודים צריך הבקיות בדרך הצירופים

אמנון גרוס

## בעזרת השם נעשה נצליח

(ישנם שלש מהדורות של חיי העולם הבא. כשאצטט אביא העמוד, והמספר יוליך למהדורה שניה נייר קרם, והאותיות יציינו המקום במהדורה השלישית נייר לבן) חיי עולם הבא (עמ' 46 או ד') - "וכן משפט שאר השמות הקדושים כולם כי אין הכוונה בכולם אלא להשיג במ ג' עולמות הם המעלות הנקראים אצלנו "שלש סעודות" הנודעת מסוד שלש, היום היום היום שנאמר **"ויאמר משה אכלוהו היום, כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה"** (שמות ט"ו כד'). וסוד המן הוא סוד כסא וסוד המים והטל יורד עליו והמן יורד עליו והוא שכבת הטל ובו עתיד הקב"ה להחיות המתים, **"כי החיים יודעים שימותו והמתים אינם יודעים מאומה"** (קהלת ט' ה'). עד כאן.

אפשר לראות כאן דוגמא למסירת הסוד בדרך רבינו ובדרך מחשבת הצירופים שבא לרמז לנו רבינו בשם בן מ"ב שהרי לא מובן מה הקשר בין שם מ"ב לעניין הזה שכל השמות הקדושים כולם באים על מנת להשיג ג' עולמות וכמובן יש כאן סוד גדול אך מהמשך הדיבור קושר רבינו העניין לעניין ועובר לשלש סעודות הנאכלות בשבת הנלמדות מפרשת המן שנאמר שלש פעמים היום וכך קשר המן לעניין וכן קושר

המים והטל היורד על המן שבו עתיד הקב"ה להחיות המתים רצה רבינו לקשור שם בן מ"ב לעניין שעתיד הקב"ה להחיות המתים שהרי ידוע שמשה רבינו הרג המצרי בשם מ"ב ואם כך הרי שבשם זה אפשר להחיות ודי למבין. וכן אפשר ללמוד הקישורים באמצע העניין. וכך צריך להתבונן בכל מקום שרבינו קושר עניין לעניין על מנת להבין מה רצה רבינו למסור להראויים.

חיי העולם הבא (עמ 47 או ד')-והרמז על זה "משה ידבר והאלהים יעננו בקול" (שמות יט'), וסודו שם הדברי והם דברי השם כי ידבר הוא שמו יר"ו, והאלהים יהו"ה מלא. והתרגום מעיד ואומר "ומן קדם יי מתעני ליה בקול". והנה "בקול" בקולו של משה, והנה הוא אומר קול השם כקול האדם המדבר, כי התשובה והמענה על שאלת הנביא השואל שווה בקול דממה דקה בתחילה ומתגברת והולכת תמיד כמו שהתבאר בסוד הנבואות.

עד כאן.

כבר חוזר רבינו כמה פעמים להוסיף לאחר הציטוט "משה ידבר והאלהים יעננו בקול" דהיינו בקולו של משה ועיין בשער רוח הקודש לאריז"ל בדרוש א' שמסביר העניין באורך. ומוסיף רבינו כאן ופעמים נוספות להדגיש עניין הנבואה שהנביא מקבלה בפיו ותמיד תבוא בזו



הדרך, תחילה בפי הנביא שזהו מופת מושכל שהמלה מופת משמשת בלשון הראשונים כהוכחה דהיינו הוכחה מושכלת שבאה לנביא ההוכחה בפיו ועוברת לשכלו ואז נהיית למופת מושכל. ומכאן יובן לשונות הנביאים חזיון ומראה וכדומה כולם באים לאחר הדבור האלוהי בפיהם.

וכן רומז על זה רבינו מיד בהמשך (עמ' 48 או ה') וע"כ אפילו הנביא בעת שהשיג הדיבור הנבואי הנשפע מהשם י"ת ב"ה וב"ש באמצעות השכל הפועל באדם עפ"י צירוף האותיות הנחשבות בלבבות, אי אפשר שלא יצייר מה שהשיג בצורת גוף מדבר בדבור מן הנביא מפני מציאות הכח המדמה שבו. אבל הנביא יודע באמת שזה הגוף המתדמה לו בהשגתו בעת הנבואה אין לו מציאות גופנית כלל, אבל הוא דבר שכלי כולו והתגשם אז אצלו בעת השגתו מפני היות גוף הנביא משכיל האמת בשכלו הרוחני היוצא לפועל בעת ההיא. עד כאן

הנה נבוא לבאר עניין שם בן ע"ב על עשרה שמותיו.  
 כבר הזכיר הרמב"ן בפירושו על התורה שהתורה כולה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא.

ונאמר בילקוט שמעוני תהלים - פרק ג - רמז תרכ"ה-א"ר אלעזר לא נתנו פרשיות התורה על הסדר שאלמלי נתנו על הסדר כל מי שהיה קורא בהן היה יכול להחיות מתים ולעשות מופתים לפיכך נתעלם סדורה של תורה, והוא גלוי לפני הקב"ה שנאמר ומי כמוני יקרא". עד כאן.

על כן אחד הפנים של התורה היא בדרך הצירופים כפי שמגלה רבינו בעשרה שמות שהם קבלה מאליהו כפי שמציין בעמ' 72 או כ- "וכל מי שהוא מקובל מכח השפע ידע כי זאת הקבלה אליה"ו מסר"ה לנו". עד כאן.

שם בן ע"ב יוצא משלשת הפסוקים בספר שמות פרק י"ד

ויט) ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם:

וכ) ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה:

וכא) ויט משה את ידו על הים ויולך יהוה את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים:

וכבר נזכר שם זה בספרים קדומים לספרי הרב אבולפעי' רש"י מזכירו בגמרא בסוכה וכן בספר הבהיר.

דרך צירופו שלוקחים אות מכל פסוק בכך שאות הראשונה מהפסוק הראשון שהיא ו' של ויסע נחברה לאות האחרונה מן הפסוק השני שהיא ה' אחרונה של הלילה ואות ראשונה מן הפסוק השלישי שהיא ו' של ויט מקבלים יחד שם ראשון של ע"ב שהוא וה"ו וכך בזו הדרך מקבלים ע"ב שמות מכיון שבכל פסוק יש ע"ב אותיות וסדר הצירוף הוא קבוע שמהפסוק הראשון והשלישי באים האותיות כסדר מתחילתן ועד סוף הפסוק ואילו בפסוק השני מן הסוף להתחלה וכל זה קבלה למשה מסיני וכך קרע משה את הים שהרי קבל התורה על כל פניה מן השם. לכן בדרך זו של לקיחת אותיות הפסוקים והפיכתם לשם בן ע"ב בעל סגולות ומופתים נוראים ניתן להמשיך בשיטה נוספת הנקראת סת"ר דהיינו ראש תוך סוף שהוא חיבור המציאות כולה דהיינו שלושת העולמות העולם השפל והעולם האמצעי והעולם העליון וכפי שמסביר רבינו שהעולם השפל נברא מחומר תחתון מהזך שבו אך הוא גולם והוצרך לתת לו נפש מעולם האמצעי ואחר נשמה מעולם העליון ונקרא גם תלי גלגל ולב, עולם שנה ונפש. ובאדם נקרא ראש בטן וגויה, הראש הוא הראש הבטן היא התוך והגויה כפי שמגדיר אותה הרמ"ק היא החוזה. פירוש הרמ"ק לספר יצירה פרק שלישי "גויה - יקרא חתיכת הגוף שבין הראש והבטן, והוא מקום מעמד אברי הנשימה שבו קיבוץ הרוח שאדם שואב.

ויקרא גויה כי שם עיקר השדרה והצלעות והזרועות, וממנו ולמטה אין כי אם הבטן והירכיים שהם המעמידים אל הגוף". עד כאן.

בחזה משכן הלב דהיינו משכן הרוח דהיינו שזו הרוח יוצאת ופורחת זה סוף האדם לכן נקרא לאחר יציאת הנשמה גויה. ובאותיות, אלו אותיות אמ"ש, שראש נברא מאש ובטן ממים והגויה רוח מרחפת בנתיים.

דרך הפיכת השמות על ידי ראש תוך סוף כנראה אינה ניתנת להעברה ולא להבהרה מכיון שהיא מתקבלת בדרך נבואית היינו מופת מושכל למצרף הבקי בזו החכמה, ולכן לא נעסוק בה. רק נבאר את המעבר מהשם הראשון לשם השני שיעשה על ידי לקיחת שלושת השמות באורך בשם ע"ב הראשון (בעמ' 118 או מ"ב) דהיינו וה"ו ומתחתיו שם הז"י ומתחתיו שם לא"ו, ועל ידי צירופם בראש תוך סוף נקבל בשם ע"ב השני בעמ' 119 את שלשת השמות באורך הא"ל וה"ז יו"ו וכך הלאה. ושוב חוזרים לשם ע"ב הראשון, השלישיה השניה יל"י ומתחתיו אל"ד ומתחתיו כל"י עוברים בצירופי ראש תוך סוף לשם ע"ב השני במקום השני כל"ל ומתחתיו יל"י ומתחתיו אד"י ועל זה הדרך ממשיכים עד הסוף, ואז הצירוף האחרון שמתקבל מן

שם ע"ב הראשון דהיינו השלשה האחרונים באורך פו"י מח"י מו"מ בצירוף ראש תוך סוף בשם השני ממ"ח יו"ם פי"ו. על דרך זה נעשה השם הרביעי מן השלישי והששי מן החמישי והשמיני מן השביעי והעשירי בקצת שנוי מן התשיעי.

ונבוא לבאר איך נתקבלו השמות הראשון השלישי החמישי השביעי והתשיעי. כפי שהראשון נלקח משלשה פסוקים ויצטרף על דרך ישר הפוך ישר אות מכל פסוק, כן השלישי נעשה בדרך זו. רומז לנו רבינו (עמ' 67 או י"ח) - "והמשיח הוא הכהן הגדול מאחיו והוא היודע את השם ומברך בו את ישראל בשם המפורש ככתבו במקדש ובכיניו במדינה, על פי הקבלה והדרך האלוהית הזאת של השם הכתובה מצורפת בעשרה צירופים חמש כנגד חמש, וכל דרך ודרך מורה על שם המפורש כולו, ואמנם הדרכים החמשה יוצאים מן החמשה וחמשה מהם מובנים." עד כאן.

כוונתו כשאומר חמשה מהם מובנים להגיד לנו שבחמשה השמות דהיינו השני הרביעי הששי השמיני והעשירי מתקבלים מילים בעלי משמעות מובנת. דהיינו לקחנו את השם הסגולי הראשון ועל ידי צירופי ראש תוך סוף השבנו אותו לשלשה פסוקים. ומהם נחזור ונבנה

בדרך של צירופים משלשה פסוקים נצרפם הראשון ישר השני הפוך והשלישי ישר. ומכיון שהעניין קשה נפרט שלב שלב במתינות.

ראשית נבין העיקרון שעל ידי מעשה הצירוף הראשון הפכנו את הפסוקים בתורה המתארים את קריעת הים לשם סגולי המסוגל לשנות סדרי הטבע כפי שעשה זאת משה בקרעו את הים. וכאן מוסיף ומגלה לנו רבינו מפי אליהו שניתן להחזיר את השם הסגולי לשלשה פסוקים נוספים. וכך שוב להפכם בצירוף ישר הפוך ישר לשם סגולי נוסף. ואחר כך שוב ולהפכו בדרך ראש תוך סוף לשלשה פסוקים ושוב להפכו לשם סגולי נוסף על ידי צירופי ישר הפוך וישר.

ועל מנת לבאר נחזור לשם השני שהוא אחד השמות הנקראים מובנים דהיינו בעלי משמעות מובנת וככה נראים הפסוקים (בעמ' 119 או מ"ג). ישנם ששה רבועים גדולים שבכל ריבוע יש שנים עשר שמות. שני הריבועים העליונים הימני והשמאלי, הימני המתחיל בשם הא"ל והשמאלי המתחיל בשם לה"ז הם הפסוק הראשון דהיינו כל העשרים וארבעה שמות שבתוכם. שני הרבועים האמצעים הימני המתחיל בשם הנ"ח והשמאלי המתחיל בשם אנ"י הם הפסוק השני.

ושני הריבועים התחתונים הימני המתחיל בשם ומ"נ והשמאלי המתחי בשם אר"נ הם הפסוק השלישי.

ונראה איך לקרוא את הפסוקים, הקריאה תתבצע לאורך כפי שהבאנו את השמות מן השם הראשון, דהיינו שלשה שלשה באורך. הראשון ברבוע הימני שלשת השמות הימנים באורך הא"ל וה"ז יו"ו אם נחברם כסדר נקבל האלוהזיוו ונפרידם במקומם נקבל האלוה זיוו וראה איזה פלא נעבור לרבוע האמצעי הימני הנ"ח תה"י הו"ה נחברם הנחתהיהוה נתן לחלקה בכמה אפשרויות הנחת היהו"ה ועל זו הדרך כל שלישיה והאחרון התחתון השמאלי ממ"ח יו"מ פי"ו ממחיומפיו ממחי ומפיו ודרך צירוף הפסוקים יהיה הפסוק הראשון יתחיל האל והז יוו לאחר כלל ילי אדי לאחר וטל ולי אסו לאחר מעל העל הפה אחר להז ילכ שמנ אחר ללב ייה מיה אחר המל אכי ראה אחר הכח המת וקה זהו הפסוק הראשון שאם נכתבהו ברצף נקבל האלוה זיוו כללי לי אדי וטלו לי אסו מעלה על הפה להזיל כשמן ללבי י"ה מי"ה המלאך יראה הכח המתוקה פסוק זה יצטרך לעבור לשם השלישי לפי ישר הפוך ישר כל אותיותיו לפי הסדר וכל אות תהיה האות הראשונה בע"ב השמות בשם הסגולי בן ע"ב השלישי.

נעבור לשם בן ע"ב השלישי (בעמ' 120 או מ"ד). אם נסמן את האות הראשונה של כל ע"ב השמות האלו ונקראם לפי הסדר נקבל את הפסוק שקבלנו קודם "האלוה זיוו..." דהיינו ה' מן היו, א' מן אומ, ל' מן לינ, ו' מן וזה, ה' מן המו, ז' מן זיב, י' מן ירד, ו' מן ושם, ו' מן וזהם, כ מן כהד, ל' מן לרי, ל' מן לשנ, י' מן יעמ, ל' מן ללנ, י' מן יעי, א' מן אבק, ד' מן דלל י' מן יכי, ו' מן ווא, ט' מן טמח, ל' מן לעה, ו' מן ויע, ל' מן למה, י' מן יעח, א' מן ארר, ס' מן סחי, ו' מן ואש, מ' מן מיע, ע' מן עלצ, ל' מן לרמ, ה' מן הימ, ע' מן עסב, ל' מן לאר, ה' מן היו, פ' מן פנח, ה' מן האמ, ל' מן למא, ה' מן היר, ז' מן זור, י' מן ישמ, ל' מן ללנ, כ' מן כהב, ש' מן שאו, מ' מן מנא, נ מן נהה, ל' מן לית, ל' מן ללב, ב' מן בוי, י' מן יקנ, י' מן יוי, ה' מן הוה, מ' מן מרמ, י' מן יתי, ה' מן הכה, ה' מן האנ, מ' מן מלו, ל' מן למב, א' מן אהע, כ' מן כאי, י' מן יהה, ר' מן רימ, א' מן אחי, ה' מן הכה, ה' מן ההמ, כ' מן כומ, ח' מן חהח, ה' מן היי, מ' מן מהו, ת' מן תתמ, ו' מן וחפ, ק' מן קני, ה' מן ההו.

וכן הפסוק השני הנח תהי הוה כחי האה מלא כתר ווק ולי הנא הלש דימ אני אסי רלי אחר עמי עמו כלב עלע שרה השר ימז ווי. ובמובנו יהיה הנחת היהוה כחי הא המלא כתר ון קולי הנאה לשדים אני



אסיר לי אחר עמי עמו כלב על עשרה השרים זוי פסוק זה יעבור לשם השלישי הפוך ויכנס כל אות באמצע כל שם מע"ב השמות בשם השלישי שאם נכתבהו בסדר הפוך מלמטה למעלה כך, יוי זמי רשה וכן הלאה ונכנסהו בכל אות אמצעית של השם השלישי נקבל, י' מן הוי, ו' מן אום, י' מן ליג, ז' מן וזה, מ' מן המו, י' מן זיב, ר' מן ירד, ש' מן רשמ, ה' מן והמ, וכך הלאה.

והפסוק השלישי שוב ביושר. וקבלנו שוב שם סגולי בן ע"ב וכן על דרך הזו השם הרביעי נלקח מן השלישי לפי צירופי ראש תוך סוף כמו מן הראשון אל השלישי וכן השם החמישי נלקח מן הרביעי כפי הסדר שפירטנו מן השני אל השלישי וכן הלאה.

השם התשיעי הולך כולו בסדר ישר מן שלשת פסוקי התורה ויסע ויבא ויט והעשירי נלקח ממנו לפי סוף תוך וראש במאונך ונרשם מהסוף במאונך והמעין ינסה לסדרו לפי בינתו.

ונעבור לעיגולים, בעיגולים נמצאים השמות המובנים דהיינו השני הרביעי הששי השמיני והעשירי. והם באים להראות לנו איך נלקחו האותיות מן השם שקדם להם. ולדוגמא בשם השני בית א' כפי

המובא בעיגול דרך הקריאה מלמעלה משמאל לחץ דרך מטה עד מעלה לימין. וכך נקראם, תוך הראש ה', הה' נלקח מן השם ע"ב הראשון ששלשת שמותיו במאונך שהם האל והזו יו שיכנסו בעיגול הראשון הזה. אחר תוך הסוף א' שהוא א' מן לאו מן השם הראשון,



אחר ראש הסוף ל' שהוא ל' מן לאו, אחר סוף הסוף ו' ו' מן לאו, אחר ראש התוך ה' ה' מן הזי, אחר תוך התוך ז' ז' מן הזי, אחר סוף התוך י' י' מן הזי, אחר ראש הראש ו' ו' ראשונה מזו והזו, אחר סוף הראש ו' ו' אחרונה מן והזו. וכן יתר העיגולים בדרך זו. ונבוא לדבר בדרך הזכרתם,

ראשית עיין הייטב ופעמים רבות ככל האפשר בדברי הרב ב"חיי העולם הבא" לכל הקשור לעניין הזכרת השמות וכן ב"אור השכל" ו"ספר החשק" וראה כי כמה שינויים בהזכרות ונתייחס אליהם בהמשך. ישנם שתי שיטות של הזכרת השמות שמביא רבינו אחת בדרך העיגולים ואחרת בדרך הטבלאות ונזכיר את שתיהן. ובראשונה נדבר בעיגולים.

ונקדים להגיד שדרך הצירופים היא הכנת כלי הנבואה שמקבל מן השכל הפועל והאמצעי ביניהם הוא מערכת רדומה במוחינו שאם נעוררה יוכל המדבר שבנו למשוך ולהשפיע שפע עליון רב ככל שנעורר גלגל השכל. ולא נבוא כאן יותר לביאור העניין וכבר רומז זאת רבינו.

לכן דרך ההזכרה הראשונה תבוא כהסבר למעשינו (דהיינו צירוף השם השני מן הראשון) וכשאנו מזכירים מתוך העיגול כך נעשה. נאמר, תוך הראש ה' ונעורר גלגל השכל כשנצייר בשכלנו את תוך ראשנו ובתוכו המח ובנקודה המרכזית שבו שם נראה הה'. שבראנו בצלמו וגופנו עולם קטן וראשנו כרקיע השמים ואלה תולדות השמים והארץ בהבראם שבה' בראם וכל זאת נזכיר הה' בנקודו שהם ב' נקודות מימין לשמאל וגם הנשימה תעשה בסדר קבוע מן הפה בלבד שאין אפשרות להזכיר האותיות אלא בהוצאת האויר דרך הפה לכן גם הכנסת האויר תהיה בדרך הפה. ולפני ההזכרה נמלא אויר רב ככל האפשר עד שיתמלא כל חלל הבטן ובהזכרה נוציא כל האויר יחד עם ההזכרה עד שנרגיש בכלות הנפש. וכשאנו אומרים תוך הראש עומדות לפנינו תשע אותיות משלש שמות וכך ציורם.

ראש	תוך	סוף	
הראש	ו	ה	ו
התוך	ה	ז	י
הסוף	ל	א	ו

אות ראשונה היא ראש, והשניה היא תוך, והשלישית היא סוף. כן בשורות שורה ראשונה היא הראש, והשניה היא התוך, והשלישית היא הסוף.

ודרך ההזכרה השניה כפי שמביאה רבינו (עמ' סט או 148) ששה ששה שמות במאונך מימין לשמאל כדרך ציורם בטבלת השמות שם ע"ב הראשון. דרך זו כבר אינה הסברית אלה ממש הזכרת השמות. והיא צריכה להיות לאחר ידיעה רבה בדרך הראשונה וכן הדרך הראשונה תבוא לאחר עיסוק רב בדרך הציוריים כפי שמורה לנו רבינו בכל ספריו ובפרט בזה ספר הציורף שכולו עוסק בדרך הציוריים ולא נחסוך מלהזכיר שוב ושוב שדרך זו נעשת בשלשה שלבים כתיבה מחשבה ודיבור דהיינו להיות בקי בציוריים בכתיבה ואחר לדעתם ולצרפם במחשבה ואחר בדיבור ואחר אפשר להגיע לשלב העיגולים

ובסיעתא דישמיא ודחילו ורחימו אל הזכרת שם ע"ב והשם יושיענו  
אמן.

ונעבור ל"גן נעול" (עמ' 5) "ולולי חכמי הקבלה, שקבלו סתרי תורה  
מהנביאים והם ממשה ומפי הגבורה, היינו היום בנסתריה יותר פתאים  
משאר אומות העולם. ואמנם ממנו קבלנו מפי סופרים ולא מפי ספרים,  
והשאר מפי הגבורה. אחר קשרינו חכמת "ספר יצירה", עם אמתת התורה.  
והאירו עיני החשוכים במאור "מורה הנבוכים". ועל דרך האמת מי שאמר  
לנו בספרו הנכבד, שכל התורה כולה שמותיו של הקב"ה, והוא הרב ר'  
משה בר נחמן זצ"ל, האיר עיני לבבינו, עד שנהנינו מזיו השכינה על פי  
שמות ההם הקדושים והטהורים. ולרמוז עליהם הפכתי אות ה' לד' רוחות,  
להודיע בהם סוד השם המיוחד. ויובן משם כב"ד שסודו יו"ד ה"א, ועיקרו  
כ"ו, ורמזו שש פעמים כ', וסימנו "י"י נְסִי" (שמות י" טז), "והנה הסנ"ה בער  
באש והסנה איננו אכל" (שמות ג' ג'), והרמז מדו"ע לא יבער הסנ"ה. שלשה  
השמות הקודש שי"ן ונולד סי"ן סי"ן סי"ן וכל אחד מהם נולד מן ו' פעמים  
כ' אמור מן ה' פעמים כד' או אמור מן ח' יה' כלומר מן ח' פעמים י"ה סוף  
דבר כי יש בהם פלאות תמים דעים". עד כאן.

חכמי האומות הגיעו לשיא חכמתם בעזרת הפילוסופיה שפירדשה  
אהבת החכמה אך עדין מדרגתם פחותה מכיון שהגבלת הגוף מגבלת

השגת החכמה. ועל זה אמר ולילי וכו' שבדרך הקבלה שבאה ממשה ומפי הגבורה שאין גבול לחכמתו, קבלנו סתרי התורה שהביאונו מעלה מעלה במדרגות החכמה. וממשיך "ואמנם ממנו קבלנו" נראה שהכוונה במלת קבלנו שרבינו מדבר על עצמו להראות מהיכן קבלתו. הגם שמזכיר בעוד מקומות בחיבוריו קבלות אחרות כאן רומז על הקבלה מפי סופרים. וכפי שמבאר הרד"ק מי אלו הסופרים בביאורו בשמואל א' י' ה' "חבל נביאים - תרגם יונתן סיעת ספריא רצה לומר תלמידים כי תלמידי חכמים נקראו סופרים ואלה היו תלמידי הנביאים הגדולים והתלמידים היו נקראים בני הנביאים והנביאים הגדולים שהיו באותו הזמן מעלי עד דוד היו אלקנה ושמואל וגד ונתן ואסף והימן וידותון". זאת אומרת שהיה לרבינו קבלה מפה לפה עד למשה רבינו שכך אומר, ואמנם "ממנו" הכוונה ממשה קבלנו מפי הסופרים ולא מהספרים. וממשיך ואומר והשאר מפי הגבורה הכוונה על ידי השכל הפועל ובדרך הנבואה. ואחר מוסיף מה שהשיג מפי הספרים שעיקר שבהם הוא "ספר יצירה" ובמקום אחר מוסיף את רשימת המפרשים עליו. וכן ספר "מורה נבוכים" לרמב"ם. וכן מספרי הרמב"ן. וכל בעל שכל יעיין בהקדמתו של הרמב"ן על התורה ששם מזכיר הרמב"ן שכל התורה כולה שמותיו של הקב"ה. ויראה המעמיק כמה השראה אפשר לקבל מזאת ההקדמה כפי שקיבל רבינו.

כאן המקום להעיר כי ספר גן נעול מופיע בשני כתבי יד בלבד ונראה ששניהם הועתקו ממקור זהה מכיון שמופיעים בשניהם לפעמים טעויות זהות כמובן שישנם בשניהם טעויות סופרים רבות עם דילוגי שורות. לפעמים נעזרנו בשניהם גם יחד ובנוסף נעזרנו בספר הפליאה שמביא בתוכו חלק גדול מזה הספר (שגם זו פליאה והמבין יבין).

הבאתי הערה זו מכיון שבהמשך לציטוט שהבאנו כותב רבינו הפכתי אות ה' לד' רוחות בשני כתבי היד מחוברת אות ה' למלה אות ורק נראה פסיק קטן מעליה כך שלולי הפסיק אפשר לקרוא כך "הפכתי אותה לד' רוחות" ונראה שזה הנכון. והכוונה על שם ע"ב שמביא רבינו בחיי העולם הבא בתחילתו שמחלק את שם ע"ב לנ"ד שמות בנות ד' אותיות. וכבר מרמז על זה הרמב"ן בהקדמתו שם. ובהמשך מראה לנו רבינו מדרכי החשבונות שמרבה להשתמש בהם, שיעקר השם הוא י"ה ובמילואו יו"ד ה"א שהוא בגימטריא יהו"ה שהוא כ"ו. וכאן רומז לדרך החשבון במלה כ"ו דהיינו ו' פעמים כ' שסימנו במלה "נסי", השווה לאותה הגימטריא. וכן במלת "הסנה". וכך ממשיך הלאה בדרכי החשבון.

עד כאן.